

Petindvajset let šolskega centra v Krškem

Govoril Stane Nunčič

V petek, 17. decembra, so v Srednji šoli kovinarske in elektro usmeritve v Krškem praznovali pomemben jubilej – petindvajsetletnico šolskega centra. Šolsko športno društvo je ob tej priložnosti pripravilo več športnih prireditvev (podrobneje na športni strani). Glavna slovesnost je bila v Delavskem domu Edvarda Kardelja v Krškem. Prireditve je odprl oktet Boštanjki fantje. Slavnostni govornik je bil Stane Nunčič, predsednik ZZZ Krško, ki je bil prvi ravnatelj. Tov. Nunčič je orisal vrsto problemov, s katerimi so se tedaj ubadali in s katerimi se ubadamo še danes. V kulturnem programu so sodelovali dijaki z ritmičnimi točkami in recitacijami. Sodelovali so še Boštanjki fantje in zabavna skupina godbe na pihala tovarne „Djuro Salaj“ Krško.

A. AJSTER

DEDEK MRAZ NA NOVOMEŠKEM GLAVNEM TRGU

Novoletni živžav za vse otroke bo 27., 28. in 29. decembra od 17. do 19. ure na novomeškem Glavnem trgu. Prireditve bo obiskal dedek Mraz s spremstvom. Otroci, pripeljite svoje starše!

Dolenjski razgledi

Povabilo k sodelovanju

Tej številki Dolenjskega lista prilagamo Dolenjske razgledne, tretjo in zadnjo letošnje številko publicistično-literarne priloge, ki prinaša prispevke 26 avtorjev. Med drugim lahko v nji preberete intervju s kiparjem Jožetom Vrščajem, jubilejni zapis o organizatorju in skladatelju Ignaciju Hladniku, čigar 50-letnico smrti smo počastili letos zelo skromno, zapis o „pozabljenem“ pesniku Evgeniu Cestniku hkrati z izborom njegovih pesmi, katerim se pridružujejo pesmi in proza številnih drugih literatov, ki žive in delajo v naši regiji. Za likovno opremo je tokrat poskrbel Jože Matkovič, čigar grafike so posejane po vsej številki. Recenzija knjige o dolenjskih mlinarjih in žagarjih v dolini Krke, prikaz knjige o etnografskih filmih, jubilejni zapis o kiparju Juliju Papiću ob njegovih sedemdesetletnici in nadaljevanje Gradiva za dolenjski biografski leksikon zaključujejo zadnjo letošnjo številko Dolenjskih razgledov.

Ponovno vabimo vse, ki se ukvarjate z besednim ustvarjanjem, da sodelujete z nami. Prispevke za februarško številko pošljite do 31. januarja 1983 na naslov: Uredništvo Dol. lista, Glavni trg 7, Novo mesto, s priložnim ZA DOLENJSKE RAZGLEDE.

VREME

V drugi polovici tedna bo prevladovalo nestalno in hladnejše vreme z občasnimi padavinami, deloma kot dež, deloma kot sneg.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Novinarji Dolenjskega lista smo se za konec leta namenili v brežiško občino na obisk v krajevno skupnost

PEČICE

Krajane vabimo na pogovor, ki bo v torek, 28. decembra, ob 16. uri v prostorih nekdanje osnovne šole Pečice.

POHVALE IN NAGRADE TERITORIALCEM – Mnogi Dolenjci, zaslužni za uspehe na področju teritorialne obrambe in družbene samozaščite, so prejeli plakete, pohvale in priznanja (Foto: J. Pavlin)

Priznanja ob dnevu JLA

Izročena priznanja in pohvale za delo v teritorialni obrambi, SLO in družbeni samozaščiti

V počastitev dneva oboroženih sil je bilo 17. decembra v veliki dvorani Ljubljanske banke v Novem mestu posvetovanje, ki so ga sklicali predsednik pokrajinskega odbora Ludvik Golob, predsednik pokrajinskega komiteja za SLO in DS, komandant TO pokrajine in predsednik skupščine občine Novo mesto. Na posvetovanju so ocenili obrambno pripravljenost in politično stanje v pokrajini.

Ob tej priložnosti je podelil komandant TO Slovenije in komandant TO Dolenjske priznanja in pohvale za dosežene uspehe pri delu v teritorialni obrambi. Za izredne uspehe pri izvrševanju nalog, urjenju in vzgoji, krepitvi bratstva in enotnosti ter bojni pripravljenosti so pohvale prejeli: Milan Trevnjak iz Metlike, Janez Dragoš iz Črnomlja, enote TO Semič, Novo mesto in KS Črnomelj. V tekmovanju „Izbiramo najboljšo enoto in štab TO“ so prehodne zastavice prejeli: II. bataljon br-

gade Milan Majcen, občinski štab TO Novo mesto in enota TO za posebne namene Trebnje. Franc Medle iz Novega mesta in Anton Vraničar iz Črnomlja sta prejela pohvali komande TO Slovenije, predsedstvo SFRJ pa je odlikovalo Slavka Marinkoviča iz Novega mesta z redom zaslug za vojaške zasluge z zlatimi meči.

Na slovesnosti so podelili tudi priznanja SLO. Republiško priznanje SLO je prejel Janez Bukovec, plaketo SLO dolenjske pa Elma – Catež, osnovna šola Vinica in Brane Suhij. Na koncu so podelili priznanja pokrajinskega odbora SLO, ki so ga prejeli: komite za SLO in DS krajevne skupnosti Hinje, krajevna skupnost Sentrupert, Milan Vajda, Milena Zalar, Slavko Grahek, Ciril Jarnovič, Mirko Bilbija in Rudi Skobe.

Kulturni program, posvečen dnevu JLA, so pripravili mladi kulturniki osnovne šole „Katja Rupena“.

J. P.

V IMV postopoma brez izgube?

Glavne iztočnice sanacijskega programa IMV in bodočo samoupravno organiziranost veterinarske službe na Dolenjskem so obravnavali delegati skupščine skupnosti štirih dolenjskih občin

Prvotno naj bi bila seja, na kateri bi delegati skupščine skupnosti štirih dolenjskih občin pod osrednjo točko razpravljali o sanacijskem programu novomeške Industrije motornih vozil, že oktobra; zaradi zamude pri izdelavi sanacijskega programa so jo sklicali za prejšnji četrtek v Metliki, izkazalo pa se je, da bi sejo, kar se tiče IMV, lahko prestavili še za mesec dni ali kaj, kajti okoli sanacijskega programa je še zmeraj veliko neznanj.

Tako delegatom ni preostalo drugega, kot da so prisluhnili Božu Kočevarju, članu začasnega kolek-

tivnega vodstva IMV, ki je najprej opisal, kako bo po novem letu samoupravno sestavljena IMV; preobrazila se bo v sozd z dvema proizvodnima in dvema enovitima organizacijama skupnega pomena, od tod naprej pa v številne tozde. Taka organiziranost naj bi omogočila uspešno izvedbo sanacijskega programa, ki bo obsegal proizvodnjo avtomobilov, prikolic in t. i. investicijske programe.

Kar zadeva proizvodnjo avtov, so možne tri inačice. IMV in Renault se zavzemata za tretjo, ki je v glavnem enaka prvi, le da ne vključuje dela v težki presernici. Za slednjo bi morali izdelati poseben proizvodni program, glede vozil pa naj bi po prvi in tretji inačici ostali pri R 4 (do leta 1986), zlagoma opustili R 18 in nadaljevali z R 9, se v drugi polovici tega desetletja zvečine presmerili na R x, ob tem pa izdelovali tudi dostavna in gospodarska vozila.

• IMV in Renault se ne ogrevata za drugo, t. i. Cimos inačico, ki bi bila sanacijsko resda najcenejša, a bi bila po besedah B. Kočevarja hkrati tudi pogreb IMV, saj ne bi več izdelovali avtov, temveč le raznovrstne dele za vozila.

Vzporedno naj bi tekla proizvodnja vitalnih delov za vozila IMV in Renaulta (npr. homokinetičnih

Sprejemljiva le rešitev, ki ji bo Slovenija kos

Marjana Orožna so v IMV seznanili z osnutkom sanacijskega načrta – Težave razgrnila tudi Labod in Krka

Povsem razumljivo je, da so v pogovoru s predsednikom republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjanom Orožnom, ki je v ponedeljek obiskal IMV, Labod in Tovarno zdravil Krka v novomeški občini, predstavniki teh delovnih organizacij razgrnili pretno probleme, s katerimi se srečujejo pri ureditvi proizvodnih načrtov.

V Industriji motornih vozil, ki je kljub zaustavljanju izgube še vedno eden največjih gospodarskih bolnikov v republiki, so seveda največ govorili o sedanjem konceptu sanacijskega programa, ki ni ne prvi ne idealen. Ob tem tako ostaja dejstvo, da je trenutno sprejemljiva le tak, ki ga bo slovenska družba denarno zmogla. Kljub velikim naporom tega 5. 640-članskega kolektiva (v zadnjem času se je število delavcev zmanjšalo za nekaj sto) pa ni skoraj nikakršnih možnosti, da bi IMV prejel kot po dveh letih spet lahko posloval brez izgube. Nakopičilo se je preveč problemov, nizajo pa se še novi od cen, deviz itd. Zaradi izgube pa se z IMV tudi nihče noče povezovati.

Med sanacijske ukrepe sodi tudi nova samoupravna organiziranost, ki jo pripravljajo (sčasoma naj bi bil to SOZD s štirimi delovnimi organizacijami) in ki bo prispevala k trdnosti in jasnejši dohodkovni povezanosti

znotraj IMV. Veliko je bilo v zadnjem času narejenega tudi na področju temeljitega informiranja delavcev, kar je bilo nujno, če hočejo vse delavce zares pritegniti k izpolnjevanju planov. Ob tem seveda nihče ni mogel mimo osebnih dohodkov. Kajti kar 51 odstotkov delavcev v IMV prejema z zakonom zajamčeni osebni dohodek in v takem položaju je še sreča, da imajo veliko polkmetov, ki jim osebni dohodek ni edini vir preživljanja. Kako spremeniti to dejansko nemogočo situacijo? V IMV pripravljajo nov pravilnik o nagradenju, ki pa problema nizkih osebnih dohodkov seveda ne bo mogel zares rešiti, dokler bo IMV posloval z izgubo.

V Labodu, po velikosti drugi slovenski tekstilni tovarni, ki v šestih tozilih zaposluje 1923 delavcev, je predsednik slovenskih sindikatov zanimalo predvsem, kakšna so dohodkovna razmerja med tozili pa delitev po delu. Podatki kažejo, da v Labodu prva stvar niso osebni dohodki, saj zaostajajo za poprečnimi v gospodarstvu na ravni republike; kljub temu pa labodovci veliko denarja namenjujejo za akumulacijo, tako bodo v bodoče lahko planirali še smelejše, četudi imajo težave s kakovostjo tkanin.

Na račun take usmeritve gredo letošnji poslovni rezultati, kaže, da bodo zastavljene načrte uredili. Po besedah Marjana Orožna je prava pot k ustalitvi gospodarstva ravno ta, ki jo ubirajo v Labodu. Važna je

(Nadaljevanje na 2. strani)

OBISK V IMV – V ponedeljek se je mudil na obisku v novomeški občini predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožna. Obiskal je IMV, kjer si je ogledal tudi proizvodnjo v Tovarni avtomobilov, ter Labod in Tovarno zdravil Krka.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nevidna fronta

Ob dnevu JLA – Suverenost neke države ni ogrožena samo od sovražnikove vojaške moči

S psihološko-propagandnim delovanjem v miru bi sovražnik rad vnesel nemir med občane, dvome in nezaupanje v družbeni sistem države, pogolubil nasprotja med posameznimi političnimi strukturami družbe, razbil bratstvo in enotnost med narodi in narodnostmi države in tako onemogočil, da uresničijo svojo enakopravnost. Na nevidni fronti psihološko-propagandne vojne sovražnik podpihuje verske, nacionalne in jezikovne spopade in spore, povzroča politične krize, demonstracije, upore itd., da bi novo stanje, ki bi s tem nastalo, izkoristil za svoje cilje. Tako nekako se glasi označba tako imenovane specialne vojne med državami ali blokovskimi sistemi, vojne, ki ne pozna podpisane premirje; spopada, ki poteka ne glede na še tako prijazno mahanje s svetovičnimi oljčnimi vejicami.

V takšno strategijo in taktiko zunanega sovražnika se skladno vključuje tudi propagandna dejavnost notranjega sovražnika, ki mu je pogosto namenjena posebna vloga „embrionalnega odporniškega gibanja“, „zatirane manjšine“ itd. Nastali bi lahko še številne druge sfere, ki si jih sovražnik prizadeva nastari.

Neposredni cilj psihološko-propagandnega spopada ni fizično uničenje človeka, temveč ustvarjanje določenega psihološkega stanja – zmede, razdražljivosti, dezorientacije, panike, sumničevanja, splošnega in ideološkega najdenja človekove duševnosti. Sodoben človek skuša v nenehnem pomanjkanju časa čim smotrnejše spremljati dogajanja okoli sebe, v svoji ustvarjalni radovednosti je vse bolj odvisen od kratke novice, pisane, televizijske, radijske, ustne, „zaupane“ itd. In ravno novica (informacija) je osnovno strelivo topov specialnega bojevanja.

Svet je s komunikacijskimi sistemi in omrežji prepreden tako na gosto, da je sleherna informacija dostopna tako rekoč slehernemu človeku, poleg tega pa se demokratične države in med njimi tudi Jugoslavija pretoku informacij in povezavam s svetom odpirajo in ne zapirajo. Glede na tako objektivno stanje v splošnem obveščanju je priložnosti za take in drugačne resnice več kot dovolj, poleg teh pa so v orožarni protagonistov specialne vojne tudi druga orožja, na primer letaki, parole, pamfleti, anonimna pisma in podobna obvestila, ki (pod)zavestno vplivajo na človekovo mnenje in pojmovanje, na njegova stališča in odločitve. Sovražnik svoje propagande ne razgrinja vselej „črno-belo“. Zaradi čim popolnejšega razdiralnega učinka informacija žonglira tudi s polresnicami, poudarjanjem nebitnih stvari, napihovanjem dogodkov in seveda z izmišljotinami.

Seveda je jasno, da se sicer nenehna psihološko-propagandna vojna ob zapletenih razmerah v neki državi še okrepi.

M. BAUER

SREČANJE JUBILANTOV – PRVOBORCEV – Minuli četrtek so se v hotelu Metropol v Novem mestu srečali prvoborci – jubilarji, novomeške občine ki so v letošnjem letu praznovali 60, 65, 70, 75 in 80-letnico rojstva. Jubilarjem je današnje uspehe in težave občine predstavil predsednik občinske skupščine Uroš Dular, kulturni program pa so pripravili dijaki Centra za usmerjeno izobraževanje in Glasbene šole „Marjana Kozine“. Od trideset vabljenih se je srečanja udeležilo le deset jubilarjev: (na sliki od leve proti desni) dr. Milan Gorenc, Rihard Romih, Dragica Rome, Franc Vrhovšek, Jože Kos, Branko Suhij, Filip Tekavec, Vinko Eržen, Dušan Dodik. (Foto: J. Pavlin)

je, da so že dosegli nekaj vidnih uspehov z novo prikolico).

Pri proizvodnji prikolic naj bi v IMV delali brez izgube 1984, pri avtomobilih pa dve leti kasneje. Ob tem podatku in glavnih iztočnicah sanacijskega programa so delegati ugotavljali, da je še vrsta neznank, bodisi ekonomskega, kadrovskega, tehnološkega ali lokacijskega značaja. Ni znano, kakšni bodo dohodkovni in razvojni odnosi v sozadu, ob grozeči nelikvidnosti IMV se zastavlja vprašanje, kdo bo pokrival dozdajšnjo in tisto izgubo, ki jo napovedujejo za 1983. Ob tolikšnih nejasnostih delegati iz razprave na četrtkovi seji kajpak niso mogli izoblikovati nikakršnih sklepov, veliko pa najbrž pomeni že predlog, ki so ga naslovlili na izvršne svete skupščin vseh štirih občin: v teh naj bi poslej enako obravnavali vprašanje osebnih dohodkov imetjevev delavcev, saj je, po besedah nekega delegata, kot pribito, da ne bo mogoče uspešno izpeljati še tako izvrstnega sanacijskega programa, ako bo nad polovico delavcev prejemala le zamršen ali celo nižji osebni dohodek.

Preden so razpravljali in sprejeli delovni program komisij, ki delujejo na ravni skupnosti dolenskih občin, so delegati obravnavali tudi zaplete okoli bodoče samoupravne organiziranosti veterinarske dejavnosti na Dolenjskem. Enotno stališče je, da morajo odgovorni v Dolenjskem veterinarskem zavodu do konca januarja postoriti vse potrebno, da bo ta dejavnost še učinkovitejša služila svojem namenu, pri čemer mora biti samoupravna razvejenost racionalna, zapostavljena pa ne sme biti niti pospeševalna dejavnost.

D. RUSTJA

OBLIKOVANJE ZA DELO S TABORNIKI

V soboto je bila v Kopru 4. seja republiške konference Zveze tabornikov Slovenije, ki so jo namenili predvsem delu odredov. V slavnostnem uvodnem delu konference je sodeloval tudi Franc Šetinc, predsednik RK SZDL Slovenije, ki je posebej poudaril izredno pomembno vlogo tabornikov v oblikovanju državnih odlikovanj. Za tridesetletno poštvalno in uspešno delo v taborniški organizaciji v okviru občine, republike in zveze je prejel red republike z bronzastim vencem tudi Marjan Moškon, predsednik kluba Štréla iz novo-meškega Odreda gorjanskih tabornikov.

Še bolj spodbuditi izvoznike

Medobčinski svet Zveze sindikatov za Posavje o gospodarjenju in o izvozu

„Delovne organizacije bi morale imeti v internih aktih opredeljeno, kaj je to poslovanje z motnjami. Služba družbenega knjigovodstva si bo skupaj z družbenim pravobranilcem samoupravljanja prizadevala, da bomo to dosegli, kajti tako bo že v internih aktih prizgana zelena luč za ukrepanje.“ je med drugim dejal direktor podružnice SDK v Krškem Stane Kunej na seji medobčinskega sveta zveze sindikatov v Krškem 14. decembra.

Opozoril je, da so močno porasle obresti na posojila, precejšnja zadolženost in težave z likvidnostjo pa so za nekatere že zelo pogosti pojavi. Na žiro računih, predvsem v kmetijstvu in gradbeništvu, ni denarja, zato je precej težav v vračanju sredstev. Neredki so kolektivni, ki se boje prijaviti kršitelja zakona za

Prvo: živ stik z ljudmi

Socialistična zveza v Črnomlju o preteklem in prihodnjem delu — Organizacija mora biti zares frontna

„Ni dovolj, da le govorimo, da je SZDL frontna organizacija, ampak moramo doseči, da bo to dejansko postala po svoji vsebini.“ je kritično poudaril na letni programski seji črnomljske občinske konference SZDL, ki je bila pretekli petek, njen sekretar Mladen Radojčić.

Ko so pregledovali delo v iztekačem letu, so ugotovili, da so bila načrtovanja dosežena le polovično. Za naslednje leto pa si je OK SZDL kot prednostne naloge zadala spodbujanje varčevanja pri občinah, zagotavljanje osnovne preskrbe prebivalstva, uveljavljanje vloge občanov pri gospodarjenju s stanovanji, zagotavljanje socialne varnosti, obli-

kovanje in sprejemanje sprememb planov ter urejanje odnosov na področju splošne in skupne porabe ob zmanjšanem razpoložljivem dohodku. Drago Benčina, član predsedstva republiške konference SZDL, je ob tem dejal, da bi morali biti v poročilu o delu v preteklem letu bolj konkretni in posredni, saj bo le tako SZDL kot frontna organizacija imela večji vpliv. „Prav tako se mora socialistična zveza poglobljati v probleme gospodarstva in druge oblike življenja in dela, od katerih je odvisno delovno ljudstvo v občini. Volitve, proslave, referendumi so le tradicionalne naloge te organizacije, ki ne morejo in ne smejo zadostiti.“ je menil tov. Benčina.

„Pozitivno je, da je socialistična zveza nadaljevala usmerjenost, ki je bila sprejeta pred leti, ko so se vsi nosilci razvoja zavezali, da se nerazvite krajevne skupnosti približajo razvitim.“ je poudaril Mirko Jelenič, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko. „Zeleno luč razvoja je odprl tudi nedavni referendum, velik del zaslug za njegov uspeh pa ima prav socialistična zveza.“ je dodal.

M. BEZEK

Ribnica: sprejem za novinarje ob 22. decembru

Ob dnevu JLA so ribniški garnizon obiskali novinarji slovenskih redakcij — Najboljša enota Miroslava Iliča

Ob letošnjem prazniku naših obojestranskih sil je poveljstvo ljubljanske armadne oblasti v Ribnici organiziralo sprejem za novinarje slovenskih redakcij in dopisnike jugoslovanskih časnikov iz Slovenije. Med večurnim obiskom v Ribnici so si novinarji ogledali razstavo „Tovariš Tito med pripadniki ljubljanske armadne oblasti“, obiskali pa so tudi kasarno narodnega heroja Mirka Bračiča v Ribnici.

Po otvoritvi razstave, na kateri je predstavljenih 125 fotografij o Titovih obiskih pri vojakih ljubljanske armadne oblasti, je govoril general-podpolkovnik Branko Jerkič, komandant LJA O. Med drugim je posebej podčrtal, da se tudi vojaki v ključujejo v prizadevanja za stabilizacijo, ne da bi bila s tem okrnjena njihova izvežbanost in bojna pripravljenost. Na sprejemu za novinarje sta govorila tudi general-podpolkovnik Miha Petrič, komandant republiškega štaba TO in predsednik ribniške občinske skupščine, Stanko Rus, ki je pohvalil sodelovanje vojakov in ribniških krajanov.

Predstavniki „sedme sile“ so obiskali tudi enoto Miroslava Iliča, ki je bila v tem letu proglašena kot najboljša v LJA O. Med drugim je Ilič navedel podatek, da so vojaki njegove enote sodelovali pri gradnji vodovodov, cest in drugih objektov in za to porabili 30 tisoč delovnih ur.

Sprejemljiva ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

odločitev, da ne boš zajemal s preveliko žlico iz manjše skledice, temveč težil k razvoju, ki bo v skladu s tistim, kar lahko ustvariš sam, v pomoč pa ti mora biti širše dohodkovno povezovanje z dobavitelji repromateriala. Pri slednjem tudi labodovci še niso postorili vsega, to je ena od nalog, ki jih še čaka, hkrati pa se bodo trudili tudi za izpopolnjevanje sistema za delitev osebnih dohodkov, pri čemer ne bodo zapostavljali vključevanja zakonskih določil o minulemu delu.

Beseda je tekla še o maršičem, med drugim so predstavniki Laboda izrazili tudi bojazan, da z novim delovnim časom, ki ga bodo uvedli po novem letu, ne bodo nič prihranili pri elektriki, verjetnejši pa bo padec produktivnosti. Še tako prizadevni delavci pa na zastarelih strojih ne morejo narediti več kot do zdaj. In plan za prihodnje leto? Čeprav ni še nič dokončnega, s kolikšnim odstotkom deviz bodo lahko razpolagali, so plan sicer izdelali, a razmišljajo, ali ne bi bilo najboljša, ako bi pripravili še enega.

V Krki so v pogovoru z Marjanom Orožnom obravnavali predvsem sestavo plana za prihodnje leto. Sicer so ga že pripravili, a ker ni poznan devizni položaj, ga ne morejo sprejeti, saj je vprašanje, če bo dovolj stvaren. Opozorili so tudi na dejstvo, da zaradi pomanjkanja plina ni mogoče začeti s proizvodnjo izolacijskih materialov.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ
D. RUSTJA

Dolenjski informativni in tiskarski center Novo mesto

TOZD GRAFIKA NOVO MESTO

68000 NOVO MESTO

Glavni trg 3

razpisuje prosta dela in naloge

Individualnega poslovodnega organa TOZD

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima najmanj srednje izobrazbo,
- najmanj pet let prakse v stroki,
- da je dosegel pri svojem prejšnjem delu pomembne organizacijske vodstvene uspehe,
- da ima družbenopolitične vrline in pozitiven odnos do samoupravljanja in je državljani SFRJ.

Mandat za razpisana dela in naloge traja štiri leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 20 dneh po razpisu na naslov: Dolenjski informativni in tiskarski center, Novo mesto, Germova 3 — splošna in kadrovska služba.

Kandidati bodo obveščeni o izidu v 30 dneh po izteku razpisa.

829/82

SLOVENSKI KOLEDAR '83

Jubilejni — 30. koledar za Slovence po svetu je knjiga za vse leto. Zanimivo branje iz domovine in tujine, bogata barvna priloga s 50 barvnimi fotografijami slovenskih krajev, literarni almanah s prilogo za najmlajše Slovence po svetu, kronika slovenskih društev v zahodnoevropskih državah.

SLOVENSKI KOLEDAR '83

je primerno darilo vašim sorodnikom na tujem!

Cena Slovenskega koledarja za naročnike iz SFRJ je 250 dinarjev skupaj s poštnino.

Izpolnjeno naročnico pošljite na naslov:

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

61001 Ljubljana | Cankarjeva 1/II | p. p. 169

NAMESTO VAŠ LAHKO ODPOŠLJEMO KOLEDAR KOT DARILO VAŠIM SORODNIKOM!

SLOVENSKI KOLEDAR '83 pošljite na naslov:

Račun pošljite na naslov:

O KMETIJSTVU, ENERGETIKI IN LESNI PREDELAVI

Medobčinski svet Zveze komunistov za Posavje je pripravil v sredo, 29. decembra, razpravo o gradivih za problematiko konferenco na republiški ravni. V Brežicah bo razprava o kmetijstvu, v Krškem o energetiki ter v Sevnici o gozdarstvu in lesni predelavi. Osnovne organizacije ZK z omenjenih področij v Posavju so že dobile gradiva in osnutke sklepov, ki naj bi jih dopolnili in poenotili na medobčinski ravni. Več bomo še poročali.

PROSLAVE OB 22. DECEMBRU

Tako kot v vseh krajih ribniške občine, kjer so na proslavah ob dnevu JLA sodelovali rezervni vojaški starešine, mladina, učenci in pripadniki ribniške garnizije, so tudi v krajevni skupnosti Ribnica pripravili proslavo. Ob tej priložnosti je krajevna organizacija ZVB podarila 24 plaket preživelim borcem Ribniške čete, plakete ZRVS sta dobila Zorko Pucar in OŠ dr. France Prešeren, zlato plaketo pa Anton Starc. V višji čini je napredovalo 40 rezervnih vojaških starešin, občinski štab teritorialne obrambe pa je dobil posebno priznanje republiškega štaba. Ob dnevu JLA je bilo v občini tudi več zanimivih kulturnih in športnih prireditvev.

M. G.

POPRAVEK

V prejšnji številki smo na prvi strani objavili vest, da so senovski rudarji že dosegli plan za letošnje. To pa pomeni, da so že nakopali več kot 120.000 ton premoga in ne le 20 tisoč ton, kot nam jo je zagodel „škrat“. Rudarjem in bralcem se opravičujemo za neljubo napako.

SPOSOJENO TRNJE

Ni točno, da pri nas odrasli otroci dobivajo zaposlitev na ime roditeljev. Ne na ime, na priimek.

(iz večernjih novosti)

(iz zadnjega Pavliho)

Ljubljansko pismo

Nezasluženi milijoni ostajajo v žepih

Gopodarska, socialna pa tudi politična škoda

Že leta na vseh koncih in krajih poslušamo pripovedi, kako si nekateri ljudje na lahek način polnijo žep na račun družbene lastnine, vendar takšnemu početju nihče ne stopi na prste. Kritika vre, manjka pa odgovor na bistveno vprašanje: kdo je resnično kriv in neodgovoren za to, da že več kot deset let ne moremo rešiti tega ne tako zapletenega vprašanja, in zakaj ne spodekamo korenin, iz katerih „rastejo“ naši novi bogataši?

Že davno vemo, da je prodaja in prepredaja gradbenega zemljišča in zgradb vir spekulacij, bogatenja in privatizacije družbene lastnine. Zlasti v primorskem pasu, turističnih naseljih, okrog velikih mest imajo nerodna zemljišča izredno visoko ceno zaradi velikih družbenih naložb v gradnjo cest, vodovoda ipd. Tako povečana cena zemljišča — renta se v največ primerih žilva v žepo posameznikov in tako nastajajo novi in novi milijonarji. Že Titovo pismo (septembra 1972) je zato vsebovalo odločno zahtevo, da je treba čimprej z zakoni obdavčiti dohodke, ki si jih kdo pridobi s prodajo zemlje in nepremičnin, s prilasčanjem rente, ki je rezultat družbenih naložb. Akcije pa ni bilo. Tudi predsedstvo ZKJ je v sklepah 14 mesecev zatem ponovno poudarilo, da je treba „regulirati obdavčenje dohodka, pridobljenega s prodajo zemlje, nepremičnin, prilasčanjem rente. In spet — nič. Na 10. kongresu ZKJ so to zahtevo uvrstili med „nujne“ zadeve. Delegati enajstega kongresa ZKJ so junija 1978 v resoluciji ponovno poudarili, da je treba čimprej izdelati sistem zbiranja in namenske uporabe dohodkov, ki so rezultat posebnih ugodnosti... Na to nalogo so ponovno opozorili na 12. kongresu ZKJ in o tem spet veliko govorimo zdaj. Tudi če so kje že sprejeli kakšen podoben predpis, ga ne uresničujejo. Zakaj? Odgovor ni enostaven. Jasno je samo, da za takšno delo nimamo usposobljenih služb, kljub tolikemu uradništvu, ponekod pa te službe raje zamižajo na obe očesi, kot da bi se zamerile temu ali onemu krajevnemu veljaku.

Lahko samo upamo, da ne bomo več čakali na nove resolucije in nova opozorila. Na to nas je spomnila tudi 3. seja CK ZKJ. Očitno bo treba zastaviti vprašanje (ne)odgovornosti tistih, ki so pustili odprta vrata za privatizacijo rente. Točno vemo, kdo v naši družbi je dolžan pripraviti takšne predpise, kdo jih mora sprejeti in kdo jih mora uresničevati. Vemo pa tudi, kdo mora poklicati na odgovor in zamenjati tiste, ki ne opravljajo svojih dolžnosti, za katere so dobro plačani.

Nedvomno ni več sporna odločitev, naj dobrine družbenih naložb in splošnega razvoja uživajo tudi ljudje iz krajev, ki ne doživljajo naglega napredka — razumljivo, če so to dobrine tudi rezultat njihovega prispevka in dela. Toda to je eno! Druga stvar pa je, če rento, ki je izključni rezultat velikih družbenih naložb, spravljajo v svoj žep posamezniki, ki tako na lahek način pridejo do precejšnjega bogastva, namesto da bi jo za splošne družbene potrebe zbirali z davkom in drugimi ukrepi. Obdavčevanje ekstra dohodka pa še malo ne pomeni, da bi bilo treba izenačiti dohodke posameznikov, kar je tudi sicer praktično nemogoče. Še manj bi takšno obdavčevanje smelo nespodbudno vplivati na delo.

Reševanja vprašanj v zvezi z obdavčevanjem rente, ekstra dohodka in drugih oblik pridobitništva ni več mogoče odlagati, saj ti pojavi povzročajo občutno ekonomsko, socialno pa tudi politično škodo.

VINKO BLATNIK

NASTOPOJOČIH VEČ KOT OBČINSTVA – Področno tekmovanje „Mladost v besedi, pesmi in spretnosti“ predstavnikov mladinskih organizacij iz vseh treh posavskih občin in vojakov garnizije Cerklje se je 15. decembra v Krškem končalo z zmago slavjem Brežičanov. Drugi so bili Sevnici, tretji domačini. Tekmovalcem in nastopajočim (na sliki boštanjka folklor) pa ni bilo lahko pokazati veliko znanja in dobre volje ob skoraj prazni veliki dvorani delavskega doma Edvarda Kardelja. Žal v naši mili domovini oblikovalci sporeda neredko naletijo na tako hladen sprejem. (Foto: P. Perc)

ČEZ DRN IN STRN – Kljub dežju in snegu je KD Drska uspelo v soboto izpeljati tradicionalno, v letošnjem letu verjetno zadnje kolesarsko prireditve, ciklokros, ki se ga je udeležilo 65 tekmovalcev iz Novega mesta in Ljubljane. Rezultati so na športni strani. (Foto: J. P.)

PO NAFTA – Te dni se je na črpalki v Sevnici marsikdo lahko čudil 61-letnemu kmetu Dominiku Krevlju, ki je s črpalke peljal v samokolnici dve posodi goriva. Nafta je draga, malo je dobiš, pa je šel ponjo kar peš. Do domačije na Vranju ga je čakala 7 km dolga pot. (Foto: Perc)

KRŠKO ZAHTEVA ČISTE RAČUNE

Na medobčinskem svetu zveze sindikatov v Krškem je krška delegacija znova opozorila, da je potrebno v najkrajšem času v Dolenjskem listu objaviti, kako in v kolikšni višini so bila že razdeljena solidarnostna sredstva za pomoč od toče prizadetim prebivalcem Bizeljskega. Podrobne podatke zahtevajo delavci v krški občini, kjer so zbrali največ solidarnostnega dinarja. Iz poročila, ki ga bo po vsej verjetnosti pripravil koordinacijski odbor za odpravo posledic nedavne ujme, bo slej ko prej razvidno tudi, v kolikšni meri je bilo uresničeno geslo „Kdor hitro da – dvakrat da“.

Sejmišča

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem je bil spet nenavadno živahen, saj so rejci ponujali kar 454 pujskov in 38 od tri do šest mesecev starih prašičev. Prodali so jih 340, za pujske so dobili od 3.500 do 4.500 din, za starejše prašiče pa 4.600 do 5.200 dinarjev.

BREŽICE: Kupcev in živine se je trlo tudi na sobotnem sejmu v Brežicah, kjer je bilo napredaj 521 pujskov in 22 nad tri mesece starih prašičev. Kupljenih je bilo 485 pujskov po 200 din in 17 starejših prašičev po 110 do 150 dinarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Pot k dobri domači gnjati

Okoli novega leta se ponavlja že tolikokrat ponovljena podoba kmečkega dvorišča. Krulež, tesen primež krepkih moških rok, pojenjajoče cviljenje, puhteča sopara, potovanje steklenice žganja iz rok v roke. Čas domačih kolin – pa tudi spominov na dom.

Pa pustimo nostalgijo, da bi rekli kakšno resno besedo o tem, kar kolinam sledi, o pripravi dobrega prekajenega mesa. Mnogi bi sicer zamerili, a upamo si trditi, da malokje res znajo strokovno pravilno prekajati meso, da bo na površini zlato-rumeno, znotraj enakomerno rdečkasto, suho, a ne trdo in lomljivo, kaj šele zažgano ali presoljeno.

Pa krenimo lepo po vrsti. Svinjsko meso mora biti najprej dodobra ohlajeno, nato mora v pravilno pripravljeno slanico, tako imenovano „salamurijo“. Po preteku priporočenega števila dni, ki je odvisno od velikosti kosov, in po vsakodnevnem rednem prelaganju je pred obešenjem v dimnico potrebno meso najprej zbrisati s čisto krpo (ne pa umivati, kar nekateri že delajo), odcediti in na zraku sušiti približno en dan. Šele potem je godno za dimnico, ki naj bo poprej ogreta in prezračena.

Kosi naj ne visijo preveč na gosto, večji naj bodo bližje dovodu dima, manjši pa bolj oddaljeni. Računajmo, naj bo na mestu, kjer se sušijo klobase, približno sobna temperatura. Noben pretiran izdatek ni nakup termometra, ki najbolj natančno pove, v kakšnih razmerah se suši meso. V prevročnem dimu se izceja maščoba in s tem slabša kakovost, ob prenizki temperaturi pa sušenje poteka preveč počasi.

Prekajevati je treba izmenično; zjutraj je na vrsti kurjenje, ponoči na zračenje. Najboljša so suha bukova drva. Jelov les ali zagovina za sušenje sploh nista uporabna, saj se meso navzame njunega vonja. Dim svežih drv je preveč vlažen. Čas sušenja je odvisen od kurjenja, vremena, velikosti kosov mesa in prezračevanja. Dim more prodrati v notranjost vsakega kosa, saj ga le na ta način obvaruje pred kvarjenjem.

Pionir ne čaka prekržanih rok

Kolikor manj bo za Pionir v prihodnjem letu dela doma, toliko več ga pridobivajo v tujini – Zaenkrat ni govora o odpuščanju delavcev – Projektiva se širi!

V gradbeništvu se možnosti za delo nadalje krčijo, novomeški Pionir, ki je v tej stroki ena vodilnih delovnih organizacij v republiki, prva pa na Dolenjskem, se ne vdaja malodušju.

Po izjavi Slavka Guština, predsednika poslovnega odbora te delovne organizacije s 13 tozdi, Pionir vse doslej ni resneje občutil krize v gradbeništvu. „V letošnjem letu smo

Slavko Guštin: „Tik pred podpisom so pogodbe za gradnjo 1500 stanovanj v Alžiru, ki jih bomo morali zgraditi v treh letih.“

imeli še dela dovolj, predvsem zato, ker delamo na širšem jugoslovanskem območju. Tudi za prihodnje leto imamo že sklenjenih pogodb približno toliko kot v tem času lani.

vendar pa so perspektive še znatno slabše,“ je dejal.

Vaša delovna organizacija je zadnja leta veliko gradila za potrebe turizma, znano pa je, da tovrstnih gradenj spriče sedanjih zaostrenih razmer skoroda ne bo več. Mar to pomeni, da boste imeli delovne sile preveč?

„Res smo lani čez zimo gradili štiri velike turistične objekte, da pa letos takih možnosti za nas ni. Ne vdajamo pa se malodušju in zaenkrat sploh ne razmišljamo o odpuščanju delovne sile, marveč skušamo delo dobiti drugod. Odkar se nam je priključila Novomontaža z instalacijami, smo dobili novo dejavnost, za katero ne manjka dela. Prav tako ima Keramika še možnosti za hitrejši razvoj, pa tudi naš lesni obrat in projektiva. Ker prav projektivo-inženiring že intenzivneje razvijamo, se kažejo tudi možnosti za zaposlovanje mladih strokovnjakov, zlasti štipendistov, katerim doslej nismo mogli vedno najti ustrezno delo.“

V domači regiji ste bili doslej domala edini graditelj pomembnejših objektov. Koliko dela se vam obeta v prihodnjem letu na ožjem domačem območju?

„Zelo malo. Gradimo le nekaj stanovanjskih objektov, pač pa je tudi glede tega za nas nekaj več možnosti na območju Zagreba in Reke. Na srečo smo že prejšnja leta sklepali pogodbe za delo tudi v drugih republikah. Precejšnje posle imamo v Sarajevu pri gradnji olimpijskih objektov, ki morajo biti do julija 1983 nared, dogovarjamo pa se še za večjo gradnjo na Kosovu. Letos ponovno delamo v Moskvi, kjer gre za večjo rekonstrukcijo neke banke. Prevzeli smo nova dela v Libiji, kjer obseg dela še širimo, tik pred podpisom pa so tudi pogodbe za gradnjo 1500 stanovanj v Alžiru. Vse kaže, da bomo imeli pri 4500 vseh zaposlenih v letu 1983 kar 800 ljudi zaposlenih na tujem.“

R. BACER

Uspeh ne uspava

Kopitarna vse uspešneje izvažava – Se več na tuje

Najstarejša sevnška tovarna Kopitarna bliža se zavidljivi stoletnici – je tudi v minulem tridesetletju ugodno poslovala. Se več, njeni delavci so lahko zadovoljni z doseženim izvozom. Kot ponavadi pri takšnih obravnavah v tej tovarni se ne zadovoljujejo zgolj z obravnavo suhih računovodskih podatkov. V

devetih mesecih tega leta niso le naredili, temveč tudi prodali za 250 milijonov dinarjev izdelkov, od tega na tuje za dobrih 13,5 milijona dinarjev. Ob tem so uvozili le za 6,3 milijona dinarjev reprodukcijskega materiala, rezervnih delov in opreme. Povedati je namreč treba, da so se lotili tudi pomembne naložbe. Ko bodo imeli nared te zmogljivosti, bodo lahko šele izvažali.

Proizvodni načrt so najbolj, kar za 196 odstotkov, presejali pri izdelavi lesenih pet. Najbolj neobjavljen podatek je ravno pri izvozu najbolj zanimivem projektu: lesenih podplatih za ameriško firmo Scholl. Kar so dosegli, vseeno ni bilo lahko, saj ravno za to proizvodnjo rabijo največ nove opreme, ki jo šele vgrajujejo.

Ne slepijo se s temi uspehi, saj je gospodarski položaj vse bolj napet, kjer izvozniki v ničemer nimajo omembe vrednih ugodnosti. Ker pa je večji izvoz naša pot iz težav, to usmeritev jemljejo nadvse resno.

A. Z.

ZA TRETJINO VEČJI OSEBNI DOHODKI

Ker so se v vinskiem tozdu Novoteksa vseskozi obnašali stabilizacijsko in štedili na vseh področjih, so zaradi tega sedaj na neki način „kaznovani“, saj sedanja sredstva za kilometrino, reprezentanco, potne stroške itd. omejujejo na podlagi zneskov iz prejšnjega leta. Podobno je z osebnimi dohodki, ki bi jih glede na dohodek lahko bolj povečali, vendar so tudi tu omejeni. Povprečni osebni dohodek je v devetih mesecih letošnjega leta znašal 10.000 dinarjev, kar je tretjina več kot v enakem lanskem obdobju, ko je bilo povprečje 7.600 dinarjev na mesec.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Napake vina

Napake vina so pri letošnjem pridelku pogostejše, kot smo bili navajeni. Kaj je temu vzrok, je sedaj težko ugotovljati, dejstvo pa je, da vinogradniki letos zelo pogosto tožijo in iščejo nasvetov za odpravo napak, ki jih ugotovijo ob priliki pokušnje vina.

O različnih napakah vina sem pisal v prejšnji številki našega lista, o porjavitvi pa lani v januarju. Letos pa se mi je že več vinogradnikov potožilo o napaki, ki je bila prejšnja leta bolj redka, to je

počrnitev vina

Nekateri pisci kletarskih knjig (Skalicky, Judež) sodijo, da se ta napaka pogosto pojavlja. Vzrok za letošnji večji pojav je morda tudi v tem, ker imajo letošnja vina, čeprav so alkoholno bolj šibka, razmeroma malo kisline. Vinogradniki počrnitev vina zamenjujejo z rjavjenjem, čeprav se ti dve napaki vidno razlikujeta.

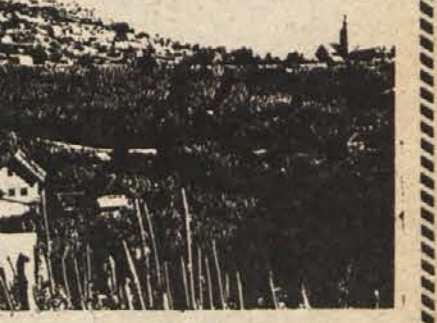
Da bi ju lažje ločili, naj povejmo, da rjavenje vina (po Skalickem) povzroča trpko, zagatno, dodamo tanina manj ali pa sploh nič, ker ga je v takem vinu dovolj.

Čez kakih 8 do 10 dni počrnelo vino čistimo z želatino (12 do 15 gramov želatine na 100 litrov vina). Če se vino po prvem čiščenju ne izboljša, je treba čiščenje ponoviti.

Počrnitev vina je pa nekaj povsem drugega. Ta napaka nastane, če se v vinu nahajajoči železov oksid kemično spoji s črnelovino v železov tanat, to je v črnilo. To se zgodi prej in bolj pogosto v plehkem in zagatnem kot v kislem in uglasjenem vinu.

Vsi pisci kletarskih knjig obsojajo vinogradnike, da so si sami krivi za pojav te napake, ker niso pri predelavi grozdja dovolj pazili, da bi preprečili stik mošta z železom pri železnih delih prese, mlinov, posode itd. Res je, da vinogradniki lahko pri zadostni pazljivosti to napako preprečijo, če je vzrok le v stiku mošta z železom pri trgatvi in predelavi grozdja. Vendar niso krivi za to napako le vinogradniki, saj so primeri, ko se napaka pojavi kljub vsej pazljivosti pri predelavi, kot je to letošnji primer. Rdeča in rjavkasta vinograška zemlja ima več železnih spojin in grozdje, pridelano na taki zemlji, ima zato več železa. Zato je v vsakem naravnem vinu že po naravi nekaj železa, le da to na rdečih zemljah v nekaterih letih pride bolj do izraza in se pojavi kot napaka vina.

Vino s to napako se v dotiku z zrakov obarva modrozeleno do modročrno. Včasih je črnkasto, vijoličasto-črnkasto ali pa čisto črno, kot da bi vinu prilili črnilo. Črnoba je močnejša, če tako vino pomešamo s kislom

vodo, ki je bazična in odvzame kislino. Počrnelo vino je na splošno slabo kislo, trpko. To ni napaka le belih vin, ampak tudi rdečih, le da pri rdečih vinih napaka zaradi osnovne barve vina opazimo pozneje kot pri belih.

Če je vinogradnik imel smolo in je kljub skrbnemu ravnanju pri predelavi grozdja v vino dobilo vino po naravni poti le preveč železa ali če je bil nepazljiv pri predelavi ter ima počrnelo vino, je pač treba to napako odpraviti. Za odpravo počrnitev vina priporočajo strokovne knjige naslednje:

Včasih zadostuje, če počrnelo vino (pri manjšem pojavu) pomešamo z bolj kislim vinom. Namesto kislega vina dodamo do največ 50 gramov vinske ali pa citronove kisline na 100 litrov vina.

Vino pretočimo z močnim zračenjem v nekoliko zažveplan sod ali pa namesto tega dodamo 10 do 15 gramov kalijevega metabisulfitna na 100 litrov vina. Zrak pri zračenju ob pretoku povzroči, da se vse železne spojine v vinu hitro oksidirajo in tako vino močno počrni.

Pred čiščenjem dodamo vinu po potrebi 8 do 10 gramov tanina na 100 litrov vina. Če je vino precej trpko, zagatno, dodamo tanina manj ali pa sploh nič, ker ga je v takem vinu dovolj.

Po uspelem čiščenju vino pretočimo v žveplan sod. Priporočljivo je, da po pretoku iz čistila dodamo vinu bolj kislega vina ali pa 50 do 100 gramov vinske, oziroma do 50 gramov citronove kisline na 100 litrov vina. Pri premalo kislih vinih dodatek vinske ali citronove kisline na splošno zboljša kakovost vina; dodatke dovoljuje tudi Pravilnik o kakovosti vina (čl. 21.) Z dodatkom vinske ali citronove kisline vino nekoliko osvežimo.

Najbolj zanesljivo sredstvo za odpravo napake počrnitev vina je čiščenje s kalijevim ferocianidom, ki ga v kletarstvu imenujejo modro čiščenje. Tega čiščenja pa ne sme opravljati noben vinogradnik sam brez natančne odmere tega strupenega čistila, kar je možno opraviti le v laboratorijskih pristojnih ustanovah, ki dajo natančna navodila za čiščenje s tem čistilom.

OBČNI ZBOR VINOGRADNIKOV

V nedeljo, ob 8. uri bo v sindikalni dvorani (za ljubljansko banko) občni zbor ožjega vinogradniškega območja Sevnica-Boštanj. Tokrat ne bo posebne predavanja, vsa pozornost nameravajo posvetiti sestavi programa tega sicer prizadetega društva.

Nove obrestne mere

Večina naših načrtov in želja je tako ali drugače povezanih z denarjem. Pot do cilja je včasih daljša. Dolgoročno varčevanje pod ugodnejšimi pogoji je zato možnost, o kateri velja razmisliti.

Nove obrestne mere za nenamenske dinarske hranilne vloge so:

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)

13% za vloge vezane nad 1 leto

15% za vloge vezane nad 2 leti

20% za vloge vezane nad 3 leta

Nove obrestne mere za nenamenske devizne hranilne vloge so:

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)

9% za vloge vezane nad 1 leto

11% za vloge vezane nad 2 leti

12,5% za vloge vezane nad 3 leta

Tudi, če pravega načrta še nimate: vezava sredstev zagotavlja obrestovanje prihrankov po najvišji obrestni meri.

MLADI DOPIŠNIK

POUČEN IZLET

Pred kratkim smo imeli učenci 7. in 8. razreda poučen izlet po več trebanjskih kulturnih ustanovah. V glasbeni šoli smo si poleg drugega natančneje ogledali pihala in trobila, v matični knjižnici smo se seznanili s sistemom razvrščanja knjig in del, ki jih premore ta knjižnica, v galeriji pa smo si ogledali razstavo del Vladimira Lamuta in stalno zbirko slik likovnih samorastnikov.

TADEJA ZUPAN
novin. krožek
OŠ Sentrupert

ZMAGA SEMIČANOV

V četrtek, 9. decembra, je bilo na Vinici občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Iz naše šole smo se tekmovanja udeležili 4 tekmovalci. Pri fantih je zmagal Kambič pred Mernikom — oba Semič, ekipno pa smo zasedli 2. mesto. Zmagali so Semičani. Z našo uvrstitvijo je bil zadovoljen tudi naš mentor Vinko Kobe.

IVAN ŠTAJDOHAR, 8. r.
OŠ Stari trg ob Kolpi

V ARTIČAH PRVIČ PREDSTAVA DOMAČIH LUTK

Na naši šoli nimamo lutkarskega krožka, otroci iz vrtca in nižjih razredov pa jih zelo radi gledajo. Zato je tov. Pirmanova naučila 8 učencev lutkovno igrice Deklica iz Mihovega mlina, s katero smo navdušili male gledalce. Delo z lutkami je razveselilo tudi nas, zato smo se odločili, da bomo pripravili še kakšno igrico.

SANDRA SNOPEK, 6. a
OŠ Artiče

DVDNEVNI IZLET PLANINCEV

Planinci osnovne šole Artiče smo se 11. decembra odpravili na dvodnevni izlet na Čemšeniško planino, Partizanski vrh in Čebine. Pot je bila naporna, a smo bili ob vrnitvi domov veseli, saj je izlet zaradi lepega vremena in prijetnega planinskega vzdušja dobro uspel.

MATEJA SEVER, 8. r.
OŠ Artiče

VESELOŠOLCI

Nekateri učenci COŠ Grm Novo mesto hodimo tudi v Veselo šolo. Iz četrtilih razredov obiskuje krožek 45 učencev, iz tretjih pa 64. Na sestanku, ki ga imamo vsako sredo, se rešujemo naloge, ki se sicer ne ocenjujejo, vendar se ob tem vseeno veliko naučimo. Smejemo se Pepetu Napaki, ki ne misli prav. Svoje znanje bomo preizkusili 25. marca na razrednem tekmovanju, najboljši se bodo pomerili na šolskem ter pozneje na republiškem tekmovanju.

MAŠA KARPLJUK
ERIKA VRANIČAR
COŠ Grm, Novo mesto

PROIZVODNO-TEHNIČNI KROŽEK

Ze drugo leto deluje na naši celodnevni osnovni šoli tehnični krožek. Učenci delajo dvakrat na mesec v delovni organizaciji Bor v Dolenjskih Toplicah, kjer tudi sami načrtujejo izdelke, delajo ob strojih in tudi sami odločajo, kakšna bo cena izdelkov, ki jih bodo prodali. Spoznavajo delovni proces, življenje delavcev, a tudi delavci so zadovoljni z učenci. Vsa strokovna navodila za delo pa dobijo učenci od mentorjev in delovne organizacije. Radi bi, da bi se še kakšen kolektiv odločil za takšno povezavo s šolo.

INGRID MOŽINA
COŠ Dol. Toplice

moj otrok je drugačen

Da se bo otrok dobro učil

II.

Poleg osnovnih in splošnih pogojev za uspešno učenje naj bi starši pri šolju upoštevali tudi naslednje:

- Otroku naj čuti, da bomo nad njegovim uspehom, vendar ne le s siljenjem k učenju in kaznovanjem. Otroka moramo k učenju spodbujati in mu dati pogum.
- Ne smemo stremeti le za najboljšimi ocenami; otroka pohvalimo tudi za manjši uspeh. Vedno mora imeti občutek, da ga imamo radi, tudi takrat, kadar prinese domov slabšo oceno.
- Pokazati in navajati ga moramo na pravilen način učenja in mu vzbuhati zanimanje za učno snov. Ne smemo pa namesto njega reševati nalog, če jih sam ne zmora.
- Za otroka moramo vedno imeti čas, kadar nas poišče, da bi mu pomagali, bodisi pri igri ali učenju. Pri tem ne smemo nikdar pokazati nejevolje. Obenem pa ga že zgodaj navajamo na samostojnost.
- Občasno se oglasimo na razgovor v šoli, da se pomenimo z otrokovim razrednikom o njegovem uspehu in o možnostih izboljšanja uspeha, če nastopijo težave.
- Otroku dovolimo, da se občasno uči skupaj s sošolci, če izrazi to željo in če se bo na ta način določenih stvari bo lje naučil.
- Najbolje je učenje organizirati tako, da se otrok uči vsak dan ob isti uri, v istem prostoru, v miru.
- Med učenjem naj ima več krajših odmorov, da si predrami ude in se ob oknu naužije svežega zraka.
- Prijateljem naj pove, kdaj ima ure učenja, da ga takrat ne bodo sprajali k igri. Prijateljem naj svetuje, naj si na podoben način organizirajo učenje. Ne smemo pa pozabiti, da tudi šolski otrok v prostem času potrebuje igro.
- Kadar je utrujen ali razburjen, ga ne silimo k učenju.
- Za izredne dosežke v šoli ga občasno tudi nagradimo, vendar ni nujno, da je nagrada materialne narave. Izdatna pohvala je lahko lepa nagrada. Lahko pa gremo z njim na prijeten izlet v naravo, ga peljemo v živalski vrt itd.
- Otroku naj ima dovolj prostega časa za razvedrilo, igre in sprostitve po napornem pouku v šoli in učenju doma. Omogočiti mu moramo dovolj vsakodnevnega gibanja na svežem zraku.
- Najprimernejši čas za učenje so rane jutranje in dopoldanske ure, kar pa običajno ni možno, ker je veliko otrok takrat v šoli. Popoldansko učenje organiziramo z otrokom ob uri, ki njemu najbolj ustreza, kar je od primera do primera zelo različno. Praviloma naj bi se ne učil takoj po kosilu, ampak ko naj bi se telesno razgibal in se sprostil. Posebno važno je navajanje na samostojnost pri učenju tistih otrok, ki imajo pouk v izmeni in so dopoldan sami doma.
- Pri ukvarjanju z otrokom, pri učenju, svetovanju, spodbujanju, pri razgovorih z razrednikom, nagrajevanju itd., naj vedno sodelujeta oba starša, mati in oče.
- Če starši sami ne bodo našli izhoda iz problemov, ki nastanejo zaradi šolanja in učenja, naj poiščejo pomoč strokovnjaka, ki ga bodo našli pri šolski svetovalni službi, v vzgojni posvetovalnici, dispanzerju za mentalno zdravje in drugod. Starši se morajo na vsak način udeleževati predavanja, ki so zanje organizirana na šolah in v drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s svetovanjem in vzgojo otrok.
- Učno uspešen otrok bo vesel, zadovoljni bodo starši, učitelji ...

VLADIMIR B'TENC, defektolog

ljubljska banka

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST NOVO MESTO

RAZPIS ZA IZVAJANJE PROGRAMA OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI NOVO MESTO ZA LETO 1983

Občinska raziskovalna skupnost Novo mesto razpisuje izvajanje raziskovalnih nalog, določenih v temeljih plana Občinske raziskovalne skupnosti Novo mesto za obdobje 1981—1985.

1. Raziskave s področja prostorskega razvoja
— vplivi poostrelega varstva kmetijskih zemljišč na razvoj urbanih naselij
2. Raziskave s področja prestrukturiranja gospodarstva
— nadaljevanje pospeševanja razvojne in raziskovalne dejavnosti v gospodarstvu občine
3. Raziskave na področju varstva okolja
— raziskava o racionalni uporabi oziroma varnem deponiranju ali uničevanju trdih ali tekočih odpadkov
— raziskave in reševanje problematike varstva reke Krke
4. Raziskave s področja energetike
5. Raziskave o smotrni uporabi surovin (peskokopi) na Dolenjskem
6. Raziskave na področju družboslovnih ved
— raziskave zgodovinskih virov NOB na Dolenjskem
— problematika zaposlovanja Romov
— arheološke raziskave
7. Raziskave na področju biotehničnih ved za pospeševanje razvoja kmetijstva.

Rok za prijavo je 15. januar 1983.
Potencialni izvajalci dobijo podrobnejše informacije o programu in pogojih izvajanja raziskovalnih nalog ter vsebinski prijave pri
Občinski raziskovalni skupnosti Novo mesto, Kidričev trg 3.

820/51—82

Delavski svet DELOVNE ORGANIZACIJE PREVOZ BREŽICE

razpisuje dela in naloge

1. VODJE FINANČNO—KNJIGOVODSKEGA SEKTORJA

— delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

2. VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

— delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Za navedena dela in naloge je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih v zakonu, izpolnjuje še naslednje pogoje:

pod 1:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri
- da ima 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih
- da ima moralno-politične kvalitete in organizacijske sposobnosti

pod 2:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo pravne, upravne ali organizacijske smeri
- da ima 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih
- da ima moralno-politične kvalitete in organizacijske sposobnosti.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: DO PREVOZ BREŽICE, Milavčeva 42.
O izbiri bomo prijavitelne kandidate obvestili v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

821/51—82

Zveza rezervnih vojaških starešin ima zanimivo zgodovino. Nekaj o tem, kako se je razvijala v Jugoslaviji in Sloveniji, povzemamo iz zadnjih številik „Naše obrambe“.

Ustanovitev so narekovali naslednji razlogi:

S preraščanjem naše armade v sodobno vojsko se je pokazala potreba po šolanju novega rezervnega starešinskega kadra in po strokovnem izpopolnjevanju obstoječega, ki je izšel iz partizanskih vrst. Iz vojaških šol je vsako leto prihajalo na tisoče mladih rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki so nenehno pomlajevali rezervni starešinski kader. Hiter razvoj vojaške tehnike je zahteval, da se ta sproti poučuje o vojaški organizaciji, taktiki in tehniki pri nas. Armada spriču lastnih nalog ni mogla v celoti prevzeti tudi te, ki so bile kajpak v zvezi z obrambo naše socialistične domovine. Nastala je potreba po ustanovitvi nove organizacije, posebnega združenja rezervnih oficirjev, ki naj bi med drugim prevzelo vrsto nalog s področja krepitve obrambne moči države. Združenje rezervnih oficirjev Jugoslavije (ZROJ) je bilo ustanovljeno na dvodnevem kongresu aprila 1952.

ZROJ, ZROP, ZRVS
V JUGOSLAVIJI

Naloga nove organizacije so bile: vzgajati članstvo na slavni tradiciji in vojaških vrlinah naših narodov in narodnosti, ki so jih zlasti pokazali v NOB in ljudski revoluciji; skrbeti za moralni in politični lik rezervnega oficirja; usmerjati dejavnost v vsestransko vojaško strokovno usposabljanje; sodelovati z vsemi, ki so kakorkoli udeleženi pri krepitvi obrambne moči države.

Sprva so bili člani te organizacije lahko le oficirji. Sklep o tem, da se treba pritegniti tudi podoficirje, so sprejeli na kongresu leta 1959. Uspešno so spremenili ime organizacije v Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev (ZROP). Dve leti kasneje so se vse tri borčevske organizacije – Zveza borcev NOB, Zveza vojaških vojnih invalidov in Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev – združile v enotno Zvezo združenih borcev NOV. Razvoj je zahteval, da se je organizacija rezervistov ponovno osamosvojila. Od kongresa leta 1969 je začela uporabljati svoje novo ime Zveza rezervnih vojaških starešin Jugoslavije, ki ga je obdržala do danes.

Kasneje je še bolj izpopolnila fiziognomijo in kot družbena organizacija postala „polnopravna članica“ frontne Socialistične zveze. Na konstitutivni konferenci leta 1978 so med drugim poudarili, da ima posebej odgovorne dolžnosti predvsem na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

KAKO JE BIL V
SLOVENIJI?

Slovensko organizacijo je sprva vodil podbor, ki ga je imenoval centralni odbor v Beogradu. Postopoma pa je prerasla v samostojno združenje oziroma zvezo. O njeni dejavnosti pri izvenarmadni vzgoji govore podatki, da je bilo do konca leta 1958 v različnih drugih organizacijah izvedenih nad 2.700 predavanj z obrambnega področja. Samo v omenjenem letu so organizirali 25 združenih vaj, 75 partizanskih pohodov, 109 strelskih tekmovanj z zbračeno in 5 vojaško puško, zavrteli čno in 5 strokovnih filmov in podobno. V drugi polovici sedemdesetih let

Ob 30-letnici ZRVS (v novomeški občini)

• Letos mineva trideset let, kar je bila pri nas ustanovljena organizacija rezervnih vojaških starešin. Ta združuje v vseh republikah in obeh pokrajinah 700.000 članov, od tega jih kake štiri petine pripada povojni generaciji.

• V Sloveniji je 67.000 članov. Med njimi je največ rezervnih nižjih oficirjev – 57 odst. Rezervnih oficirjev in generalov je 41 odst. V organizaciji je za 2 odst. članov, ki so starešine brez čina. Ugotavljajo, da je v naši republici včlanjeno 99 odst. rezervnega starešinskega kadra.

• Člani Zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije v 783 krajevnih in osnovnih organizacijah ter v 875 aktivih v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela, šolah in drugod. To pomeni, da so s svojo dejavnostjo navzoči tako rekoč povsod.

• Organizacija v novomeški občini je na Dolenjskem največja. Njenih 2.900 članov deluje v 24 krajevnih organizacijah, v okviru katerih je ustanovljeno tudi devet aktivov (predvsem v samem Novem mestu). Med članstvom jih je 30 brez čina. Zadnje čase vključujejo tudi ženske, predvsem tiste, ki v krajevnih skupnostih in drugod opravljajo dolžnosti, katere bi zavoljo narave in zahtevnosti dela morali rezervni vojaški starešine. Članstvo se vsako leto poveča povprečno za 12 odst.

DELUJE ZA DANES, MISLI ZA JUTRI

se je v Sloveniji pojavilo več novih oblik obrambnega in samozaščitnega usposabljanja. Take vrste so bili obrambni dnevi. Iz leta 1977 je podatek, da se je 367 obrambnih dnevov na šolah udeležilo kakih 150.000 mladincev in mladink. Obrambnih dnevov na mladinskih delovnih akcijah v tistem času pa se je udeležilo 18.000 brigadirjev.

Seveda bi lahko iz zajetnega gradiva povzeli še prenekateri podatek ali zanimivost in tako še nazorneje očrtali razvoj jugoslovanske in slovenske organizacije rezervnega starešinskega kadra ter pomen in vlogo, ki jo ima Zveza rezervnih vojaških starešin danes.

Vzporedno bi lahko skoz to pisanje nizali – od mejnika do mejnika – razvojno pot te organizacije v novomeški občini. Vendar smo se raje odločili, da o posameznih obdobjih tridesetletnega dela spregovorijo njeni predsedniki. Z njihovim pripovedovanjem pa smo lahko obdelali le nekaj več kot dvajsetletno delo organizacije v novomeški občini. O obdobju, ki zajema konec petdesetih let do jubilejnega leta, torej tako rekoč do današnjega dne, so govorili: dr. Julij Saje, Branko Lukič, Janez Slapnik in Franc Plantan, nekaj spominov pa je prispeval tudi Mirko Knafeljc, dolgoletni tajnik občinske organizacije. Za se nam ni posrečilo dobiti kakršnihkoli podatkov o prvih letih življenja organizacije rezervnih vojaških starešin.

V PISARNI SODNIKA
ZA PREKRŠKE

Dr. JULIJ SAJE, partizanski zdravnik in organizator, predsednik v letih 1959–1964: „Spominjam se, da smo novomeško organizacijo ustanovili leta 1953 v starem Sokolskem domu. S prostori smo dolgo imeli težave. Ko so na občnem zboru predlagali mene za predsed-

nika, sem dejal, da se kljub službeni obremenjenosti sicer strinjam, vendar pod pogojem, da bi organizacija dobila stalen prostor, kjer bi lahko sestankovali. Takratni sodnik za prekrške Branko Lukič, tudi aktiven član občinskega odbora, je ponudil svojo pisarno. Kasneje se je večkrat zgodilo, da sem iz svoje ordinacije šel naravnost v pisarno sodnika za prekrške. Dela ni bilo malo. Najprej je bilo treba poenotiti organizirano v samem Novem mestu, saj sta do takrat ločeno delali dve organizaciji, ena za levi in druga za desni breg. Delovni program, ki smo ga samostojno oblikovali, je bil dokaj ambiciozen. Prirejali smo predavanja, testirali znanje in podobno, v sodelovanju z garnizijo JLA pa organizirali demonstracije vojaške tehnike, orientacijske pohode, strelske vaje. Strokovni program je dolgo potekal pod vodstvom aktivnih oficirjev. JLA nam ni nikoli odrekla sodelovanja. Kadar smo potrebovali njeno pomoč, sva se z Brankom Lukičem odpravila h komandantu in zadeva je bila urejena. Omeniti moram tudi to, da smo več aktivnosti izvedli skupaj s taborniki in mladino, sodelovanje pa je steklo tudi z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.“

NIHČE NI – VPRAŠAL
ZAKAJ – LE KDAJ
BO KAJ

BRANKO LUKIČ, predsednik od 1964 do 1968: „Predsedniško dolžnost sem sprejel v času, ko se je začela armada modernizirati. Razmišljali smo o poteh, da bi se z razvojem in dosežki vojaške tehnike čimprej seznanili tudi rezervni vojaški starešine. Začeli smo s tako imenovanimi tehničnimi zbori. Že po številu udeležencev se je videlo, da je bila to dobrodošla oblika dela.

Razmere so narekovali, da kot strokovna organizacija vključujemo

v svoje aktivnosti kar največ mladine. Kot tedanji starešina tabornikov sem dosegel, da je novomeški občinski odbor prilagodil del delovnega programa taborniškimi organizacijami. Odziv je bil lep. To pa je bil tudi začetek tako imenovanih obrambnih dnevov. Prvega smo pripravili na novomeški gimnaziji skupaj z vodstvom te šole.

V drugi polovici šestdesetih let so v občini delovale močnejše terenske organizacije v Šentjernejju, Dolenjskih Toplicah in Straži, tako da je nanje lahko čedalje bolj računala občinska organizacija, še posebej, ko je šlo za načrtovanje in izvajanje strokovnega programa. Največ vsega pa je bilo vendarle v samem Novem mestu, saj je bila organizacija tu kadrovsko najmočnejša, poleg tega je imela pri roki aktivni vojaški kader v garniziji JLA.

Spominjam se, da je bil odziv na aktivnosti, ki smo jih izvajali, izreden. Prevladovala je zgledna disciplina članstva. Čeprav ni bilo ne pravih sredstev ne pripomočkov za izvajanje posameznih akcij, smo program uspešno uresničili. Zanimivo je, da je takrat obveščanje teklo od ust do ust, pa udeležba na sestankih, tehničnih zborih in drugih oblikah usposabljanja in izobraževanja ni nikoli zatajila. Je že bilo tako, da so bili to časi, ko nihče še pomislil ni na nadomestilo za izpolnjen delovni čas.“

DOKONČNA
UVELJAVITEV ZRVS V
NOVOMEŠKI OBČINI

IVAN SLAPNIK, predsednik od 1969 do 1982: „Dolžnost predsednika sem začel opravljati v času, ko je Zveza rezervnih vojaških starešin, ki je bila več let sestavni del Zveze združenih borcev NOV, spet začela pot samostojne organizacije.

Zgodilo se je več pomembnih reči. Program usposabljanja ni tekel zgolj za potrebe oboroženih sil oziroma JLA. ZRVS ga je razvila v skladu s konceptom in potrebami SLO in družbene samozaščite. Prešla je na samostojno izobraževanje in ga močno razvejala. Enosmernost delovanja se je tako končala.

Zdi se mi potrebno poudariti, da si je ZRVS v novomeški občini dolgo prizadevala za enakopraven položaj med družbenopolitičnimi dejavniki oziroma v frontni Socialistični zvezi. Priznanje, ki ga zdaj ima, ni prišlo samo od sebe. Če ne bi bila aktivna in če je ne bi bilo čutiti v krajevnih skupnostih, tozdih, na področju SLO in družbene samozaščite, bi bila še danes privesek družbenopolitičnih sil.“

KAKO DALJE V
ORGANIZACIJI, KI JE
DOBILA ZVEZNO
PRIZNANJE?

FRANC PLANTAN, predsednik od aprila 1982: „Naša občinska organizacija je bila v času, ko sem sprejel predsedniško dolžnost, med najboljšimi v Sloveniji. Naj omenim, da je lani prejela zvezno plaketo rezervnih vojaških starešin, kar njene uspehe samo potrjuje. Veliko zaslug za to gre dotedanjemu vodstvu in še posebej dosedanjemu predsedniku Ivanu Slapniku. Njegovo znanje, obogateno z dolgoletnimi izkušnjami, bo organizaciji še kako prišlo prav, ko bomo izvajali program, sprejet na spomladanski konferenci. Novo predsedstvo je z izvolitvijo med drugim sprejelo tudi veliko odgovornost, da se namreč delo občinske organizacije ZRVS v naslednjem mandatnem obdobju ne bi poslabšalo.“

Program obsega pravzaprav že znane reči. Zajete so v štirih toč-

kah: idejnopolitično in splošno vojaško ter samozaščitno usposabljanje rezervnih vojaških starešin; delovanje ZRVS na področju SLO in družbene samozaščite; organizacijsko-kadrovska dejavnost; informativno propagandno delo.

Usposabljanje rezervnega starešinskega kadra je praktično in teoretično. Praktični del sestavljajo: orientacijski pohodi, reševanje taktičnih nalog, urjenje z orožjem in strelske vaje, tehnični zbori s prikazom orožja in novosti v vojaški tehniki, preverjanje znanja (izpiti) in najrazličnejša tekmovanja. Teoretični del pa obsega: predavanja o notranje in zunanje političnih dogodkih, strokovna predavanja o vojaških veščinah in vrsto oblik samozobraževanja (npr. študij snovi v Naši obrambi). Usposabljanje je za člene ZRVS obvezno, organizatorji pa vedno povabijo zraven tudi odgovorne ljudi za SLO in družbeno samozaščito ter mladino.

Pridobljeno znanje in izkušnje rezervni starešine v novomeški občini uporabljajo na različnih dolžnostih: v komitejih za SLO, pri usposabljanju civilnega prebivalstva (oz. enot civilne zaščite, narodne zaščite), pripravi obrambnih dnevov, kot mentorji obrambnih krožkov na šolah, v krajevnih skupnostih in tozdih pa tudi pri pripravi obrambnih načrtov.

Skrb za organiziranost ZRVS je pravzaprav stalna naloga občinske organizacije. Ugotavljajo, da so nekatere krajevne organizacije, zlasti v Novem mestu, prevelike in zato manj učinkovite. Menijo, da bi bile pravne take, ki bi štele do 50 članov. Premalo je aktivov in drugih organizacijskih oblik, v katere bi bilo vključeno kar največ rezervnih starešin. Dejstvo je, da članstvo še vse premalo čuti navzočnost svoje organizacije.

Pod okriljem kadrovskih zadev je tudi skrb občinske organizacije, da prek svojih krajevnih organizacij spremlja delo posameznikov in zasluzne predlaga za priznanja, odlikovanja, napredovanja. To pa je, če izvzamemo skrb za kadrovanje v vodstva in druge organe ZRVS ter organizacije, s katerimi ta sodeluje, tudi vse s tega področja. Vsaj pretežno vse. ZRVS je do zdaj premalo naredila za vključevanje mladincev v vojaške šole. O tem, kdo je kandidat za rezervni starešinski sestav, ne ve nič. Za tovrstne starešine zve šole, ko odslužijo vojaški rok. Ugotavljamo, da je to precejšnja pomanjkljivost, ne vedo pa, kako to odpraviti.

MOLK NI VSELEJ
ZLATO

„Malo se zve in sliši o tem, kaj delamo, vendar pa moramo priznati, da smo za to sami krivi“, ugotavlja sedanji predsednik občinske ZRVS v Novem mestu. Z notranjo obveščeno stoji ni težav, saj ta poteka po ustaljenem načinu – z živo ali pisno besedo. Premalo pa so izrabljena druga sredstva – tisk in RTV, tudi glasila krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. „Če hočemo doseči popolno podružbenost delovanja rezervnih vojaških starešin, ne smemo več molčati o sebi“, poudarja predsednik Plantan. Očitno je, da bodo morali najprej pozitivno delovanje komisij za informativno in propagandno dejavnost, od katerih do zdaj ni bilo kdove kakšne koristi.

Če bi te komisije količkaj delovale, ne bi smelo vse do tega trenutka biti neznan, da so obrambni dnevi, dandanes tako popularna samozaščitna oblika šol v vsej Sloveniji, novomeška zamisel, enako tudi obrambni krožki, prav tako lahko šele tokrat obdelodoljamo, da je v Novem mestu doma ideja, naj bi „Naša obramba“ postala revija vsake slovenske družine. Nemara pa bi iz preteklosti lahko izvrtali še kaj, kar se je začelo na novomeških tleh.

I. ZORAN

Dr. Julij Saje

Branko Lukič

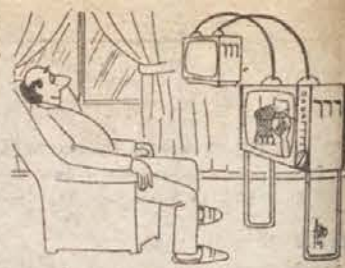
Mirko Knafeljc

Ivan Slapnik

Franc Plantan

24. XII. petek

1
 10.00 POROČILA
 10.05 TV V SOLI: Samoupravljanje, Kje je konec neba, Risanka, Orientacija, Znanstvena fantastika, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
 17.20 POROČILA
 17.25 DVOJČKA, nadaljevanje za otroke
 17.55 TELESTART 81, zabavno-glasbena oddaja
 18.25 OBZORNIK
 18.40 ZA ZDRAVEGA, SREČNEGA OTROKA, izobraževalna oddaja

19.10 RISANKA
 19.26 ZRNO DO ZRNA
 19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME
 20.00 NOVE TIGROVE BRIGADE, francoska nanizanka
 21.05 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
 21.25 NOČNI KINO: SKRIVNOST OBERWALDA, italijanski film
 Po uboju kralja se mora kraljica nenehno skrivati, saj tudi njej střežjo po življenju. Naročeni ubijalec vseeno pride do nje, a je ne pokonča, temveč se vanjo zaljubi. Tako postane predmet izsiljevanja. Edini izhod vidi v tem, da kraljico končno res ubije in se še sam zastrupi. Romantično obarvana melodrama s takole vsebino ni nič posebnega, zanimivo je le to, da jo je kot

televizijski film pred dvema letoma posnel znameniti režiser Michelangelo Antonioni. Igrajo Monica Vitti, Franco Branciaroli, Paolo Bonacelli, Elisabetta Pozzi, Luigi Diberti, Amad Saha Alan in drugi.
 23.30 POROČILA

1
 10.00 POROČILA
 10.05 TV V SOLI: Kemija, Vrba, Risanka, Pomoč otrokom sveta, Kako vaditi v majhnem stanovanju, Risanka, Veselimo se življenja, Zadnje minute
 16.50 POROČILA
 16.55 KURIRCEK 82
 17.25 ZAPISI ZA MLADE: MIRA VOGLAR
 17.55 MOZAIK KRATKEGA FILMA: ANTICNE NAJDBE, ameriški film, ANDANTE, švicarski film
 Oba filma govorita o potrebi po ohranjanju narave in zaščiti nekdanjih dosežkov. Tako ameriški pri-

30. XII. kazuje stara, pogosto izropana in uničena indijanska naselja, predvsem pa to, kako se Američani premalo zavedajo, da prav ta naselja izpričujejo prvobitno kulturo na tej celini. Švicarski film nam kaže idilično podobo gorske pokrajine, kamor le redko zaide človek, in tisto, kar ta nevsčnega prinaša s seboj.
 18.25 POMURSKI OBZORNIK
 18.40 DEDEK MRAZ, IZPOLNI NAM ŽELJO - M. Mate: ZMAJČKOV ROJSTNI DAN in K. Kovič: ZLATA LADJA
 19.26 ZRNO DO ZRNA
 19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME
 20.00 NIHALO MED SMEHOM IN SOLZAMI, dokumentarna oddaja
 20.40 ZRCALO TEDNA
 20.50 P. I. Čajkovski: SERENADA, balet v izvedbi New York City balleta
 21.30 v ZNAMENJU

2
 17.25 Dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Sola zelenega načrta - 18.45 Muppet show - 19.30 Dnevnik - 20.00 Črnka gospe X (senegalski film) 21.00 Senegal (dokumentarna oddaja)

25. XII. sobota

1
 8.00 POROČILA
 8.05 MIŠJE PRIGODE, poljska risanka
 8.15 Z MODRIM ZAJCEM MED SLIKAMI
 8.30 DVOJČKA
 9.00 ARABELA, češkoslovaška nadaljevanje
 9.30 VELIKI IN MALI O SAMOUPRVLJANJU
 10.00 POVEZAVE, poljudnoznanstvena oddaja
 10.50 POZDRAVLJENA, MAKE-DONIJA
 11.00 PO SLEDEH NAPREDKA
 11.30 PORTRETI: FERDO VESEL
 12.10 in 14.00 POROČILA

14.45 ČAROBNA PIŠČAL, švedski film
 T. i. filmano opero po W. A. Mozartu je posnel Ingmar Bergman, glavni vlogi pa igrajo Josef Kostlinger in Irma Urrila.
 16.55 OLIMPIJA: JUGOPLASTIKA, prenos košarkarske tekme
 18.30 NAŠ KRAJ: PODLEHNIK
 18.45 CICIBAN, DOBER DAN: HALO, TU REŠEVALCI
 18.55 ZLATA PTICA: PREPOVEDANA SOBA, japonska pravljica
 19.05 RISANKA
 19.26 ZRNO DO ZRNA
 19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME
 20.00 NARAZEN, ameriški film
 Po 15 letih zakona si začne žena prizadevati, da bi se našla kot osebnost. Tudi mož si želi več svobode, zdi se mu, da ga zakonsko življenje siromaši. Otroka sta razdvojena... Režiser Delbert Mann je na moč tankočutno, a hkrati duhovito pri-

kazal zakonski brodolom, izstopa pa tudi Lee Remick kot nosilka glavne vloge, ob njej pa igrajo še Granville Van Dusen, Vicki Dawson, David Stambaugh in še kdo.
 21.35 ZABAVA VAS BEBA SELIMOVIC
 22.20 POROČILA

Pomembno je biti pomemben, a pomembneje je biti prijazen

Z računi, denarjem in vsemi drugimi denarnimi posli imam toliko dela in preglavic, da vse le z največjo težavo postorim.

Rešitev je tu. Ljudje so v svoji dolgi zgodovini razvili ustanovo, ki ji pravimo banka, da zanje opravi kopic, večkrat tudi nadležnih ali morda celo nerešljivih denarnih problemov.

Že, a vendar imam pri tem težave. Vse banke so si tako podobne, vse imajo enako tehnologijo in skoraj enake, pogosto zelo muhaste elektronske pripomočke.

Res je, vsakomur med nami kdaj pa kdaj spodleti. Toda tisto, kar je najbolj pomembno, so stiki, odnosi med ljudmi. V Jugobanki to vemo in za to storimo kar največ. S strankami govorimo kot s sebi enakimi, kar ni težko, saj prihajajo k nam ljudje, ki so nam zelo podobni. Tudi oni so prijazni.

Vsi skupaj vemo, da je sicer pomembno biti pomemben, a da je še mnogo pomembneje biti prijazen. V takšnem ozračju zagotovo ni nikoli težko rešiti tudi najtežjih denarnih problemov.

BANKA PRIJAZNIH LJUDI JUGOBANKA

26. XII. nedelja

1
 9.25 POROČILA
 9.30 ZIVZAV, otroška matineja
 10.20 M. Božić: ČLOĀEK IN POL
 11.15 KAZIPOT
 11.35 SREČANJE S TONČKO MAROLTOVO
 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
 Celotna oddaja bo posvečena temu, koliko smo letos pridelali na vseh področjih kmetijstva in kaj to pomeni za našo oskrbo.
 13.00 POROČILA
 13.45 KVIZ GLASBENE MLADI-

NE SLOVENIJE
 15.15 PRISLUHNI MO TIŠINI
 15.45 POROČILA
 15.50 ZIVETI Z NARAVO, dokumentarna oddaja
 16.35 SPORTNA POROČILA
 16.50 GOSPOD SMITH GRE V WASHINGTON, ameriški film
 Naslovni junak je mlad senator, katerega skorumpirani politiki in poslovneži pošljejo v glavno mesto, da bi se tam boril za njihove interese. Toda Smith je prepošten in v pravem času zve za spletko. Za ta film, ki ga je posnel 1939, je Frank Capra prejel oscarja, v glavnih vlogah pa nastopajo James Stewart, Jean Arthur, Edward Arnold in Claude Rains.
 18.55 NE PREZRITE
 19.10 RISANKA
 19.25 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME
 20.00 A. Senoa: LJUBICA, zagrebška televizijska drama
 21.15 GLASBA MOJEGA ŽIVLJENJA: MIRA TRAILOVIĆ
 22.00 POROČILA

2
 14.50 Finalno srečanje na turnirju v malem nogometu - 16.00 Olimpijska kronika - 16.45 Finalna tekma za jugoslovanski pokal v odbojki - 17.45 Operne arije - 18.30 Glasbeno popoldne - 19.30 Dnevnik - 20.00 Življenje na zemlji - 20.55 Poročila - 21.05 Lov za zakladom: Dubrovnik (francoski kviz)

27. XII. ponedeljek

1
 10.00 POROČILA
 10.05 TV V SOLI: Materinščina, Namesto odmora, Risanka, Islandija, Mali program, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute
 12.00 OTROŠKI SPORED, prenos

priditve v beograjskem centru Sava ob jubileju Zveze pionirjev Jugoslavije in 90-letnice rojstva Tita
 16.00 KMETIJSKA ODDAJA
 17.00 POROČILA
 17.05 POVEZAVE, poljudnoznanstvena oddaja
 17.55 TRETJE OBDOBJE: SPOZNAVANJA RAZISKAV
 18.25 OBZORNIK
 18.40 DEDEK MRAZ, IZPOLNI NAM ŽELJO - N. Grafenauer: LOKOMOTIVA in K. Kovič: ZLATA LADJA
 19.24 ZRNO DO ZRNA
 19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME

20.00 35 MM - FILMSKA DELAVNICA
 21.30 v ZNAMENJU

2
 17.25 Dnevnik - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Sedem stopnic do glasbe: Jurij Raketa - 19.00 Sportni grafikon - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 Pojem pesnike

28. XII. torek

1
 10.00 POROČILA
 10.05 TV V SOLI: Baker, Namesto odmora, Risanka, Narodne pripovedke, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute
 16.30 POROČILA
 16.35 LOSKITIK IN OBLAK, sovjetska risanka
 16.55 MALI SVET
 17.25 LJUDSKA GLASBILA IN

GODCI NA SLOVENSKEM: OPREKELJ
 17.55 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA
 Današnja oddaja bo govorila o tem, kako se JLA vključuje v prizadevanja za udeležanje stabilizacijskih ciljev, s čemer je povezano tudi vsestransko varčevanje. S tem pa se vojaki lahko pohvalijo.
 18.25 LJUBLJANSKI OBZORNIK
 18.40 DEDEK MRAZ, IZPOLNI NAM ŽELJO - D. Zajc: LETEČA HIŠICA in K. Kovič: ZLATA LADJA
 19.26 ZRNO DO ZRNA
 19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME

20.00 AKTUALNA ODDAJA
 20.45 D. H. Lawrence: SINONI IN LJUBIMCI
 21.40 v ZNAMENJU

2
 15.50 Dnevnik - 16.10 Palčki nimajo pojma - 16.40 Partizan: Crvena zvezda (prenos košarkarske tekme) - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabavna oddaja - 20.45 Na torišču: Križeva „Budimpešta“ - 21.35 Zagrebška panorama

29. XII. sreda

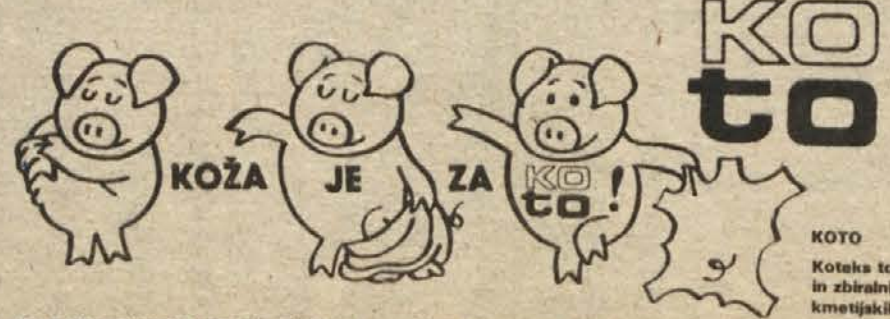
1
 10.00 POROČILA
 10.05 TV V SOLI: Obale Donave, Mali gradbeniki, Risanka, Čarovnik, Minsko polje, Risanka, Zdrav duh v zdravem telesu, Zadnje minute
 17.05 POROČILA
 17.10 CICIBAN, DOBER DAN: MALI ČAROVNIK IN SNEZINKA
 17.25 ARABELA, češkoslovaška nadaljevanje
 17.55 NAŠA PESEM 82

18.25 ZASAVSKI OBZORNIK
 18.40 DEDEK MRAZ, IZPOLNI NAM ŽELJO - M. Mate: ZMAJČKOV ROJSTNI DAN in K. Kovič: ZLATA LADJA
 19.26 ZRNO DO ZRNA
 19.30 DNEVNIK
 19.55 VREME
 20.00 V ARENI ŽIVLJENJA: Prof. dr. JANEZ MILČINSKI
 21.00 FILM TEDNA: PET LAHKIH KOMADOV, ameriški film
 Fantu ni do tega, da bi se ustalil, četudi ni reven. Začasno se zaposli kar na potovanju, se spet odpravi naprej, se ustavi pri bratu, kateremu prevzame dekle, a jo zapusti kot neznano natakario. Kaj več kot to se v filmu ne zgodi, vseeno pa gre za delo, ki na moč pritegne gledalca. Film je bil 1970 izbran za najboljšo delo v Ameriki, da je bilo priznanje

res namenjeno nesporni kakovosti, pove podatek, da je bil tedaj režiser Bob Rafelson še povsem neznan, pa tudi glavni igralec Jack Nicholson se ni bil bleščeča filmska zvezda. Ob slednjem nastopajo še Karen Black, Susan Anspach in drugi.
 22.35 POROČILA

2
 17.25 Dnevnik - 17.45 Radost Evrope - 18.15 Aktualnosti - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 Dnevnik - 20.00 Kultura v objektivu - 20.30 Zagrebška panorama - 20.50 D. Jelačić-Bužinski: Gospodar senc (posnetek gledališke predstave)

ODKUPUJEMO SVINJSKE TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH!

VSEM KMETOVALCEM ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1983!

KOTO
 Kotaka tobak
 in zbiralnica
 kmetijskih združenj

Literarni klub bo

Po dolgoletnem prizadevanju novomeški literati vendarle organizirani – Sklic občnega zbora za 6. januar 1983

Zamisel o ustanovitvi kluba, ki bi trajneje združil novomeška prizadevanja na kulturno-umetniškem področju, ni od včeraj. V povojnem času se je prvič porodila v krogu mladih izobraževalcev oziroma sodelavcem „Dolenjskega študenta“, priloge, ki je sredi petdesetih let začela izhajati pri Dolenjskem listu. Pobuda je dobila prešibko podporo, zato ni bila nikoli ostvarjena. Propadel je tudi naslednji poskus, da bi se jedro za tak klub oblikovalo iz peščice srednješolcev, ki so hoteli z gmotno pomočjo okrajnega odbora mladinske organizacije v drugi polovici petdesetih let izdati pesniški almanah.

Šele ob koncu petdesetih let se je nekaj najzatrnejšim mladincem posrečilo preiti od besed oziroma želja k dejanju. Na hitro so pripravili občni zbor kluba, ki so ga imenovali po pesniškem bardu Ketteju. Kettejev klub, kakor je bilo njegovo pravo ime, je začel z literarnimi večeri novomeških besednih ustvarjalcev, priredil je razstavo del likovnikov, ki so tedaj delovali v Novem mestu, to pa je bilo vse. Očitno se usmerjenost kluba v literarno in likovno dejavnost ni skladala s pravnimi interesi večine članov, zato je kmalu utihnil. Njegovo delo je poskusila nadaljevati kulturno umetniška skupina, delujoča krajši čas pod imenom Janeza Trdine in kasneje preimenovala v skupino Pro et contra. Ko je ta prenehala, je sledilo daljše zatišje.

Ponovno je pobuda za oživitve Kettejevega kluba oziroma za ustanovitev novega prišla iz skupine na Dolenjskem živečih in delujočih, literatov, ki so v drugi polovici šestdesetih let v povezavi z novomeškimi slikarji začeli cikel literarno likovnih prireditev, sprva v okviru novomeške ZKO, nato pa pod

okriljem Dolenjskega kulturnega festivala v Kostanjevici. Slednji je popeljal skupino med Slovence, živeče onkraj meje na Koroškem, in v Zagreb, sledilo je še nekaj tovrstnih prireditev, nakar je ta skupina skoroda utihnila. Kasneje jo je novomeška ZKO sicer poskusila obnoviti, vendar pri tem ni imela najbolj srečne roke. Šele v zadnjem času, oziroma letos, so sami literati spet prišli na dan z željo, da bi se vendarle nekako organizirali, s tem pa pridobili tudi možnost družbene dotacije za svojo dejavnost.

Za ustanovitev literarnega kluba, ki bi deloval pod okriljem novomeške ZKO, so se javno izrekli na aprilskem sestanku v Študijski knjižnici Mirana Jarca. Ker je prizadevanje nekoliko zastalo, se je za ustanovitev kluba še posebej zavzel odbor za literarno dejavnost pri ZKO v Novem mestu. Ta je na sestanku, ki je bil prejšnji četrtek v Študijski knjižnici Mirana Jarca, med drugim sklenil, naj se skliče ustanovni občni zbor novomeškega literarnega kluba v četrtek, 6. januarja prihodnje leto. Po udarjenju je bilo tudi, da bi bili člani kluba poleg piščičih – seveda bi vključili tudi mladino in besedne ustvarjalce iz delovnih organizacij – še vsi tisti, ki bi lahko kakorkoli prepleli svojo dejavnost z dejavnostjo literarnega kluba.

Na omenjenem sestanku je beseda stekla tudi o prireditvah v počastitev kulturnega praznika prihodnje leto. Na literarnem večeru, ki bo pripravljen pod okriljem ZKO oziroma njenega odbora za literarno dejavnost, naj bi nastopili že uveljavljeni pesniki in pisatelji iz novomeške občine. Ostali člani literarnega kluba naj bi se javnosti predstavili kasneje.

I. ZORAN

Na moč lirčno uglašena terakota

Ob razstavi kiparskih stvaritev Julija Papiča v Dolenjski galeriji

Razstava, ki jo je skupaj z Belokranjskim muzejem iz Metlike priredila Dolenjska galerija, je že druga, tokrat obsežna predstavitev kiparskih del belokranjskega rojaka kipa Julija Papiča, ki letos praznuje svojo 70-letnico.

Njegova zgodnejša dela, nastala med vojnama, imajo delno pečat ekspresionizma, kasnejša pa so, če izvzamemo povojno obdobje, ko je ustvarjal veliko spomeniško plastiko v stilu socialnega realizma, vseskozi lirčna tako po formi kot po vsebini. To velja zlasti za dela, ki so nastala v terakoti in se nam zaradi specifičnosti materiala zdijo skoraj brezčasna, tako da pomislimo na davno preteklost in se nam nehote ponudi paralela z etruščanskimi in antičnimi kiparskimi dosežki.

Sprehod po razstavi nas prepriča, da se je akademski realizem, ki si ga je Papič pridobil kot diplomant prške Visoke umetniške industrijske šole za kiparstvo in keramiko, popolnoma umaknil in prepustil mesto poenostavljenim in izrazno mosto-čnejšim, bolj doživljajsko naglašanim formam. Toplina materiala, ki ga že po naravi ponuja terakota, omogoča Papiču tisto, njemu tako lastno nevsiljivo lirčnost imaginarnih, predvsem ženskih likov, ki se kažejo kot matere, vdove, neveste, prijateljice, mlade žene pri toaleti ali kot ženski akti.

ZAGREBSKI COLLEGIUM MUSICUM S HAYDNOM V NOVEM MESTU

14. decembra zvečer je v Kozinovi dvorani nastopil znani Collegium musicum iz Zagreba. Njegovi člani sopranistka Mirjana Bohanec, flautist Theo Tabaka (ustanovitelj in umetniški vodja ansambla), oboist Ivo Olup, violonist Ivan Pinkava in fagotist Marijan Kobetić so na celovitem koncertu izvajali dela Franza Josepha Haydna, čigar 250-letnico rojstva slavi letos ves glasbeni svet. Prireditev, ki je navdušila številne obiskovalce – nekateri so koncert poslušali pred dvorano – je organizirala novomeška Zveza kulturnih organizacij v sodelovanju z Avstrijskim kulturnim inštitutom v Zagrebu.

Julij Papič: POČITEK, barvna terakota, 1965.

Kočevci pomlajujejo svoj zbor

Kulturni nastopi naj bi obogatili praznovanje 40-letnice zbora odposlancev

V Kočevju bi se radi prihodnje leto, ko naj bi se v tem mestu zvrstilo več pomembnih dogodkov in praznovanj, še posebej pa praznovanje 40-letnice zbora odposlancev slovenskega naroda, izkazali tudi na kulturnem področju. O tem je bila beseda na ZKO in kulturni skupnosti, prav tako na sestankih kulturnih skupin, kjer so se tudi dogovorili, kakšne programe bodo pripravili za novo sezono.

V „Krki“: z roko v roki

Dobra ocena za delo KUD novomeških farmacevtov

16. decembra so se zbrali na občnem zboru člani kulturno-umetniškega društva novomeške tovarne zdravil, pretresli poročila o delu od lanskega novembra, sprejeli delovni program za leto 1983 ter izvolili novo vodstvo. Predsednica društva in programskega sveta je postala Marija Zvegljič.

Ugotovili so, da so zadovoljivo uresničili vse naloge, ki jih je za posamezna področja začrtal programski svet. Dobro je steklo širjenje knjig med zaposlene, dolenjski knjižni sejem je bil že petič, v avli poslovne stavbe so se vrstile različne likovne razstave, na ogled so bili akvareli, nastali v peti svobodni slikarski koloniji, zadovoljivi so bili obiski abonmajskih gledaliških predstav (Krka svojim delavcem regresira vstopnino), poleg tega pa je nemoteno teklo delo tudi v mesečnem pevskem zboru, na katerega je delovni kolektiv tovarne zdravil še zlasti ponosen.

Vloga in delovanje društva so temeljitje pretresli lani ob njegovi desetletnici. Tedaj so lahko ponovno ugotovili, da živita kultura in proizvodnja v Krki v tesnem sožitju in tudi to, da se v tej delovni organizaciji nadaljuje pred leti zastavljena Komunistova akcija „Človek, delo, kultura“.

O delovnih načrtih društva v letu 1983 pa več v prihodnji številki.

Vpogled v poročila pove, da so programi dokaj ubrani na praznovanje omenjene obletnice, vendar tako sestavljajo, da jih bo moč predstaviti tudi na samostojnih prireditvah. Tu gre predvsem za nastope delavskega pihalnega orkestra, ki so mu med drugim dodelili dodatno denarno vsoto za uniforme in instrumente, in za moški pevski zbor Svoboda, ki naj bi v prihodnjem letu stopil pred javnost številnejši in pomlajen.

Pripravljajo nekakšen preporod zbora, ki je zadnja leta precej nazadoval tako po kakovosti kot po aktivnosti pevcev. V zboru, katerega povprečna starost se giblje blizu Abrahamovih let, je s pevovodjem vred vztrajnih le še kakih osemindvajset članov. Za dvig kakovosti je to odločno premalo. Zato so si naložili, da bodo pevske vrste ne le povečali, ampak tudi obogatili z glasovi mladih pevcev. Akcija za pridobivanje novih pevcev je stekla hkrati na več poteh, nove obraze

ZA NAGRADO „IZVINITE“

Novomeški srednješolci Marko Boh, Gregor Forte in Davorin Gazvoda zmagovalci na letošnjem kvizu Glasbene mladine Jugoslavije v srbskem Leskovcu, še vedno čakajo obljubljeno nagrado 20.000 dinarjev za odlično uvrstitev na tem tekmovanju. Namesto denarja je pred kratkim prispelo iz Leskovca pismo (na ponovno urgenco novomeške Glasbene mladine, ki so jo omenjeni tekmovalci zastopali), s katerim se organizatorji yu–kviza opravičujejo za zamudo. Navajajo, da nikakor ne morejo zbrati nagradne vsote, da pa bodo to poskusili storiti v „najkrajšem času“. Prizadeti Novomeščani si s to „tolazbo“ ne znajo kaj prida pomagati, še zlasti pa jim je uganka „najkrajši čas“, „Mar to pomeni, da bo treba na zvezno nagrado čakati še pol leta, kolikor je že do zdaj minilo?“ se sprašujejo.

A. DULAR

Gibanje GM teče dalje

O Glasbeni mladini govori njena dejavnost

Občinsko konferenco Glasbene mladine v Novem mestu bo naslednji dve leti vodil 30-letni Tomaž Zorko, učitelj kitare na Glasbeni šoli Marjana Kozine. To dolžnost je prevzel od Zdravka Hribarja, ravnatelja novomeške glasbene šole, ki je letošnjo jesen postal predsednik Glasbene mladine Slovenije. Delegati so novo vodstvo Glasbene mladine za novomeško občino izvolili 15. decembra na seji v Kozinovi dvorani.

Ob tej priložnosti je beseda stekla o dosedanjem delu novomeške Glasbene mladine. Pri tem so ugotovili, da se je samo letos zvrstilo šest vzgojno-izobraževalnih koncertov za mladino in druge obiskovalce, štiri nastopi instrumentalistov je Glasbena mladina pripravila na otvoritvah likovnih razstav v Dolenjski galeriji, poleg tega je priredila dva obiska koncertov v drugih krajih. Skupine in posamezni izvajalci, ki jih je pridobila Glasbena mladina, so nastopili še na prireditvah domačih ustvarjalcev, predvsem na literarnih večerih. Še posebej je treba omeniti vključevanje v tekmovanje Glasbene mladine Jugoslavije in Slovenije in uspehe, ki so jih dosegli Novomeščani. Na jugoslovanskem tekmovanju v Leskovcu je dosegla novomeška ekipa prvo (do tretje) mesto, ekipi osnovnih šol Grm in Bršljin pa sta se nedavno na slovenskem kvizu Glasbene mladine o glasbenem baroku prebili v polfinale.

Sprejet je tudi delovni program novomeške Glasbene mladine za leto 1983. Tako pripravljajo koncert študentskega komornega zbora, ki

privabljajo v zbor poleg njegovih dosedanjih članov tudi prek ZKO in mestnega kulturnega društva Svoboda. Vsakomur pravijo, da se lahko takoj vključi, naj pride kar na 18. uri v prostorih stare gimnazije (v pevski sobi glasbene šole), in zbor ga bo lepo sprejel. Pevci so program sicer že začeli izvajati, vendar še niso tako daleč, da jih novinci z marljivo vabo ne bi mogli dohiteti. Želijo, da bi se vsi, ki želijo z zborom nadaljevati pevsko tradicijo v Kočevju, pridružili vsaj do novega leta, da bi lahko zbor v polni sestavi – pričakujejo vsaj toliko novincev, da bo štel kakih 40 grl – poslej vadil še temeljiteje.

I. Z.

Nova spoznanja o izseljencih

Ob novem Glasniku SED

Tretja številka letošnjega Glasnika Slovenskega etnološkega društva v Ljubljani (izšla pred tednom dni) je v celoti posvečena slovenskemu izseljenstvu. Slovenski etnologi, ki so se pričeli intenzivneje ukvarjati s Slovenci po svetu šele pred dobrimi tremi leti, so s svojimi dosedanjimi spoznanji bistveno osvetlili izseljenško problematiko.

Glasnik prinaša nekaj ugotovitev mlajših slovenskih etnologov. Uvodni članek M. Ravnik nam prikazuje zgodovino etnoloških proučevanj slovenskega izseljenstva na oddelku za etnologijo na ljubljanski filozofski fakulteti. Sledijo zgoščeni povzetki seminarskih in diplomskih nalog študentov etnologije, ki govorijo o slovenskih izseljencih in njihovi kulturi. Tako nam M. Dražumerič predstavi vpliv izseljevanja na način življenja prebivalcev Vinice (Bela krajina) in okoliških vasi na način življenja med leti 1918 in 1941, S. Kerčmar izseljevanje iz Prekmurja v Francijo med obema vojnama, A. Bogovič in B. Čajko pa govori o Slovcih v Franciji. I. Slavac nam podaja zanimive ugotovitve o jeziku Slovencev v Mannheimu v Zvezni republiki Nemčiji, N. Sulič pa o načinu življenja Slovencev v Milwaukeeju, Chicagu in Clevelandu. B. Cebulj piše o slovenskih izseljencih in povratnikih iz Avstralije, o osebnih izkušnjah in opažanjih v zvezi z izseljenci pa govori J. Strajnar.

Etnologi, ki hočejo s temi raziskavami pokazati način življenja in kulturo Slovencev izven meja domovine, se tako pridružujejo znanstvenim prizadevanjem, katerih cilj je prikazati popolnejšo in jasnejšo podobo slovenskega etnosa.

A. DULAR

kultura in izobraževanje

Mreža se oži

Srednje šole usmerjenega izobraževanja v Novem mestu manjše za osem oddelkov

Ko so na Dolenjskem in še posebej v Novem mestu uvajali usmerjeno izobraževanje in temu ustrezno razporejali vzgojno-izobraževalne programe, si ni nihče delal utvar, da je tako nastala mreža šol dokončna, za zmeraj.

Prva lunkja v mreži, ki nikakor ni bila samo letopotna, se je namreč pojavila že na začetku, v minulem šolskem letu, ko sta ostala nezasedena skrajšani oddelki kovinske usmeritve in celotni srednji program cestnega prometa. V tem šolskem letu se je lunkja še povečala, saj se ni posrečilo zasesti še več razpisanih oddelkov: skrajšanega in srednjega v kovinski in dveh strežbenih v gostinstvo-turistični usmeritvi.

Ze ta nezasedenost je bila dovolj, da so se v Novem mestu in hkrati v dolenjski regiji začele razpravati o ustrezni mreži šol usmerjenega izobraževanja, pa tudi prve zahteve po spremembi oziroma dopolnitvi le-te. Obenem so začeli javno izražati bojazan, kako bo v naslednjih šolskih letih, še posebej, ker z generacijo domačih osnovnošolcev sploh ne bo moč napolniti oddelkov v posameznih usmeritvah, in to ne glede na uspešnost poklicnega usmerjanja in interesov samih učencev. Podatki namreč kažejo, da bo že v prihodnjem šolskem letu manjkalo 117 učencev za zasedbo prvih letnikov.

Glede na to se je pojavila upravičena zahteva po temeljitih popravkih mreže. Izdelali so predlog, po katerem bodo ustrezno zmanjšali število načrtovanih oddelkov, s tem pa v vpis mladih usmerili bolj v vzgojno-izobraževalne programe proizvodnih usmeritev, pač glede na potrebe družbenega dela. Odbor za usmerjeno izobraževanje pri občinski izobraževalni skupnosti v Novem mestu je novembra sprejel sklep, da se načrtovana oz. sedanja mreža skrči v Novem mestu za osem oddelkov. S tem predlogom so že seznanili republiško izobraževalno skupnost in tiste posebne izobraževalne skupnosti, v katerih mreži nameravajo Novomeščani zmanjšati število oddelkov.

Ce bo to obveljalo, bo poslej vpis za okoli 240 mest manjši.

I. ZORAN

Mali kulturni barometer

„ŠVEJK“ V NOVOMEŠKI „KRKI“ – Znani slovenski gledališki igralec Janez Hočevcar – Rifle je minuli četrtek nastopil v novomeški tovarni zdravil kot „občinski kurir Švejk“ v istoimenskem delu Toneta Fornezzija – Tofa. Poročilo, da so se farmacevti dobro razvedrili ob imenitni Riflejevi igri.

SLIKE ČLANOV DSLU NAPRODAJ – Od minulega četrtega je v Galeriji DSLU v Ljubljani odprta razstava del članov Društva slovenskih likovnih umetnikov. Vsa razstavljena dela je moč kupiti, naprodaj pa bodo vse do 30. decembra.

„JEZIKOVNO RAZSODIŠČE“ TUDI V „KRKI“ – V novomeški tovarni zdravil delujoče kulturno umetniško društvo si je med drugim naložilo, da bo poslej nastopalo tudi v vlogi internega jezikovnega razsodišča.

Ugotavlja namreč, da se pri dogovarjanju in sporazumevanju pojavlja vse preveč tujk in nerazumljivih besednih zvez. Seveda njihovih „avtorjev“ ne nameravajo preganjati, pač pa so se odločili, da bodo o posameznih primerih jezikovnega pačenja pisali v svojem tovarniškem glasilu.

DOMA RAZGRAJAL - Črnomaljski miličniki so 13. decembra zvečer pridržali do iztreznitve 39-letnega Marjana Trampuša iz Ogulina pri Vinici. Možakar je doma razgrajal in bo moral o svojem početju poročati sodniku za prekrške.

OB KOLO Z MOTORJEM - S šentrupeške železniške postaje je 13. decembra izginilo kolo z motorjem. Oškodovanec je domačin Alojz Ramovš.

VINJEN VOZIL - 14. decembra so trebanjski miličniki pridržali do iztreznitve 47-letnega Avgusta Severja iz Velikega Gabra, ki so ga zalotili za volanom v nevsakdanjem stanju. Vinjenost je še potrdil z upiranjem miličnikom, tako da tem ni preostalo drugega, kot da ga odpeljejo na hladno.

RAZBIJALI STEKLENINO - Veliko dela so imeli metliški miličniki v soboto zvečer z Antonom Kraljem iz Geršičev, Dušanom Tomcem iz Primostka, Božidarjem Malešičem in Martinom Kraševcem iz Metlike ter Antonom Malenskom iz Bočke. Skupina vročekrvnežev je v hotelu Bela krajina že okoli 13. ure razbijala steklenino, po plačanem računu pa so odšli še v gostiše Na Dragah in tam nadaljeval z razbijanjem. Umirili so jih šele miličniki. Z razbijanjem so naredili za 8.000 din škode.

VLOMILI V BENCINSKO ČRPALKO

Neznanec je v noči na soboto vlomil v bencinsko črpalko Trnje pri Brežicah. Storilec je na vhodnih vratih razbil steklo in skozi odprtino splezal v notranjost. Vlomilec je po prostoru brskal po nezaklenjenih predalih, omarah in na koncu s police odnesel 5 parov moških usnjenih rokavic, večje število vžigalnikov, medtem ko se blagajne, v kateri je bilo skoraj 25 starih milijonov, na srečo ni dotaknil. Za storilec se poizvedujejo.

Novo mesto: roparski napad

Sredi Novega mesta je prišlo prejšnji teden do predrznega roparskega napada, nasilnega storilca pa miličniki in delavci UNZ še iščejo.

30-letni Novomeščan Stanislav Pugelj je šel v četrtek okoli 22. ure peš po Glavnem trgu mimo Mladinske knjige. Tam sta ga pričakala in napadla dva neznanca ter ga pretepla. Pugelj je po tem zbežal proti mostu, kjer pa sta ga neznanca napadla ponovno dohitela in mu iz suknjice vzela hranilno knjižico z 2 tisoč dinarji gotovine. Roparja sta jo nato jadrno odkurila v noč, Pugelj pa se je skrnil v bližnjo vežo, kjer so ga zjutraj našli poškodovanega. Zaradi ran zadobljenih, ob napadu, je moral Pugelj v novomeško bolnišnico.

Če je šofer še sprevodnik

V soboto in nedeljo dve prometni nesreči avtobusov - V prvem primeru kriv sneg, v drugem pa sprevodništvo

Nekaj zasnežena cesta, nekaj obremenjenost voznika z drugimi opravili sta prejšnji teden zakrivila dve avtobusni nesreči, ki sta se na srečo končali brez smrtnih žrtev. Zato pa je bilo veliko poškodovanih in tudi precej materialne škode.

V soboto zvečer je Nikolaos Ganotis peljal avtobus grške registracije od Ljubljane proti Zagrebu, na zasneženi cesti pa je pričel vozilo pri Lešnici zanašati. Avtobus je zdrknul čez rob ceste na njivo in se prevrnil na bok. V vozilu je bilo kar 50 potnikov, na srečo pa sta bili ranjeni le dve potnici, ki sta dobili pomoč v novomeški bolnišnici. Na

Žaga pomagala odkriti pobeg

Namesto da bi priporniku pomagala do pobega, je žaga na oknu kopalnice pomagala paznikom - Za Sajeta en mesec zapora

Dogodki letošnjega marca v novomeških zaporih bodo marsikoga mogoče spomnili na kakšno kriminalko z malih zaslonov. Zaradi poskusa pomoči pri begu iz zaporov je namreč moral te dni na zatožno klop novomeške enote temeljnega sodišča 19-letni Stanislav Saje z Golobinjka.

Saje je bil letošnjega marca v novomeških zaporih, kjer se je spo-

znal s pripornikom Marjanom Hudorvcem. Dogovorila sta se, da bo Saje, ki bo prej zapustil pripor, skušal Hudorvcu omogočiti pobeg iz zaporov. Po odpustitvi iz pripora bi naj namreč kupil žago za železo in jo nastavil na zunanjo stran svetlobnega okna kopalnice, kjer bi jo Hudorovac, ko se bodo zaporniki kopali, vzel in ob prvi priložnosti prežagal rešetke na oknu sobe.

Približno tako je vse tudi potekalo: Saje je žago res kupil in jo 27. marca ob 7.30 nastavil na okno kopalnice. Zatem je okoli stavbe odšel k vhodu v zapore in tam pazniku izročil zavojček cigaret in vžigalnik za nekega pripornika. Ko je temu paznik cigarete in vžigalnik

izročil, je bilo to za Hudorovca znamenje, da je žaga za železo na dogovorjenem mestu. Istega dne je bilo tudi kopanje zapornikov. Zadeva je tekla kot po maslu.

Neki drug zapornik, ki je imel nalogo kopalnico pripraviti za kopanje, je žago opazil in o tem obvestil paznika. Ta je žago vzel in na njeno mesto nastavil v papir zavit drug predmet. Vaba je bila torej nastavljena, vprašanje je bilo le, kdo bo nasedel. Marjan Hudorovac je ob kopanju pograbil zavitek, misleč, da je v njem žaga, in si ga zataknil za pas. Toda že pri vratih sta ga čakala paznika. Vse ostale podrobnosti so bile hitro pojasnjene.

Senat sodišča je imel na voljo dovolj dokazov, poleg tega pa je Saje, ki je že bil kaznovan, tačas pa teče zoper njega še en kazenski postopek, dejanja v celoti priznal. Senat mu je odmeril kazen enega meseca zapora.

Goljufije pri dviganju bonov se nadaljujejo

Poostren nadzor odgovornih služb - Kaj pa pomoč občanov?

Boni so hvaležna tema za razmišljanje. O tem, ali so sploh potrebni in ustavni, do tega, kako nekateri v vsakem ukrepu najdejo luknjo, skozi katero se izvlčejo domala povsem neprizadeti. Že prejšnji teden smo navedli imena nekaj goljufov, ki so z raznimi domisljicami nezakonito prišli do bonov za gorivo. Za popolnejšo informacijo jim moramo tokrat prističi še štiri nove: Mirko Klavs in Rafko Zupančič, oboje iz Malega Lipovca, ki sta prišla do bonov za 15 litrov bencina, do enake količina pa sta neupravičeno prišla še Franc Gorišek iz Velikega Lipovca in Jože Kocijančič iz Trebče vasi. Tudi ti štirje so pristojnim organom dajali lažne podatke o imetju motornih koles.

Uslužbenici uprave inšpekcijskih služb, postaj milic in uprave za notranje zadeve bodo nadzor nad seznanji imetnikov bonov in vsem, kar sodi zraven, še poostri-li. Pa bi se verjetno goljufom dalo še bolj učinkovito stopiti na prste. Že nič kolikorkrat smo pisali in slišali o besedah družbene samozščita. Predvsem inšpektorji pri svojem delu večkrat pogrešajo pomoč občanov. Je res tako težko sosedu, za katerega je več kot očitno, da ima bonov in bencina doma v obilju, v kleti pa le kolo z motorjem, prijaviti ustrezni službi? Tudi to bo naš delež, da bomo bremena stabilizacije in raznih varčevalnih ukrepov kar najbolj enakomerno porazdelili.

ŽALOSTEN KONEC JESENI - Potem, ko je bilo po uvedbi bencinskih bonov tudi število prometnih nesreč na cestah vse manjše, je zadnje tedne ponovno vse po starem. Mokre in tudi zasnežene ceste, gostejši promet ob vrnitvah naših zdomec vs ob nepredvidnosti ponovno vzrok, da se črne kronike vse bolj polnijo.

PONOČI OBISKAL VELEBLAGOVNICO

V noči na 15. december je nekdo vlomil v brežiško veleblagovnico. Storilec je prišel čez 4 metre visoko žično ograjo in v pisarnah po mizah in omarah brskal za denarjem. S seboj je odnesel 2.600 din in za 2 tisoč din bencinskih bonov. Veliko večja pa je škoda, ki jo je povzročil z dejanjem: cenijo jo kar na 20 starih milijonov.

UMRL ZA POSLEDICAMI NESREČE

Iz novomeške bolnišnice smo prejeli obvestilo, da je tam 15. decembra dopoldne umrl za posledicami prometne nesreče 45-letni Ljubljčan Valentin Zoran. Zoran je bil kot voznik osebnega avta udeležen v prometni nezgodi tri dni popreje pri Žužemberku.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Prejšnji teden so trebanjski miličniki pridržali do iztreznitve 31-letnega Jožeta Pižmo z Luže. Že nekoliko v omami je možakar obiskal sosede, pričel pri njih razgrajati in jim groziti. Morda pa za tako početje v lastnem stanovanju ni imel dovolj poguma?

- Zaman je Bojan Damiš, kot še nekaj podobnih nesrečnežev, varčeval z boni za bencin. Iz avtomobila v garažah na Cesti herojev mu je namreč nekdo prejšnji teden iztočil 20 litrov bencina, za nameček pa mu vzel še nekaj orodja. Kaj bi šele bilo, če bi imeli na bone tudi sladkor, meso, moko, pralne praške itd.!!

- Kar hudo presenečen je verjetno moral biti Ljubljčan Herman Jesenski, ki se je 14. decembra peljal z osebnim avtom iz zagrebske smeri. Pri Medvedjeku se mu je namreč nasproti prikovali pravo pravcato kolo in trčilo v vozilo. Kolo je, ne da bi za to vedel, izgubil Metličan Josip Stublar, ki je proti Zagrebu vozil tovornjak s priklopnikom. Vse se je na srečo končalo le z lažjo poškodbo Jesenskovega sopotnika. In treba postelj na cestah paziti tudi na izgubljena kolesa?

SPOR SE JE TRAGIČNO KONČAL

Že v prejšnji številki smo pisali o sporu, ki so mu verjetno botrovali dražje zaradi hoste, med mladoletnikom R. A. in 73-letnim Antonom Kalčičem iz Osrečja pri Škocjanu. Mladenčič je Kalčiča udaril po glavi, prejšnji teden pa so nam iz novomeške bolnišnice sporočili, da je Kalčič 13. decembra okoli pol dneva zaradi hudih poškodb po glavi umrl. Do spora je prišlo štiri dni poprej.

„Zaračunal“ menjavo bankovcev

Leto in 2 meseca zapora za Aleksiča - V bankah menjaval večje bankovce v manjše in pri tem goljufal blagajničarke

32-letni Kraljevčan Mirko Aleksič je letošnjega oktobra skupaj z ženo pripotoval v Slovenijo, kjer naj bi v okolici Metlike poiskala ženino 13-letno pastorko, ki je tjakaj pobegnila z nekim Romom. S seboj sta imela tudi 20.000 din, da bi v Sloveniji nakupila kave in nekaj kavbojok, ker tega v Srbiji baje ni moč dobiti. Vsa zadeva pa se je zasukala nekoliko drugače.

Aleksič si je v Ljubljani z denarjem v žepu naročil taksi, ki ga je odpeljal v Ribnico. Možakar je med vožnjo popil nekaj krepkih požirkov vodke, nato pa v Ribnici z denarjem v žepu stopil v prostore tamkajšnje poslovne enote Ljubljanske banke. Blagajničarki je pomolil pod nos 10 bankovcev po tisoč dinarjev in prosil, da mu jih zamenja za petstotake. Ta mu je denar zamenjala, Aleksič pa jo je nato zaposil za novo uslugo: bankovce po 500 din naj bi mu zamenjala v petdesetake. Blagajničarka ni imela toliko denarja, zato si je možakar navidezno premislil in izjavil ženski, da denarja sploh ne bo menjal in naj mu vrne bankovce po tisoč dinarjev. Jasno seveda, da Aleksiču sploh ni šlo za menjavo, pač pa je le hotel na ta način premočiti blagajničarko, da bi mu izročila več denarja, kot ga je prejela. V Ribnici mu je to uspelo.

PRETAKAL JE BENCIN

Noč na 17. december je nekdo izkoristil za tatvine bencina v Gubčevi ulici v Krškem. Storilec je obiskal 3 osebnih avtomobile. Marjana Špeca je iztočil 20 litrov bencina, Kristini Zorko 15, medtem ko je najboljši „prizanesel“ Stanku Koritniku, ki je bil ob 10 litrov dragocene goriva. Tat je v noč odnesel tudi pokrove rezervorjev. Dokazno gradivo je odstranjeno.

Za nemoralnostjo pogodbe dokazana še nezakonitost

Pogodba med KZ Krka, tozdom Hmeljnik in Marijo Planinc dobiva tudi sodni epilog - Sodišče razveljavilo pogodbo

Ker je bilo ob zaključku letošnje polemike v našem časopisu (verjetno je ni potrebno posebej ponavljati) od strani novomeške kmetijske zadruge Krka zapisano, da se bodo oglasili šele po končanem pravnem postopku pred sodiščem združenega dela, jih naj naslednje vrstice prav nič ne ovirajo pri izpolnitvi te obljube! Časnikarska dolžnost namreč veleva, da ob izdani odločbi sodišča, ki je razsodilo o veljavnosti pogodbe o skupni proizvodnji med Krkinim tozdom Hmeljnik in njeno uslužbenko Marijo Planinc, poročamo kot v ostalih primerih sporov, ki se znajdejo pred sodiščem združenega dela.

Na kratko o preteklosti. Družbeni pravobranilec samoupravljanja iz Novega mesta je v letošnjem septembru predlagal sodišču združenega dela, naj razveljavi pogodbo, ki sta jo sklenila tozda „Hmeljnik“ in Marija Planinc. Pravobranilec je v svojem predlogu navedel, da pogodba ni v skladu s samoupravnimi splošnimi akti temeljne organizacije, zakonom o združenem delu, ne z zakonom o združevanju kmetov, kot tudi ne z zakonom o zemljiških razmerjih. Zategadelj je pravobranilec že 30. avgusta poslal zboru delavcev v „Hmeljniku“ zahtevo, da pogodbo razveljavi, vendar se v „Hmeljniku“ za to niso kaj prida zmenili. Na zboru delavcev so le spremenili ime pogodbene stranke: namesto upravnika tozda Franca Planinca so vinograd oddali v najem njegovi ženi Mariji. Družbeni pravobranilec samoupravljanja je zategadelj 17. septembra izdal sklep o začasnem zadržanju uporabe in izvrševanja pogodbe.

Naj takoj povemo, da je senat sodišča pritegnil mnenju pravobranilca in pogodbo razveljavil. Navzlic temu da so v „Hmeljniku“ zatrjevali sodišču, da je pogodba povsem zakonita, trditve družbene pravobranilca samoupravljanja pa so opredelili kot nevzdržne in nerazumljive.

Na opravljeni ustni obravnavi je zastopnik „Hmeljnika“ senatu pojasnil, zakaj sodišču niso predložili zahtevane dokumentacije, predvsem statuta. Pojasnilo se je glasilo; češ da je vsa zadeva že tako dovolj razjasnjena(!). Škoda le, da je „razjasnjeno“ temeljila na nezakonitostih, ki jih je obravnava odkrivala drugo za drugo.

Nesporo sta obe strani na obravnavi pritrdili, da tozda Hmeljnik ni organizacija združenih kmetov in da ima v svojem statutu kot glavni predmet opredeljeno proizvodno gozdnja in vina ter da Marija Planinc nima opredeljenega statusa kmeta, niti tega ni zahtevala. Ko je sodišče ocenjevalo zakonitost pogodbe, je izhajalo iz tega, da leta ni sestavljena in sklenjena v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju kmetov in delavcev v KZ Krka, tozda Hmeljnik Novo mesto, ker takega sporazuma v Hmeljniku enostavno ni, da nadalje tozda Hmeljnik ni organizacija združenih kmetov in da konec koncev Marija Planinc ni kmet kooperant.

V ustavi je natančno določeno, da je kmet tisti občan, ki se ukvarja s kmetovanjem in dela s sredstvi, do katerih ima lastninsko pravico. Tudi po zakonu o združenem delu je bistvena razlika med kmetom in kmetijskim delavcem v tem, da prvi opravlja dela s sredstvi v zasebni, drugi pa s sredstvi v družbeni lasti.

Povsem drugotnega pomena pa je bilo za sodišče to, ali je pogodba sklenjena med Hmeljnikom in Francem Planincem ali Marijo Planinc (mimogrede: do spremembe imena pogodbene stranke je prišlo na podlagi dogovora pri za to nepristojnem organu). Kajti gre konec koncev za to, da mora Hmeljnik v prihodnje obdelavo svojih treh vinogradov opredeliti v samoupravni zakonodaji in upoštevajoč vse predpisane postopke uskladiti obdelavo zemljišč z veljavno zakonodajo in politiko.

Moralnim obsodbam početja odgovornih mož v novomeški KZ Krka se tako ob bok postavlja tudi pravni epilog. Eno z drugim (čeprav odločba novomeškega sodišča združenega dela še ni pravomočna), nikakor ni v oporo boju za razvoj bolj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v našem kmetijstvu.

BOJAN BUDJA

59 bankovcev po 100 in 3 bankovce po 500 din. Na srečo so bile uslužbenke enote Ljubljanske banke dovolj pozorne in so prevaro opazili, Aleksič pa je moral denar vrniti.

Takšen potek dogodkov je pokarala obravnava pred senatom novomeške enote temeljnega sodišča prejšnji teden. Resda se je obtožbenec vseskozi izgovarjal, da je šlo le za pomoto, vendar sodišče takemu izgovoru ni moglo verjeti in je Aleksiča obsodilo na 1 leto in 2 meseca zapora. V olajševalno okoliščino mu je šlo to, da ima 4 nepreskrbljene otroke, v obtežilno pa, da gre za specialnega povratnika, ki je bil za podobna kaznivna dejanja že obsojen. B. B.

ZADEL MOTORISTA - Milan Hrazar z Velika Kala se je 17. decembra dopoldne peljal z osebnim avtom po lokalni cesti v Mirni peči in v križišču zavil na regionalno cesto. Po njej se je ravno takrat pripeljal na kolesu z motorjem domači Stanislav Brinjevec, ki ga je avtomobilist zadel. Brinjevec so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, gmotne škode pa je bilo za 3.000 din.

mimo stoječega vozila, in Drago Muhlič iz Orjiveca pri Mirni peči z osebnim avtom. Muhlič je silovito treščil v zadnji del tovornjaka, pri čemer sta se voznik in sopotnik Anton Kastelic iz Jablana huje poškodovala. Materialne škode je bilo za preko 100.000 din.

ZAMAN SE JE UMICAL - 15. decembra se je Janez Kepa iz Vrat pri Litiji peljal z osebnim avtom po Velikem Gabru. Vozil je po levi strani ceste, takrat pa mu je nasproti pripeljal z osebnim avtom domačin Jože Piškur. Ta se je sicer umikal na rob ceste, vendar trčenja ni uspel preprečiti. Ranjeni so bili voznik Piškur, njegova žena Marija in sinova, vsem pa so pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Škoda na pločevini so ocenili na 80.000 din.

Prvi derbi Novolesu

Novomeški košarkarji dokaj srečno ugnali Helios s točko razlike - Gostje vodili že za 20 točk - Tesen poraz košarkaric

Čeprav je bilo v derbiju do sedaj dveh edinih še neporaženih ekip slovenske košarkarske lige pričakovati tesen in izenačen boj, so domačini tokrat vendarle razočarali. Resda so tokrat po dokaj srečnem finišu na koncu osvojili obe točki, vendar ni bila njihova igra nič kaj prepričljiva.

NOVOLES - HELIOS 111:110 (56:67) - Prav nerazumljivo je, da so novolesovci, ki jih je v soboto

TOKRAT SKROMNEJE - Mladost Bajc, ki je po krajšem prihodnem odmoru ponovno zaigral v domači vrsti, tokrat ni bil tako učinkovit kot sicer

bodrija povsem polna športna dvorana, zaigrali tako slabo. Čeprav je bilo po doslej nepisanim pravilu

Drska: kolesarji so premagali vreme in progno

V ciklokrosu zmagoslavje Novomeščanov in Rogovcev

Prizadevni delavci novomeškega kolesarskega kluba so ob pomoči mladincev Drske v soboto pripravili že tradicionalni ciklokros. Tokrat je organizatorjem in tekmovalcem v veliki meri pomagalo vreme, saj je vseskozi deževalo, bilo pa je tudi nekaj snega. Navzlic temu se je na startu prireditve pojavila preko 50 tekmovalcev, ki se niso ustrašili ne vremena ne teže proge.

Tako je med člani na 7,2 kilometra dolgi progi zmagal rogovce Hamun pred Novomeščanom Novakom. V kategoriji starejših mladincev, ki so tekmovali na progi, dolgi prav tako 7,2 km, je slavil Šebenik pred Jeršinom (oba Rog), ostala mesta pa so si razdelili Smole, Crnič in Grah (Novo mesto). Mlajši mladinci so morali voziti in teči po 6 kilometrov dolgi progi. Zmagoslavje je bilo novomeško: zmagal je Udovič pred Božičem in (še lanskim pionirjem) Štangeljem; četrti je bil Glivar. Še pogled v pionirsko konkurenco. Med pionirji A, ki so vozili na 4,8 km dolgi progi, je zmagal rogovce Jakomin, medtem ko je pri pionirjih B na 3,6 kilometra dolgi progi zmagal domačin P. Judež pred R. Judežem, Turkom, Pevsom in Brulcem.

Organizacija tekme je bila navzlic nekih težav, ki jih je privedla do tega, da so gre tudi OO ZSMS iz Drske, ki je za tekmovalce pripravila topel čaj.

NOVOTEKSU POKAL OB DNEVU JLA

Na kegljišču JLA je bil najmočnejši dolenski turnir v borbenih igrah. Zmagala je ekipa Novoteksa z 588 podrtimi keglji pred vrsto Borca in brežiškega Partizana. Sodelovalo je 19 ekip. Vrstni red: 1. Novoteks 588, 2. Borac JLA 573, 3. partizan 558, 4. Zeleničar 558, 5. Pionir 555, 6. Mercator Trebnje 543 itd.

N. G.

NOVOMEŠKI ŠAHISTI V SLOVENSKO LIGO

Od 10. do 12. in od 17. do 19. decembra je bilo v Ljubljani in v Lipici kvalifikacijsko tekmovanje v slovensko šahovsko ligo. V konkurenci osmih moštvenih zahodne dela Slovenije je zmagal šahovski klub Novo mesto v postavi: Vošnjak, Sila, Pucelj, V. Istenič, Milič, Škerlj, A. Istenič in Luzar ter se s tem po šestih letih vrnil v konkurenco desetih najboljših moštven Slovenije. Vrstni red ekip: 1. Novo mesto, 2. Sežana, 3. Jesenice, 4. Slovan (Lj), 5. Lipa (Lj), 6. Koper, 7. Tomo Zupan (Kranj) in 8. Tržič.

T. S.

PALOMA BRANIK (ml) - KOČEVJE 3:1

V gotovo najzanimivejšem srečanju republiške odbojkarke lige za ženske sta se v 9. kolu pomerili vrsti vodilnih igralcev mariborske Branika (mladinke) in Kočevj. Rezultat 3:1 (4, 6, -13, 10) kaže na navidezno gladko zmago domačink, vendar so se, po poročilih iz Maribora, Kočevke srčno upirale favoriziranim gostjam.

Po tem kolu so kočevske odbojkarice zdrknile na 4. mesto z 10 točkami, vodijo pa branikovke z 18 točkami. Jesenski del prvenstva odbojkaric je s tem končan.

KOČEVARJEV MEMORIAL ZMAGA GRADISA

Kegljaška sekcija ŠD Pionir je letos pripravila že 4. memorialni kegljaški turnir v spomin na dolgoletnega glavnega direktorja SGP Pionir Ivana Kočevarja. Zaradi varčevalnih ukrepov se je letos turnirja udeležilo le 12 ekip, po zanimivih bojih na kegljišču Loka pa je prvo mesto pripadlo ljubljanskemu Gradisu, 2. je bil brežiški Partizan, 3. celjski Ingrad. Zmagovalna ekipa je podrla 902 keglja.

G. R.

Presenetljivo Novomeščanke

Osmi tradicionalni rokometni turnir ob dnevu JLA presenetljivo pripadal Novomeščankam pred Olimpijo

Dolenjski rokometni delavci so v nedeljo pripravili že tradicionalni, osmi ženski rokometni turnir v počastitev dneva JLA. V konkurenci štirih ekip - Novoga mesta, Olimpije, Metlike in šentjernejske Iskre - so presenetljivo zmagale domačinke. Pogledimo rezultate:

Novo mesto - Metlika 18 : 15 (11:8), Olimpija - Iskra 23 : 16 (12:7), Olimpija - Metlika 27 : 12 (12:8), Iskra - Novo mesto 22 : 24 (8:12), Iskra Metlika 26 : 12 (12:7), Novo mesto - Olimpija 25 : 24 (11:7).

Priznanja za dolgoletno delo

Sportnikom in športnim delavcem bodo danes izročili letošnja Bloudkova občinska priznanja

Odbor za priznanja in nagrade pri Telesnokulturni skupnosti Novo mesto je pripravil predlog letošnjih nagradencev za dolgoletno delo na področju telesne kulture. Na podlagi enotnih kriterijev bodo priznanja prejeli:

Bloudkove zlate značke: Nogometni klub Elan - za 60-letno delo, Rade Kalinovič - smučanje, atletika, Alojz Kralj - konjenišvo, Marjan Okroglič - strelstvo.

Prejemniki zlatih značk so delali na področju telesne kulture več kot 20 let.

Prejemniki srebrne značke: Kolesarski klub Novo mesto - kolesarska dejavnost, ŠSD Katja Rupena Novo mesto - tek. program v šoli, ŠSD Martina Kotarja šentjerneje - tek. program v šoli, Tone Avsec - smučanje, Slavko Kos - letalstvo, Slavko Kovačević - košarka, Majda Sljepčević - mentor ŠSD, Janez Šepić - strelstvo, Peter Štor - odbojka, Miroslav Vute - atletika.

Prejemniki bronastih značk: Janez Berlan - streljanje, Jože Brada - nogomet, Anton Kraševac - ŠSD Otočec, Janez Mohorčič - mentor ŠSD, Franc Pavlič - konjenišvo, Jože Pavlin - nogomet, Neno Peric - smučanje, Slavko Retelj - nogomet, Franc Zadavec - TVD Partizan Straža, Miran Zupančič - streljanje, Janez Selak - ŠD šentjerneje, Brane Trlep - TVD Partizan Straža, Radovan Protič - nogomet.

Prejemniki občinskih priznanj: Jelena Pelko - tabornišvo, Dolfo Mavrovič - kolesarstvo, Marija Šali - tabornišvo, Ana Thorževski - planinstvo, Alojz Zupančič - planinstvo.

Prejemniki letošnjih Bloudkovih občinskih priznanj bodo priznanja dobili danes ob 17. uri v mali dvorani športne dvorane Marof Novo mesto.

Vsem dobitnikom iskreno čestitamo!

ODBOR ZA PRIZNANJA IN NAGRADE

OB SREBRNEM JUBILEJU ŠC KRŠKO

V počastitev 25-letnice Srednje šole kovinarske in elektro usmeritve v Krškem je tamkajšnje športno društvo pripravilo tri športne prireditve. Najprej so se na šahovskem turnirju pomerili dijaki in profesorji. Zmagali so slednji z le pol točke prednosti. V nogometnem srečanju predavateljev strojne in elektro šole so že kar po tradiciji zmagali strojniki s 6:5. Najpomembnejši dogodek pa je bil nedvomno rokometni turnir, na katerem so zmagali Krščani pred Celjani, Novim mestom in Brežicami.

A. AJSTER

Šport

ODBOJKARJEM KARLOVCA NASLOV

V zaostali tekmi II. zvezne odbojkarke lige, v kateri nastopa tudi novomeški Pionir, sta se v derbiju jesenskega dela prvenstva pomerili moštvi Novega Zagreba in Karlovca. Karlovčani so bili boljši in so zmaga- li s 3:1 ter tako osvojili naslov jesenskih prvakov. Končna lestvica je takšna: Karlovac 16 točk, Novi Zagreb 12, Šempeter, Kamnik in ČIB Bovec po 10, Ina Mlaka, Salonit, Uljanik in Pionir po 10 ter Lučki radnik brez točke.

KOČEVJE: TURNIR MATIJAŠEVIČU

Namiznoteniški klub iz Kočevja je pred dnevi pripravil tretji republiški turnir najboljših mladincev SRS. V odsotnosti mladincev, ki so nastopili na zveznih tekmovalnih, je zmagal Mirko Matijašević iz kranskoške Triglava. Omenimo še, da je v tretji skupini Novomeščan Hribar zasedel 5. mesto.

RAZPIS ŠAHOVSKIH TEKMOVANJ

Tekmovalna komisija republiške šahovske zveze razpisuje v decembru občinska moštvena prvenstva, medtem ko morajo biti januarja ali februarja odigrani turnirji za regionalna moštvena prvenstva. Tekmovalna bodo v obeh starostnih kategorijah pionirjev in pionirk.

Argumenti so sedaj proti

Mar v Ribnici res potrebujejo še nov zimskošportni center? Od kod denar?

Nedavna skupščina novoustanovljena ribniškega smučarskega društva je prinesla mnogo zanimivega gradiva za razmišljanje. Sila ambiciozni delovni plan v naslednjih letih je šel celo tako daleč, da so se smučarski delavci, KS Ribnica in delovne organizacije znašali v dokaj neprijetnem položaju. Vzrok je samo eden: če gre verjeti sklepom skupščine, se v Bukovici pri Ribnici predvideva gradnja velikega zimskošportnega centra z vsemi potrebnimi objekti, za katerega so bojda že narejeni načrti.

Gre torej za veliko investicijo, ki postane še posebno v današnjem družbeno-ekonomskem položaju sila vprašljiva. Kje in kako dobiti potrebna sredstva? O tem na skupščini ni bilo govora, nekaj le o denarju, potrebnem za gradnjo vlečnice. Brez dvoma bi bilo lepo in tudi koristno, da Ribnica dobi takšen športni center, še posebej, ker je Ribniška dolina dobro povezana z ostalimi kraji, toda vendarle se zdi, da bo vse ostalo le pri dobrih željah. Pobudnikom gradnje zimskih objektov ne gre na roko še nekateri argumenti. Med drugimi tudi to, da imajo že danes v Loškem potoku kvalitetno zgrajeno veliko skakalnico, ki so jo preuredili pred dve-ma letoma, da v Sodražici predvidevajo obnovo svoje 60-meterske skakalnice, da so v Travnici in Sodražici skoraj idealni smučarski terenitd. In ob vsem tem sedaj ideja o gradnji novega zimskega centra v neposredni bližini Ribnice.

Upravičena je bojazen nekaterih, da gre v tem primeru za rivalstvo med krajevnimi skupnostmi, ko hoče neka sredina za vsako ceno stopiti nad ostale. Za takšno razmišljanje in pobude pa danes ni čas ne mesto. Če pa vendarle ni tako, nas bodo morali pobudniki gradnje novega centra predvsem z argumenti prepričati o nasprotjem.

M. GLAVONJIC

Holyjev memorial uspel

Preko 100 telovadcev in telovadk na 11. telovadnem tekmovalju v Brežicah - Zmagi Maribora in Jesenic

Osnovni nedeljski športni dogodek v Posavju je bil že enajsto gimnastično tekmovalje v spo-

NOVO MESTO: MLADINKE MLINOTESTA PRVE

Pet ekip se je pred dnevi pomerilo na odprtem republiškem prvenstvu mladih rokometaric. Finalni del tekmovalja v Novem mestu je prinesel vrsto zanimivih srečanj, prvo mesto pa je pripadlo igralcem iz Ajdovščine. Rezultati:

Olimpija - Novo mesto 10:8, Mlinotest - Branik 19:8, Preddvor - Olimpija 16:18, Preddvor - Branik 17:15, Olimpija - Mlinotest 14:15, Branik - Novo mesto 6:15, Mlinotest - Preddvor 15:18, Branik - Olimpija 11:17, Novo mesto - Preddvor 12:7.

Končni vrstni red: 1. Mlinotest, 2. Olimpija, 3. Novo mesto, 4. Preddvor, 5. Branik.

HITROPOTEZNI ŠAH: ZMAGA NOVEGA MESTA

V počastitev dneva JLA se je pred dnevi na tradicionalnem šahovskem hitropoteznem turnirju pomerilo 17 štiričlanskih ekip. Zmagali so Novomeščani z 52,5 točke pred šahisti Krke (48) in ZRSV Novo mesto (46,5 točke).

LETNI PRVAK POVŠE

Na rednem hitropoteznem šahovskem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen. Sevnica za december je Ludvik Cvim kot prvi osvojil 6 točk, 2. mesto Martin Povše 5,5; 3. mesto Franc Derstvenšek 5 točk itd. V skupnem seštevku 12 hitropoteznih šahovskih turnirjev, od katerih se šteje za uvrstitve 8 turnirjev, je osvojil 1. mesto Martin Povše, 73. točk, 2. Cvido Sorli 66 (oba Radeče); 3. mesto Janko Blas (SK Milan Majcen Sevnica) 62 točk, 4. Franc Derstvenšek 61 (SK Milan Majcen Sevnica), 5. Zdenko Grahek (Radeče) 57 točk itd. Povše je osvojil pokal v trajno last. Sodelovalo je 25 šahistov iz raznih krajev Slovenije.

ŠPORTNA TEKMOVANJA PRED DNEVOM JLA

V počastitev dneva JLA je bil v Ribnici 5. tradicionalni rokometni turnir Rika. Rezultati: Inles - LAO 17:15, Jadran - LAO 23:30, Inles - Jadran 31:28. Vrstni red: Inles, LAO, Jadran. Tekmo si je ogledalo okoli 500 gledalcev, priznanje najboljšim pa je podelil komendant ribniške garnizije Miroslav Lilič. V počastitev dneva JLA so v Ribnici odigrali tudi hitropotezni šahovski turnir. Nastopili so igralci Ribnice, Kočevja, Ponikve in garnizije Ribnica. Zmagal je Ofak pred Čukom in Podkoritnikom.

M. G.

NOVOMEŠKANKE PRESENETLJIVE ZMAGOVALKE - Finalni obračun na osmem tradicionalnem rokometnem turnirju ob dnevu JLA v novomeški športni dvorani je presenetljivo pripadel domačinkam, ki so v odločilnem srečanju ugnale favorizirane igralke Olimpije. Na posnetku: obramba Novomeščank je tokrat zakasnila. (Foto: J. Pavlin)

Kaj pa združeno delo?

Novomeški športni dinar vse tanjši - Premalo sodelovanja klubov z združenim delom

Po podatkih, ki jih je moč zaslediti v gradivu za današnje sejo obeh zborov skupščine telesnokulturne skupnosti Novo mesto, se danes ukvarja s telesno kulturo v Novem mestu preko 13.500 občanov. Ti so združeni v 73 športnih organizacij in se ukvarjajo kar s 35 športnimi panogami. Kar zadeva množičnost in rekreacijo vsakakor spodbuden in pohvalen podatek. Drugače pa je, ko beseda nanese na tekmovalni šport in z njim povezano financiranje klubov in tekmovalni.

Ne glede na vse večje stroške, ki jih zahtevajo danes mnogokrat neracionalni tekmovalni sistemi, denarja za telesno kulturo v novomeški občini zagradel ni prav nič več. Celotno nasprotno; sprememba sporazuma o temeljnih plana novomeške TKS prinaša krčenje sredstev za programe, saj je znana prispevna stopnja od bruto osebnih dohodkov od 0,46 na 0,45 odstotka. In kako v takih razmerah zagotoviti delitev sredstev, ki naj bi vsem tekmovalnim klubu-

bom in društvom zagotovila nemoteno delo?

Ob današnjih razdelitvi klubov, ko najdemo v perspektivi skupini štiri športe, za katere bo potrebno daleč največ denarja, v skupini tekmovalno-ligaških športov pa kar 22 klubov in 3 društva TVD Partizan, je denarja za vse odločno premalo. Z izjemo odbojkarjev Pionirja, košarkarjev Novolesa in še nekaterih redkih izjem se vsi ostali klubi preveč zanašajo le na pomoč novomeške ZTKO, medtem ko je primerov neposrednega sodelovanja z združenim delom odločno premalo. Pravzaprav čudno, ko pa je vendarle jasno, da lahko le takšno sodelovanje v obliki pokroviteljstva delovne organizacije nad posameznim klubom reši na videz nerešljive finančne zagate. In kar je mogoče še pomembnejše: na tak način bi dobili najbolj neposreden in odkrit odgovor združene dela, ali je sploh zainteresirano za razvoj posameznega športa.

B. BUDJA

SVET IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA ORGANOV ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLO- VENIJE

RAZPISUJE VPIS UČENCEV V KADETSKO ŠOLO ZA MILIČ- NIKE ZA ŠOLSKO LETO 1983/84

Na razpis se lahko prijavijo moški kandidati, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so uspešno končali osnovno šolo
- da niso starejši kot 17 let
- da so telesno in duševno zdravi
- da obvladajo slovenski jezik
- da jim ni bil s pravno močno sodno odločbo izrečen vzgojni ukrep ter da nišo v kazenskem postopku
- da so po programu osnovnih šol pozitivno ocenjeni iz tujega jezika.

V kadetsko šolo za miličnike bo sprejetih 220 učencev.

V šoli se izvaja vzgojno-izobraževalni program v srednjem usmerjenem izobraževanju za pridobitev strokovne izobrazbe 5. stopnje zahtevnosti za opravljanje del in nalog miličnika.

Izobraževanje za poklic traja štiri leta in se prične 1. septembra 1983. V tem času kadet služi vojaški rok, ki mu je priznan potem, ko opravlja delo in naloge miličnika najmanj tri leta.

Po končanem šolanju mora kadet delati v organih za notranje zadeve najmanj osem let.

Med šolanjem živijo učenci v domu za učence in imajo pravico do brezplačnega stanovanja in hrane, uniforme, delovnih in učnih pripomočkov, do zdravstvenega varstva in do denarnega zneska za osebne potrebe.

Starši oziroma skrbniki in učenci sklenejo z republikanskim sekretariatom za notranje zadeve pogodbo o šolanju.

Kandidati naj se prijavijo na razpis najkasneje do 31. marca 1983 na pristojni postaji ali oddelku milice.

– Prijavo za vpis na obrazcu 1,20 kolkovano s 4 din, morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati dokaz o njihovem privoljenju za vpis.

– Priložiti je treba spričevalo o uspešno končani osnovni šoli; kandidati, ki še obiskujejo osmi razred, naj predložijo spričevalo sedmega razreda, spričevalo o končani osnovni šoli pa takoj, ko ga dobijo.

– Priložiti morajo pisno priporočilo oziroma mnenje šole, v kateri so se zadnje leto šolali.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse razpisne pogoje, bodo vabljeni na zdravniški pregled, psihološki preizkus, preizkus telesnih zmogljivosti in preizkus iz znanja slovenskega jezika.

Pri sprejemu v kadetsko šolo bodo imeli prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in kandidati, ki bodo uspešnejši pri preizkusu znanja.

O rezultatih sprejema bomo kandidate sproti obvestili, najkasneje pa do 20. junija 1983.

Vsa pojasnila dajejo:

1. Kadetska šola za miličnike, Ljubljana, Tacen 48, tel. 59-666, in
2. vse postaje in oddelki milice.

Izobraževalni center ONZ
Ljubljana-Tacen

DELITEV BONOV ZA GORIVO

Skupščina občine Novo mesto obvešča občane, da se bo delitev bonov za gorivo za prvo tromesečje 1983 za osebne avtomobile, motorna kolesa, kolesa z motorjem, traktorje, motokultivarje, motorne žage in škropilnice opravljala:

- 1) v petek, 24. 12. 1982, od 8. – 18. ure
– na sedežu sekretariata za notranje zadeve (nova stavba občinske skupščine),
– vseh krajevnih uradih v občini,
– od 14. – 18. ure na sedežih naslednjih mestnih krajevnih skupnosti: Kandija-Grm – Kristanova 16, Bršljini – Slakova 3, Ločna – Mačkovec – Gasilski dom, Majde Šilc – Zagrebška 11, Šmihel – Gasilski dom, Drska – Šegova 9, Žabja vas – bivša vojašnica;
- 2) v soboto, 25. 12. 1982, od 8. do 14. ure na istih delilnih mestih kot v petek,
- 3) v ponedeljek, 27. 12. 1982, torek, 28. 12. 1982, in sredo, 29. 12. 1982, od 12. do 17. ure na sedežu občine in v vseh krajevnih uradih;
- 4) v naslednjem letu vsako sredo od 12. do 17. ure na sedežu občine.

Občani bodo lahko dvignili bone za registrirana motorna vozila z veljavnim prometnim dovoljenjem, za kolesa z motorjem s potrdilom o poznavanju cestno-prometnih predpisov ali vozniskim dovoljenjem, za ostala vozila in naprave pa s predložitvijo listine o lastništvu (račun, garancijski list, ipd.).

Občane zaprošamo, da dvignejo bone že v petek in soboto, ko bo organizirana akcija delitve. Posameznik lahko dvigne bone za več občanov, v kolikor izkaže upravičenost z ustreznimi listinami.

Delitev bonov za ostala vozila in naprave se bo opravljal po sprejetju sprememb oziroma dopolnitev zvezne in republiške uredbe v uradnih dnevih na sedežu občine.

830/51-82

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

RAZPISUJE

javno prodajo rabljenih osnovnih sredstev.

Izključna cena din

1. KAMION FAP 22 B, nevozen, letnik 1973 z dvigalom LIV-JAVORNIK 7, letnik 1978 270.000,00
2. KOMBI IMV 2200 D, letnik 1979, vozen 80.000,00
3. KOMBI IMV 1600, letnik 1978, vozen 30.000,00

Licitacija bo dne 29. 12. 1982 ob 8. uri na TOZD GOZDARSTVO STRAŽA.

Ogled možen dan pred licitacijo v Straži.

Pred pričetkom je treba položiti 10-odst. varščino.

829/51-82

Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Novo mesto,

razpisuje

javno dražbo za prodajo

PRIKOLICE

Adria 450 lux, nabavljene 1974. leta.

Javna dražba bo v ponedeljek ob 12. uri v podružnici Novo mesto.

Prikolica ni v voznem stanju.

Izključna cena je 20.000,00 din.

Davek plača kupec.

831/51-82

Zbor delavcev GLASBENE ŠOLE „MARJAN KOZINA“

NOVO MESTO

razpisuje prosta dela in naloge:

– BLAGAJNIKA – ADMINISTRATORJA

za polovični delovni čas

Pogoji: štiriletna ali dveletna srednja administrativna ali ekonomska šola.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izobrazbi ter kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: GLASBENA ŠOLA „MARJAN KOZINA“, Jenkova 1, Novo mesto.

SREDNJA ŠOLA TEHNIŠKIH USMERITEV NOVO MESTO

Šegova ulica

Komisija za delovna razmerja

RAZPIS

prostih del in nalog:

1. TAJNICE ŠOLE

- zahtevana srednja izobrazba ekonomske ali upravno-administrativne smeri in 2 leti delovnih izkušenj, poizkusno delo 2 meseca;

2. UČITELJA MATEMATIKE

- visoka izobrazba naravoslovno-matematične ali strojne smeri, poizkusno delo 3 meseca;

3. UČITELJA ELEKTROTEHNIŠKIH STROKOVNIH PREDMETOV

- diplomirani inženir elektro-tehnike – elektronik, poizkusno delo 3 meseca;

4. SNAŽILKE

- končana OŠ, poizkusno delo 1 mesec.

Razpis velja do zasedbe del in nalog.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati bodo obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

834/51-82

emona hoteli terme čatež

NOVO! UGODNA CENA!

TERME ČATEŽ nudijo sindikalnim organizacijam možnost ugodnega nakupa **SINDIKALNIH VSTOPNIC ZA KOPANJE** v Termah.

CENA vstopnice za enkratno kopanje bo ostala ista kot leta 1982 tj. 30 din. Zadnji rok nabave sindikalnih vstopnic je 31. 3. 1983.

Vse dodatne informacije daje prodajna služba **TERME ČATEŽ**, telefoni 068-610-11, 610-10, 618-11, telex: 35795.

AVTO MOTO DRUŠTVO KRŠKO

razpisuje javno licitacijo za prodajo osebnih avtomobilov:

ZASTAVO 101

in

ZASTAVO 750.

Licitacija bo dne 25. 12. 1982 ob 10. uri na stadionu Matije Gubca v Krškem. Vozili bosta na ogled ob 9. ure dalje. Interesenti morajo položiti 10 % varščino.

833/51-82

BREZ LESA NE BO MOSTA – Mostu čez Kolpo pri Zuničih, ki je bil že več let zaprt in se je pred kratkim podrli, očitno ne bom moč popraviti brez soudeležbe prebivalcev krajev z obeh strani Kolpe. Da bi zgradili nov most – druge zasilne inčasne rešitve nika kor ne pridejo

8. MEMORIAL OSVOJIL PINOZA

Kegljaški klub Rudi Kepa iz Sevnice je organiziral v nedeljo 8. memorial, katerega se je udeležili 54 tekmovalcev iz zasavske in posavske kegljaške skupnosti. 1. mesto je osvojil Marjan Pinoza (Šk Rudi Kepa Sevnica) z 860 podrtimi kegli, 2. mesto Oto Goljuš, (Šk Rudar Trbovlje) 855, 3. Bojan Laznik (Šk Bratstvo Hrastnik) 834, 4. Franc Roštohar (Šk Partizan Brežice) 829; 5. Anton Roj (Šk Bratstvo Hrastnik) 824, 6. Stojan Pešec (Šk Rudi Kepa Sevnica) 817; 7. Ljubo Cakič (Šk Bratstvo Hrastnik) 816, 8. Karel Bizjak (Šk Partizan Brežice) 814, 9. Bogdan Hribar (Šk Proletarac Zagorje) 814, 10. Veljko Vižantinc (Šk Partizan Senovo) 814 itd.

Marjan Pinoza je osvojil 8. memorialni turnir in s tem pokal v trajno last.

DENAR JE IN NI

Se nikdar se pri rebalansu občinskega proračuna niso znašli v tako nenavadnem položaju. Sevnška občina mora namreč uvrstiti v postavko „omejevanje splošne porabe“ reci in piši 6.049.582 dinarjev. Slednje bi krvavo potrebovali, denimo, za pomoč veterinarjem. Večino tega denarja jim po zvezni uredbi avtomatsko izprazni kar SDK, gredo namreč za izvozne stimulacije, nekaj nad 4,7 milijona dinarjev pa gre za intervencije pri proizvodnji hrane in za blagovne rezerve. Pri slednjih gre 70 odst. za republiške in le 30 za občinske.

SPOSOJENO TRNJE

Ljudski pregovor pravi, da na mladih svet stoji. Vse drugo je često privilegij starejših...

(Iz Politike ekspres)

– Novinarji lahko naredijo samo dve napaki: da o nečem ne pišejo, ako pišejo, pa da to naredijo slabo.

(Iz Večernjih novosti)

– Ko govorimo o šolstvu, se mnogi naredijo Angleže. Verjetno zaradi tega pošiljajo otroke na šolanje v Anglijo.

(Iz Politike ekspres)

– Podatki pravijo, da naši otroci v Nemčiji dosegajo boljše učne uspehe kot otroci drugih zdomev. Rojevamo se torej pametni, zakaj tako tudi ne živimo?

(Iz Večernjih novosti)

V prodajalnah **LOTERIJE SLOVENIJE** lahko poskusite
srečo na srečkah **EKSPRESNE LOTERIJE**

Olajšanje za več staršev

Pionir dokončal jasli na Cesti herojev pol meseca pred rokom — Start februarja — Varstvo za 82 malčkov

Otroški vrtec oz. jasli v novem stanovanjskem naselju na Cesti herojev v Novem mestu, ki so zelo verjetno poslednja investicija v nove vzgojnovarstvene zmogljivosti v novomeški občini do leta 1985, bodo očitno že februarja prihodnje leto nared za sprejem otrok v varstvo, kar je povsem v predvidenem roku.

Gradnja jasli oz. preurejanje nekdanjih garaž PTT, ki jo je predvidel tudi letošnji občinski plan, se je začela sredi maja letos. Čeprav je dela zaradi gradnje v veliki meri že naseljeni soseski spremljalo precej težav, je Pionir dokončal gradnjo sredi decembra ali pol meseca pred rokom. Po obljubah Slovenijalesa bo do konca leta v prostorih jasli

tudi že 90 odst. vse opreme, ostala pa do sredine januarja. Celotna vrednost investicije od odkupa objekta, komunalne ureditve do same gradnje in opreme je nekaj nad 8 in pol milijona dinarjev.

V temeljito obnovljenih in preurejenih nekdanjih garažah PTT bo dobilo varstvo okrog 82 otrok. Od tega bodo trije oddelki za dojenčke, po eden pa za otroke od drugega do tretjega in od tretjega do četrtega leta. S tem problem varstva najmlajših v Novem mestu seveda ne bo rešen, saj najbolj manjka prav vzgojnovarstvenih zmogljivosti za dojenčke, a precej staršev si bo le lahko oddahnilo. O sprejemu otrok v vrtec bo komisija odločala še ta mesec, zdravniške preglede za sprejete pa bodo opravili januarja. Za delo v jaslih bodo v glavnem uporabili že zaposlene v Vzgojnovarstvenem zavodu Novo mesto, na novo pa bo potrebno zaposliti le nekaj varuhinj,

SPECIALISTI ZA KRITIKO

Skoro na vseh programskih konferencah na terenu, ki so se vrstile v krajevnih konferencah SZDL novomeške občine, so ocenjevali delovanje delegatskega sistema. Ocene so bile zelo različne. Od takih, ki se pohvalno izražajo o delovanju delegatov, do onih, kjer so bili zelo nezadovoljni. Kljub temu da se delegatski sistem izvaja v tretjem mandatu, ponekod ne vidijo premikov na boljše, rešitev pa vidijo v odpoklicu nekaterih delegatov. Ugotavljali so, da imajo v delegatskih vrstah ponekod ljudi, ki so se specializirali za kritiko, sami pa ne kažejo nobene pripravljenosti, da bi napake, na katere opozarjajo, pomagali odpravljati.

VARLJIVO POPREČJE

Odkar v novomeških vodstvih občinskih družbenopolitičnih organizacij kroži spisek delovnih organizacij, ki so ob tričetrtletju izplačale za osebne dohodke več, kot bi jim šlo po družbenem dogovoru — so samo po številčnih pokazateljih mnogi kršili. Ni pa še ugotovitev, koliko med temi je bilo pravih kršilcev. Vseeno so razprave o osebnih dohodkih in navedenih poprečjih spet začele buriti duhove. Vedeti pa bi morali, da so poprečja zelo varljiva, kar je možno dokazati samo na primeru IMV. Poprečni zaslužek ni videti tako grozno slab, toda polovica vseh zaposlenih v tej delovni organizaciji prejema od meseca celo manj, kot znaša zaimenjeni osebni dohodek v republiki.

Zapleti ob gradnji zaklonišč

V štirih letih zbrali v novomeški občini le 10,66 milijonov za gradnjo javnih zaklonišč — Ze zgrajena propadajo — Prestrogi normativi za zasebne graditelje

V novomeški občini vseskozi poteka izgradnja skupnih zaklonišč, a počasneje in v manjšem obsegu, kot je potrebno in kot je bilo predvideno. Dograjenih je okrog 18 zaklonišč v stanovanjskih stavbah in organizacijah združenega dela s skupno zmogljivostjo okrog 4 tisoč mest, trenutno pa je v gradnji še 260 javnih zakloniščnih mest v občini.

Gradnjo in kasnejše redno vzdrževanje zaklonišč vseskozi spremlja vrsta težav. Tako je precej zaklonišč (predvsem ob blokkih) sicer zgrajenih, a nedokončanih in brez uporabnega dovoljenja, za kar nosijo odgovornost investitorji gradenj. Zaklonišča, ki jih nihče ne vzdržuje, pa seveda propadajo, kar je glede na velika vložena sredstva povsem nedopustno. Javno zaklonišče za 200 ljudi sedaj namreč stane od 800 do 900 starih milijonov. Da bi zagotovili vzdrževanje, je še najboljša rešitev večnamensnost zaklonišča. Takšno, ki ga bo moč uporabljati tudi kot dvorano za potrebe krajevne skupnosti, sedaj gradijo na Mestnih njivah. Bó sicer nekoliko dražje, a več vložena sredstva se bodo gotovo kmalu obrestovala.

Tudi s samo gradnjo zaklonišč je precej problemov, predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Dokaj v redu poteka v družbenem sektorju, v blokovni stanovanjski gradnji in v organizacijah združenega dela, bistveno slabše pa pri zasebnih graditeljih. Do konca leta 1981 je bilo v štirih letih zbranih za gradnjo javnih zaklonišč skupaj 10,66 milijona dinarjev. To so sredstva iz prispevkov od stanoarin in najemnin za poslovne prostore, od lastnikov stanovanjskih, poslovnih in drugih stavb ter iz prispevka bodočih graditeljev od predračunske vrednosti stavbe. Prav ta prispevek se od leta 1980 dalje naglo zmanjšuje, saj morajo po sedaj veljavnem odloku individualni investitorji sami graditi zaklonišče.

A temu ni tako. Individualni graditelji si sicer preskrbe zakonsko predpisano dokumenta-

cijo, a zaklonišč ne gradijo. Kaže omeniti, da upoštevajoč zakonske tehnične normative, stane zaklonišče v individualni hiši kar okrog 30 starih milijonov, a zaklonišč ne gradijo. Kaže omeniti, da upoštevajoč zakonske tehnične normative, stane zaklonišče v individualni hiši kar okrog 30 starih milijonov.

Priznanja za prispevek k obrambi

Prvič podelili zlate značke ZRVS —

Občinski štab za TO OK ZRVS in sekretariat za ljudsko obrambo so v ponedeljek zvečer v počastitev dneva oboroženih sil pripravili skupno slovesnost v Domu JLA, na kateri so podelili plakete, pohvale in priznanja zaslužnim občanom novomeške občine.

Ob jubileju, 30-letnici ZRVS, so prvič podelili zlate značke ZRVS. Prejeli so jih: Jože Brodar, Uroš Dular, Albin Gutman, Mirko Knafelc, Branko Lukič, Ivan Slapnik, Ivan Tovšak in občinski štab TO. Plaketo ZRVS Jugostavije so prejeli:

Ivan Avbar, Vinko Bambič, dr. Julij Saje in Ivan Somrak. Republiški sekretariat za LO je podelil priznanja za ustvarjalno in prizadevno delo ter za dosežen uspeh pri razvijanju SLO. V novomeški občini sta tako priznanje prejela samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požari za sodelovanje pri izgradnji javnega alarmnega sistema v občini Novo mesto in tovarna zdravil Krka za zavijanje in krepitev teritorialne obrambe.

Poleg navedenih priznanj so podelili tudi več občinskih priznanj, mnogi pa so na tej slovesnosti napredovali v činih. Za slovesnost so kulturni program pripravile dijakinja šole za zdravstvene delavce in pevski zbor Krke.

J. P.

NA TEČAJ PO KUHARSKO ZNANJE — Osemnajst mladih, med katerimi so bili tudi trije fantje, je pretekli teden končalo trideseturni gospodinjski tečaj, ki ga je v prostorih osnovne šole v Šmihelu pripravila krajevna organizacija Rdečega križa Drska, vodila pa gospodinjska učiteljica na Zdravstveni šoli Helena Mrzlikar. Mladi so spoznali marsikaj zanimivega o zdravi prehrani, prehrani dojenčka in dietni prehrani. Tečajniki so vse skrbno zapisali, marsikatera jedi med njimi tudi stabilizacijsko kosilo, pa so tudi pripravili v kuhinji. (Foto: Janez Pavlin)

Gnev ob praznih stanovanjih

Problematika tako imenovanih kadrovskih stanovanj se v Novem mestu vleče iz leta v leto — Nezasedena stanovanja je treba razdeliti do konca marca

Ena glavnih točk ponedeljkove seje novomeškega občinskega sindikalnega sveta je bila problematika nezasedenih in solidarnostnih stanovanj v občini, ki se ob zmanjševanju družbeno usmerjene blokovne gradnje še zaostruje in delavce vse bolj jezi.

Ne bi sicer mogli govoriti o obilici nezasedenih stanovanj, saj jih je v vsej novomeški občini 37. Ob tem večina delovnih organizacij zatrjuje, da gre v glavnem za kadrovska stanovanja. Bolj kočljivo pa je, da se ta problematika vleče iz leta v leto kljub številnim obravnavam in da so delovne organizacije očitno precej širokogrudne pri določanju in razdeljevanju kadrovskih stanovanj. Poleg tega nekatere delovne organizacije v svojih samoupravnih splošnih

aktih sploh nimajo meril za kadrovska stanovanja, a nezasedena kljub temu proglašajo za kadrovska.

Osnovne sindikalne organizacije so dobile nalogo, da s svojo aktivnostjo zagotovijo, da bo to

• Sredi novembra letos je bilo v novomeški občini 37 nezasedenih stanovanj. Največ, kar 15, jih ima IMV, Tovarna zdravil Krka 4, Labod 2, KZ Krka 2, Novoles 2, po enega pa KŠC Grm, Osnovna šola Mirna peč, Zavod za družbeno planiranje, Hotel Grad Otočec, Zdravstveni dom, Splošna bolnišnica, UNZ, Iskra Žužemberk, VGP, stanovanjska skupnost, zdravstvena skupnost in Iskra Šentjerneje.

področje vendarle urejeno v aktih, poleg tega pa naj bi dale pobudo za izdelavo poročil o nezasedenih stanovanjih v svoji delovni organizaciji, ki jih morajo obravnavati samoupravni organi. Delovne organizacije morajo vsa sedaj nezasedena stanovanja razdeliti do konca marca 1983, sicer bo potrebno

drugače ukrepati. Za vsa stanovanja, ki bodo šele zgrajena, pa morajo že sedaj pripraviti prednostne liste.

Sindikalne organizacije morajo prav tako poskrbeti, da bodo samoupravni organi v delovnih organizacijah obravnavali problematiko solidarnostnih stanovanj. Znano je, da so velike težave z mladimi družinami, ki so ob vselitvi v solidarnostno stanovanje dobile poročstvo svoje delovne organizacije, ki jih le-te sedaj ne spoštujejo.

Sindikalni svet je obravnaval tudi poročilo o aktivnosti za poživitev dela samoupravnih delavskih kontrol, kjer je bil narejen korak naprej. Prevladalo pa je mnenje, naj bi se sindikat povsod v prvi vrsti boril za boljše samoupravne odnose, s čimer samoupravne delavske kontrole ne bi potem imele toliko dela. Kljub temu pa kaže tudi nadaljevati z izobraževanjem članov delavskih kontrol, da bodo le usposobljeni za opravljanje nalog. Prav tako bi morali naloge delavskih kontrol opredeliti v samoupravnih splošnih aktih, le-te pa bi morale bolj spremljati uresničitev svojih pobud.

Združeni uspešnejši?

Z novim letom Novomontaža povsem vključena v SGP Pionir — Skupaj ustvariti več, kot so vsak zase

SGP Pionir Novo mesto je nosilec povezovalnih procesov v gradbeništvu na Dolenjskem. V okviru teh povezovanj je bila v letošnjem letu izvedena tudi priključitev delovne organizacije Novomontaža.

V tem primeru ni šlo zgolj za fizično priključitev. Novomontaža

in dve Pionirjevi temeljni organizaciji (Strojno-prometni in Mehansko-kovinski obrat) so se namreč združili v novo temeljno organizacijo Mehanizacija, kovinarstvo in instalacije (MKI), ki bo vključevala okrog 800 delavcev. Organizirani bodo v šest sektorjev: mehanizacija, nizke gradnje, kovinski izdelki, servisna dejavnost, strojne instalacije in elektro instalacije. Dejavnost tako organiziranega novega tozda je dokaj raznovrstna, skušala pa bo zadovoljiti Pionirjeve potrebe po tovrstnih delih in uslugah tako pri gradnjah doma kot na tujih trgih.

Aktivnosti za vzpostavitev nove temeljne organizacije so potekale vse leto pod vodstvom projektne ekipe, v kateri so bili delavci Pionirja, Novomontaža in Zavoda za produktivnost dela. Vse komisije so v kratkem roku dobro opravile delo. V novem tozdu so že oblikovane vse družbenopolitične organizacije, izvoljeni samoupravni organi, imenovani vršilci dolžnosti za vodilne funkcije in sprejeti najvažnejši samoupravni splošni akti, s čimer so izpolnjeni vsi pogoji za pravno potrditev novega tozda.

Na prvi seji delavskega sveta tozda MKI je bil za predsednika izvoljen Marjan Drenovec, Marjana Zupanca pa so imenovali za vršilca dolžnosti direktorja. Z začetkom prihodnjega leta bo novi tozd tako lahko začel uresničevati cilje, ki so si jih zastavili pred združitvijo. To je predvsem doseganje načrtovanega dohodka in skupaj ustvariti več, kot so vsak zase.

GORAN ROVAN

Osební dohodki sorazmerni učinkom?

Kako razložiti odstopanje od sicer povprečno nizkih dohodkov v občini?

O vse večjem zaostajanju osebnih dohodkov v novomeški občini za republiškim in jugoslovanskim povprečjem je bilo zadnje čase moč marsikaj slišati v mnogih razpravah. Brez dvoma tudi zato, ker se „plačilne kuverte“ z rastojo življenjskih stroškov razmeroma naglo tanjšajo, in sicer ne najbolj skladno z gospodarskimi rezultati; nagrajevanje po delu pa tako ni nikjer zares izpeljano. Prav zato verjetno ni naključje, da delavci vse pogosteje primerjajo osebne dohodke (od višine v lastnih okoljih pa za podobna dela v različnih okoljih, povprečja itd.).

V takih razmerah bi prav tako težko pripisali na ključju kazanje s prstom na osebne dohodke zaposlenih v službah, ki se financirajo iz prispevkov vsega združenega dela. Le-ti so tudi v novomeški občini v povprečju višji od osebnih dohodkov v gospodarstvu, nekateri pa iz tega povprečja še posebej izstopajo. Kot taki so bili že večkrat omenjeni osebni dohodki delavcev delovne skupnosti interesnih skupnosti stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, ki so bili v letošnjem tričetrtletju na tretjem mestu v občini s povprečnim mesečnim izplačilom na delavca 17.818 dinarjev. Ob tem pa niti ne bi bilo prav spet poudarjati, da si je delovna skupnost v začetku letošnjega leta „prislužila“ delni in začasni ukrep družbenega varstva zaradi preveč izplačanih osebnih dohodkov v lanskem letu. Predvsem zato ne bi bilo prav, ker je presežek izplačil kmalu poravnala, z dodatnim izplačilom sredstev za osebne dohodke v novembru pa ni izkoristila niti vseh resolucijskih možnosti za letošnje leto.

Ne glede na vse to pa ostaja vprašanje povprečne višine osebnih dohodkov v tej delovni skupnosti, na kar so pred časom opozorili že delegati zbora združenega dela novomeške občinske skupščine, pred kratkim pa je bil o tem govor tudi na skupni seji občinskega izvršnega sveta in predsedstva sindikalnega sveta. Slišati je bilo, da bi morali temeljito pogledati, zakaj tako visoki povprečni osebni dohodki. Težko je namreč verjeti, da gre za tako izjemno kvalifikacijsko strukturo zaposlenih ali za dosledno izpeljano nagrajevanje po delu.

Kajti ostaja dejstvo, da se delovna skupnost financira iz prispevkov združenega dela za izvajanje programov na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva (da so za to sklenjeni samoupravni sporazumi, ne spreminja resnice), kjer vrsta nalog ostaja neuresničenih. Temu je v veliki meri res krivo le pomanjkanje denarja, a drži, da osebni dohodki delavcev niso v sorazmerju z učinki teh interesnih skupnosti, še manj pa z osebnimi dohodki izvajalcev v teh dejavnostih.

Z. LINDIČ-DRAGAS

DELAVNO DO KONCA LETA

V dneh, kolikor jih je še ostalo do konca letošnjega leta, delegatsko življenje v novomeški občini očitno ne bo zamrlo. Tako so sklicane skupščine skoraj vseh interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, problematika, ki naj bi jo obravnavale, pa je seveda zelo raznovrstna.

MALA PLAKETA ZA STOPIČE — Najvišje priznanje, malo plaketo teritorialne obrambe, je za prispevek k krepitevi bojne pripravljenosti TO SR Slovenije in celotne družbene skupnosti med trinajstimi dobitniki iz vse Slovenije prejela krajevna skupnost Stopiče. V imenu krajanov je priznanje prevzel Lado Brulc, izročil pa mu ga je komandant pokrajinskega štaba za TO Janez Bukovec. (Foto: J. Pavlin)

Pred prihodom dedka Mraza

Novoletno veselje bo za novomeško otroke letos organizirano z več zunanjeja blišča – Prireditve na Glavnem trgu

Medtem ko za novoletno slavo na območju celotne občine skrbi koordinacijski odbor pri SZDL z več komisijami, pa so za območje mesta ustanovili še poseben prireditveni odbor pri skupnosti krajevnih skupnosti. Tega vodi znani praktik za take stvari Niko Padevski, ki je tudi povedal, kaj si lahko letos obetajo novomeški malčki.

„27. in 28. in 29. decembra bodo med 17. uro in 19.30 vsak dan prireditve za otroke na Glavnem trgu, organizirane tako in s takim bliščem kot pred mnogimi leti. Rotovž bomo dekorirali v praviljni grad po zamisli Društva prijateljev mladine v mestu, obenem pa poskrbeli še za vrsto ostalih dejavnosti, da bo novoletno vzdušje zares prisrčno.“

Nikola Padevski: „Prizadevamo si, da bi bilo letošnje novoletno slavlje v Novem mestu lepše in bogatejše kot prejšnja leta.“

Kaj vse načrtujete poleg dekoracije Glavnega trga? „Postavljenih bo več stojnic v obliki kozolcev, kjer bodo nudili sladkarije, igrače, darila, morda tudi lektarske izdelke in sladkorno peno, za kar pa se šele dogovarjamo. Solski center za gostinstvo bo nudil čaj in pecivo. Na postavljenem odru bodo

pred prihodom dedka Mraza z bogatim spremstvom nastopale razne skupine. Višek prireditve bo pomenil prihod dedka Mraza z bogatim spremstvom, ki bo šlo čez 100 sodelujočih.“

— Bo letos dedek Mraz prišel v naše mesto res z vozovi? „Res, deloma zaradi bencinske krize, deloma pa zato, ker je tako spremstvo za otroke privlačnejše kot avto. V spremstvu bodo skupine z otrokom dobro znanimi liki, bodisi iz pravljic ali filmov. Tako bodo lahko videli živega Kekca z Bedancem pa snežno kraljico, Sneguljico in sedem skratov in podobne skupine. Sodelovali bodo cicibani, šolarji, folkloristi, gledališčniki, učenci glasbene šole itd.“

— Kje bo dedek Mraz otrokom delil pakete?

„Na prireditvah po krajevnih skupnostih, kot je to običajno. Stvar aktivistov v krajevnih skupnostih je pripraviti primerne programe in prireditveni prostor primerno okrasiti. Darila bodo letos ponovno za vse otroke enotna (po različnih starostnih skupinah), vsako darilce pa bo veljalo okrog 120 dinarjev. Verjetno sladkarij ne bo, pač pa igrače.“

— Prejšnja leta so bili otrokom v tem času na voljo tudi razni filmi. Jih letos ne bo?

„Vse od 20. decembra dalje bodo po željah krajevnih skupnosti vrtili razne risanke za najmlajše in mladinske filme za malo večje otroke.“

Na kakšne težave računa vaš prireditveni odbor pri organizaciji tako zahtevne prireditve? „Upamo le, da se bodo predvsem starši otrok kulturno vedli in da ne bo nevednosti s prekomerno gnečo. Prireditveni odbor pa bo skušal tokratne izkušnje uporabiti še za druge prireditve. Morda za pusta.“

R. B.

Korak dlje od ugotavljanja

Socialistična zveza mora v vseh svojih frontnih delih aktivneje in dosledneje posegati v odpravljanje slabosti, so menili na programski konferenci v Novem mestu

16. decembra so na občinski programski konferenci SZDL ocenjevali enoletno delo dokaj kritično, hkrati pa začrtali smernice za bodoče delo. Ugotovitev: napredek je, vendar sledi številnim dejavnostim še premalo učinkovitih rezultatov.

Iz gradiva in uvoda predsednika občinske konference Borisa Skedlja je sicer zavzela kritična misel do opravljenega dela v okviru SZDL na raznih področjih, še kritičnejšo besedo pa so zastavili nekateri razpravljajci. V dobro je organizirano na občinski ravni šteti zlasti to, da se vse manj ukvarja sama seboj in organiziranostjo in da se obrača k vsebinskemu delu ter kritični presoji do izpolnjevanja programov.

Medtem ko so bila mnenja dejana, ali je programska konferenca ubrala pravo pot z „resorskim“ načinom dela, kot so imenovali poročanje predsednikov posameznih komisij ali odborov, pa so bili najkritičnejši mladi. Očitni so pokrovijski obnašanje do mladinske organizacije, neuresničevanje sprejetih stališč in postavili tudi

jasno in glasno zahtevo, kako ravnati v prihodnje, da mladina ne bo le formalno navzoča, ampak bo dejansko sredi vseh družbenih dogajanj in odločitev.

V okviru občinske organizacije SZDL deluje zdaj 16 koordinacijskih odborov in 10 svetov, ki so se v zadnjem letu 46 krat sešli. Četudi število sej nikakor ne more in ne sme biti merilo dela, pa je vendarle pokazatelj aktivnosti sploh. In da nekateri sveti, predvsem za varstvo okolja, nimajo kaj pokazati, je bilo iz poročil in razprave tudi očitno. Obenem pa je bilo

tudi premalo akcij za spremembo razmer po že sprejetih sklepih, za kar so v razpravi navedli primer lanske problemske konference o organizacijah in društvih. Po letu dni je kljub zajetnim analizam bore malo sprememb.

Ko so obravnavali bodoče delo, pa so med drugim predlagali, da bi morala SZDL več pozornosti posvečati organizaciji preskrbe in drobni problematiki krajanov po krajevnih skupnostih. Ravno od teh stvari je predvsem odvisno politično razpoloženje in tudi pripravljenost ljudi, da bi sodelovali v družbenih akcijah, najsij jih organizirajo v krajevnih skupnostih ali v okviru delovnih organizacij.

R. B.

DOGODEK: VODA V ŽABJKU – Te dni so začeli prebivalci romskega naselja Žabjek uporabljati pitno vodo v naselju. Prizadevanja, da bi do tega prišlo, so trajala več let, uspeh pa se je pokazal šele zdaj. Romi so sami izkopali jarko, material in postavitev skupnih pip pod nastreškom pa je bila financirana iz družbenih sredstev. Čez zimo črpajo vodo iz jaska, pipe pa bodo iz bojazni pred zmrzaljo začele delati spomladi. (Foto: R. Bačer)

DEDEK BO OBISKAL OTROKE KS CENTER

Člani Društva prijateljev mladine krajevnih skupnosti Center v Novem mestu so se letos še posebej pripravili na sprejem dedka Mraza s spremstvom. Vse otroke, ki jim je dedek Mraz poslal vabila, pa tudi tiste do 7. leta starosti, ki jih je v tako velikem seznamu „pozabil“, vabi na snidenje in obdaritev v nedeljo, 26. decembra, ob 10. uri v dvorano Doma JLA.

POŠTA ZA DEDKA MRAZA – Malčki iz Novoteksovega vrtca so prejšnji teden opravili sprehod do poštnega nabiralnika v Bršljinu. Pisemčka z naročili za dedka Mraza so sami nesli na pošto. Kajpak že ob tem dogodku veselja ni manjkalo. (Foto: R. Bačer)

Dobra, vendar predraga šola

Odprt pogovor komunistov je razjasnil zadevo s plinsko krizo v Novem mestu in dal tudi smernice za ravnanje v morebitnih podobnih razmerah – Prvotna ocena spremenjena

Novotehni gre pohvala, da je organizirala tolikšne dobave plina, kot ga je na voljo potrošnikom zdaj, niso pa v delovni organizaciji in komunisti Novotehne naredili vsega, da bi se izognili navalu in dogodkom na Cikavi 9. novembra. Na skupni seji komiteja občinske konference ZK s komunisti Novotehne so 14. decembra dosegli soglasje.

Glede dogodkov na „dnevu Cika-ve“ kot ga v pogovornem žargonu imenujejo občani, ko se je ob delitvi kartončkov za plin zbralo preko 1000 nejevoljnih čakajočih ljudi, so iskali odgovornost tako v komiteju, kot v osnovni organizaciji ZK Novotehne. V ocenah so se stališča obeh sprva razhajala, tokrat pa so v več ur trajajočem skupnem in odkritem pogovoru ugotovili, da zadeve spet niso samo črno-bele.

Ugotovili so, da je informacija, ki so jo za naš list dali v Novotehni, češ da bo vsak potrošnik plina prišel na vrsto na novo jeklenko le vsakih 8 mesecev, izzvenela kot poziv za zbiranje ljudi na Cikavi, ni pa bila hkrati vzpostavljena taka organizacija delitve kartončkov in plina, da bi prekomeren naval kupcev onemogočila.

Novotehna je dokazala (predvsem direktor T'etič), da se je ob nenadnem pomanjkanju plina v Sloveniji

in Jugoslaviji sploh trudila bolj kot kdorkoli zagotoviti dodatne količine plina, in ji je to tudi uspelo. Trenutno je plinska lakota v Novem mestu povsem potešena in na zalogi je plina več, kot ga lahko sproti prodajo.

VABILO ZA ZDOMCE

Delavce na začasnem delu v tujini (zdomce) vabimo, da se v ponedeljek, 27. decembra, udeležite informativnega dne, na katerem vam bomo posredovali informacije o možnostih za vrnitev v domovino. Informativni dan bo v prostorih občinske skupnosti za zaposlovanje, Novo mesto, Trdinova 10, med 10. in 18. uro.

Koordinacijski odbor za reševanje vprašanj delavcev na začasnem delu v tujini pri OK SZDL Novo mesto

Pač pa je odpovedala osnovna organizacija ZK za aktivnostjo v tem pogledu, ker se niso pravočasno pripravili na izredne razmere. Nasproh je skupna razprava izzvenela v ugotovitev, da je bila celotna „plinska afera“ za vse skupaj sicer dobra, toda zelo draga šola. Tudi v smislu ravnjanja ob akcijah „Nič nas ne sme presenetiti“. V bodoče bodo v Novotehni na morebitne podobne razmere pripravljeni.

V Sloveniji sicer pripravljajo enoten sistem evidentiranja kupcev in potrošnikov plina; tudi če ta zamisel ne bo uspela, bodo v Novotehni podobno zamisel uresničili. S tem bodo preprečili kopičenje zalog plinskih jeklenk pri nekaterih in pomanjkanje pri drugih. Dosedanji kupci s kartončki so vsi evidentirani ni nihče se ne bo mogel izgovarjati, da plina ni dobil.

Na tej seji pa so skušali priti do dna še pouličnim govoricam, češ da so v Novotehni kartončke za plin delili tudi mimo uradnih okenc prijateljem in nekaterim funkcionarjem. Ugotovili so, da to ni bilo res in da je šlo spet za zlonamerne novice. Tudi zaposleni v kolektivu Novotehne po izjavi prisotnih niso imeli nobene prednosti.

R. BACER

Po lanskim cenah

GG prodaja na tržnici vsakovrstne jelke

Na novomeški tržnici je tudi letos pred dnevi začel prodajati smrečice raznih velikosti Rudi Petan, ki ta posel opravlja že vrsto let in ga kupci poznajo. Najbrž pa bo marsikoga presenetila njegova uvodna izjava, da novoletne jelke letos niso nič dražje in da pri prodaji veljajo lanske cene.

Rudi Petan: „Mnogi še vedno hodijo sami v hosto in delajo škodo s posekom smrečic.“

„S prodajo na tržnici smo začeli 16. decembra, in kot je že običaj, prve dni ni posebnega prometa, potem pa vsak dan več. Imamo veliko zalogo novoletnih jelk različnih velikosti, veljajo pa od 80 do 1400 dinarjev. Največje so 5 metrov visoke in so primerne zlasti za zunanjo okrasitev. Nabavljajo jih ali delovne organizacije ali pa krajevne skupnosti.“

Kot je povedal prodajalec Petan, ima vsaka njihova smrečica pečat, ki daje zagotovilo, da ni šlo za črno sečnjo. Sicer pa pravi:

„Izkušnje nam kažejo, da je ob lepem vremenu vselej manj kupcev legalnih smrečic, ker veliko ljudi še vedno kar v hosti seka in dela škodo. Marsikoga tudi ujamejo. Če pa je sneg in slabo vreme, prodamo več na tržnici.“

— Prejšnja leta se je že dogodilo, da je bila izbira tik pred novim letom slaba. So za letos podobni obeti?

„Menim da tega ne bo. Imamo na zalogi dosti smrečic, po potrebi pa jih bomo še posekali in pripeljali, tako da vse do zadnjega dne v letu prodaja na tržnici ne bo osiromašena.“

R. B.

Uspešen Dolenjkin jubilej

Ob 30-letnici kolektiva slovesnost in podelitev priznanj

17. decembra so s slavnostno sejo družbenopolitičnih organizacij in delavskih svetov delovne organizacije Emona Dolenjka Novo mesto počastili tridesetletni jubilej.

Slavnost, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki nekaterih dolenskih občin in drugi gostje, je minila v prijetnem vzdušju. Dolenjka, ki je začela ob ustanovitvi s 7 prodajalnami in 26 zaposlenimi, ima danes 420-članski kolektiv. Poslujejo v 57 prodajalnah in bodo letos ustvarili okrog 1,2 milijarde dinarjev celotnega prihodka. Kot je v uvodnem govoru poudaril direktor Lojze Urbanč, so od leta 1969 do 1977 zgradili (pretežno z lastnimi sredstvi!) 11 trgovskih objektov z 8.000 m2 površine in odkupili 1.800 m2 skladišč. V tem času so adaptirali in preuredili tudi 8 prodajal z več kot 2.000 m2 prodajnih in ostalih površin.

Po krajšem kulturnem programu so podelili tudi jubilantska priznanja za 10, 20 in 30-letno delo v kolektivu, s posebnimi priznanji pa so se oddolžili tudi 12 sodelavcem za izredno prizadevanje. Prav tako so posebna priznanja podelili tovarni IMV, Krki – tovarni zdravil, SGP Pionir, Hotelu Metropol in Iskri Seimič za dolgoletno uspešno poslovno sodelovanje. Bronasta, srebrna in zlata priznanja so ob letošnjem jubileju prvič podelili 9 zaposlenim, ob tej priložnosti pa so tudi razglasili zmagovalce septembra razpisane

tekmovanja med prodajalnami glede urejenosti, založenosti in doseganja

plana. Tako priznanje, denarno nagrado, je kot najboljša prodajalna dobil Market na Drski. Med jubilarji, ki so od začetka v kolektivu, pa so trije: Fanika Kuhelj, Jože Novak in Anica Švajcer.

Novomeška kronika

SE ZE SELJO – Te dni so se začele seliti v obnovljeni Dom TVD Partizan na Loki pisarne raznih športnih organizacij in društev. V tej stavbi bodo imeli po novem vsi svoje prostore, kar bo tudi pripomoglo k boljšemu sodelovanju. Sicer pa: z obnovo tega doma je spravljen s sveta ena največjih novomeških sramot.

BOLJŠA PRESKRBA – Medtem ko je mesa pred tedni (do 20. novembra) hudo primanjkovalo, pa je zadnje čase oskrba z njim boljša. V mesnicah imajo vsak dan kaj prodajati, čeravno izbira ni taka, kot bi jo kupci želeli. Važno pa je, da meso je in tudi v vrstah nanj ni potrebno čakati.

NOVOLETNI PLES ZA MLADE – V športni dvorani bo 29. decembra med 17. in 24. uro novoletna zabava za mlade, v mali dvorani pa bo hkrati potekal program med 18. in 21. uro. Predvajali bodo risanke, predviden je nastop humoristov in podobno.

TA TEDEN ŠTIRJE – V novomeški porodnišnici so z območja mesta pretekli teden prišli na svet 4 otročički, od teh 3 fantje in eno dekletce. Rodile so: Jelka Božič iz Kristanove 60 – Petro; Vilma Turk iz Koštalove 31 – Blaža; Aljuna

Gucutovič, Majde Šilc 19 – Denija in Meri Rajer iz Adamičeve 37 – Jureta.

LEPE POMARANČE – Tržnica je bila v ponedeljek spet malo bolj založena kot nekajkrat poprej, kar je običaj pred prazniki. Kupci so imeli precej izbire, na voljo pa so bile na stalnih stojnicah tudi lepe in debele pomaranče po 140 din kilogram. Tudi kramarski del tržnice je bil okrepjen s prodajo obrtniških izdelkov raznih vrst. Mnogi so kar tu nakupili novoletna darila. Je namreč ceneje kot v trgovinah.

Ena gospa je rekla, da zadnji poročuni v nekaterih novomeških silih znova dokazujejo, da se bolj kot znoj izplača priliti črnilo.

DRUŽBENI SEKTOR PONUJA ROKO ZASEBNIKOM. V tem srednjeročnem obdobju bodo v brežiški občini spodbujali predvsem tiste obrtne dejavnosti, ki dopolnjujejo proizvodne programe industrije. Posnetek je iz Livarne v Dobovi, ki želi sodelovati z obrtniki mizarske, kovinarske in elektro stroke. Vključevanje zasebnega sektorja planira tudi Tovarna pohištva.

Resolucija ni pravljica

Čaka nas več dela za skromnejše plačilo

„Zapišimo v resolucijo za 1983 samo tisto, kar je res, pa če nam gre še tako težko z jezika!“ je na nedavni seji izvršnega sveta občinske skupščine v Brežicah opozoril eden od razpravljavcev. Pri tem je mislil na to, da jo bodo delovni ljudje lahko uresničili samo s tehničnimi programi, s povečanjem storilnosti ob približno enakem številu delovnih mest in zniževanju osebnega standarda.

Gre predvsem za boljše izkoriščanje dosedanjih zmogljivosti pa tudi za uspešno sanacijo obeh izgubarjev, Dekorlesa v Dobovi in Tovarne avtomobilskih prikolic IMV v Brežicah.

Sestavljalci se v osnutku resolucije sklicujejo na devetmesečno gospodarjenje in oceno poslovanja do izteka leta ter predvidevajo da se bo družbeni proizvod v gospodarstvu pomnožil za 1,6 odst. in da bo proizvodnja najhitreje naraščala v industriji in kmetijstvu.

Zaposlovanje naj bi se v gospodarstvu povečalo za okoli 60 delovnih mest, kar je približno 1 odst. V negospodarstvu naj bi ostalo pri starem. Sredstva za osebne dohodeke se bodo nominalno sicer povečala za 12 odst., realno pa to pomeni zmanjšanje za 6 do 7 odst.

Izvoz se mora razširiti za 5 odst. ob enakem uvozu kot letos. Vrednost v tujino prodanega blaga naj bi torej dosegla 137 milijonov dinarjev, vrednost uvoza pa 75 milijonov.

Delegacije čaka do seje skupščine odgovorno delo, če hočejo resolucijo temeljito pretresti skupaj s strokovnimi službami in samoupravnimi organi in z zornega kota svoje delovne organizacije, svoje krajevne ali interesne skupnosti oceniti možnosti za uresničevanje zapisanih zahtev, da se potem nihče ne bo mogel izgovarjati. Pri porabi se bodo marsikje morali zadovoljiti s skrčenimi programi, ker združenemu delu ne bo mogoče nalagati še večjih bremen.

Čaka nas težko leto, leto z več dela za manjše plačilo. Prav je, da se tega zavedamo vnaprej in si prihranimo razočaranja.

J. TEPPEY

POVABILO ZDOMCEM NA NOVOLETO SREČANJE

Koordinacijski odbor za zdomce pri Občinski konferenci SZDL v Brežicah prireja v četrtek, 30. decembra ob 9. uri, razgovor z delavci, ki so začasno zaposleni na tujem, in bodo te dni obiskali domovino. Najbrž bodo tudi tokrat želeli dobiti odgovore na vprašanja, ki jih zanimajo, zato bodo prisostvovali sestanku predstavnikov izvršnega sveta in upravnih organov občinske skupščine v Brežicah, skupnosti za zaposlovanje, strokovne službe za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, družbenopolitičnih organizacij, banke in carine. Srečanje bo v dvorani Turist hotela v Brežicah.

DOKLEJ ŠE RAZCEPLJENOST NA VSE VETROVE?

Posavje ima 70 tisoč prebivalcev in to je po izjavah zdravstvenih delavcev že lahko zaledje za skupen zdravstveni center, za enotnejšo in racionalnejšo samoupravno organizacijo. Javna razprava o tem teče in večina soglasja s tem, da sedanja razdrobljenost ni racionalna, da je potrebna boljše izkoriščenost kadrov, prostorov in denarja, to pa pomeni predvsem željo po tem, da bi dali večji poudarek strokovnosti znotraj regije in širili delokrog možnih storitev. Samo zidovi in samo aparati brez usposobljenih ljudi ne vračajo vloženega dinarja.

SREBRNI JUBILEJ SREDNJE TEHNIŠKE ŠOLE – Tehniško šolo v Krškem, kot poljudno pravimo vzgajno-izobraževalni ustanovi, ki je v 25 letih opravila pomembno poslanstvo, je doslej končalo 1715 dijakov. Nekateri od teh in seveda nekdanji in sedanji učitelji so se zbrali na slovesni akademiji prejšnji petek v Krškem. Od številnih točk pestrega sporeda, ki so ga pripravili učenci, obogatili pa godbeniki Celuloze in nekdanji učenec, je najbolj ogrel dlani v delavskem domu Edvarda Kardelja nastop fantov s puškami (na sliki).

Večjo veljavo izvozu in kmetom

Zivahne razprave o osnutku resolucije za leto 1983 – Plani naj bodo stvarni

„Če bomo dosegali izvoz kot v tem letu, bodo težave prihodnje leto še večje. Nekateri za izvoz še vedno ničesar ne naredijo ali pa se usmerjajo le na klirinsko področje. Toda če ne bi povečali izvoza, bi si žagali vejo, na kateri sedimo.“ je med drugim poudaril na seji občinskega sveta Zveze sindikatov v Krškem predsednik komiteja za gospodarski razvoj in družbeno planiranje Igor Dobrovnik.

V uvodni besedi k osnutku občinske resolucije za leto 1983 je Dobrovnik še dejal, da je treba dati kmetijstvu veliko večjo veljavo, saj bi samo kmetijstvo lahko bistveno prispevalo k hitrejši rasti družbenega proizvoda. Za njegovo (predvideno) 2-odstotno rast sicer v občini pravzaprav ni čvrste osnove. Precej več naporov bo potrebnih za preusmeritev proizvodnih programov. Toda čeprav naj velja za vse temeljne nosilce planiranja obveza, da naj bo resolucija odraz največ-

jih možnosti, kot so dan pozneje (15. decembra) poudarili v predsedstvu občinske konference Socialistične zveze, niso nikjer pozabili hkrati tudi na besedo – realno. Stvarno pomeni tudi to, so dejali na zasedanju občinske konference Zveze komunistov, da bo treba za neuresničevanje planskih listin terjati ugotavljanje osebne odgovornosti. Le tako bo dobila resolucija večjo veljavo.

Sindikati opozarjajo, da tudi konkretizacije stabilizacijskih programov skupne in splošne porabe ni bilo, čeprav se v zaostrenih gospodarskih razmerah zastavlja vprašanje, kako vsaj zadržati sedanj standard. Skupna poraba, zlasti občinska izobraževalna skupnost, ječi pod bremenom, kajti prihodnje

O ZAŠČITI OB NEZGODI V NUKLEARKI

Vsi trije zbori krške občinske skupščine bodo na zadnjem zasedanju v tem letu, to je 28. decembra, poslušali dvoje poročil, in sicer o pripravljenosti, pogojih in možnostih zaščite v primeru izrednih dogodkov v jedrski elektrarni ter poročilo o uresničevanju naborne politike v letu 1982. Eden ciljev za večjo učinkovitost v primeru jedrske nezgode je tudi ta, da bi se pred koncem tega srednjeročnega obdobja v štabe in enote civilne zaščite vključili okoli 16 odstotkov prebivalcev.

leto imajo samo odplačili za posojila okrog 30 milijonov. Ob tem, da sta občinska zdravstvena skupnost in izobraževalna skupnost zabeležili skupaj približno 25 milijonov nekritih odhodkov, kot pri službi družbenega knjigovodstva imenujejo izgube sisov, je razlogov za za-

• Že v več listinah je bil doslej v krški občini govor o centralnem ogrevanju Krškega in brestaniško-senovskega bazena. V teh časih je ogrevanje še posebej pereče, zato ljudi tem bolj zanima, kaj je s projektom, ki bi ga naj izdelala občinska raziskovalna skupnost.

skrbljenost več kot dovolj. Upanje, da bi se črni oblaki v prihodnjem letu razkadili, je zgolj želja. Ko gre gospodarstvu slabo, pač ni moč pričakovati, da ne bi občutili posledic tudi drugod.

P. PERC

Na starost niso ostali osamljeni

D. Stupar o delu upokojencev v Krškem

V krški občini je okrog 2900 upokojencev, od tega jih je organiziranih približno 1600. Med petimi društvi upokojencev, ki so v Kostanjevici, Brestanici, Krškem ter na Raki in Senovem, so najuspešnejši Senovčani.

„S predsednikom Antejem Horjakom in tajnikom Radom Kozoletom na čelu so Senovčani razvili pastro kulturno in športno dejavnost. Imajo svoj pevski zbor, strelce, kegljače in še bi lahko naštevati. Res pa je, da tudi v Krškem ne zaostajamo veliko.“ pripoveduje Dušan Stupar, predsednik koordinacijskega odbora društev upokojencev krške občine. Čeprav republiška Zveza društev upokojencev hoče, da bi ustanovili namesto odbora občinsko zvezo, se za kaj takega ne navdušujejo, kajti vedo, da bi bila nova organiziranost dražja. Denarja pa tudi upokojenci nimajo odveč. „Pri krškem društvu je okrog 500 članov. Poleg pevskega zbora imamo še šahiste in gobarje. Ti so z nedavnega republiškega tekmovanja gobarjev prinesli dve priznanji. Precej je tudi ribičev.“ razlaga Stupar, še posebej pa poudari, da so ostareli, tisti nad

Dušan Stupar: „Pomagali smo tudi pri nabavi kurjave.“

80 leti in bolehní zelo veseli vsakoletnih obiskov in skromnih daril. „Nekaterim uide solza radostnica, ko rečejo: ‚Glejte, pa se nas je nekdo spomnil!‘“

P. P.

ODLAGALIŠČE PEPELA – Prve dni decembra so pričeli obrtniki, kooperanti metliške obrtne zadruge, z zemeljskimi deli za odlagalnišče pepela tovarne Djuro Salaj. Agrokombinatov sadovnjak ob lesnem skladišču Celuloze pri Stari vasi se je moral umakniti gradbenim strojem, kot pred časom pri nuklearki, kajti obrtniki, ki so dobili pomembno delo, morajo veliko odlagalnišče in manjši pretočni bazen zgraditi v tridesetih delovnih dneh. Na dobrih treh hektarih brnijo stroji, če je vreme količkaj primerno, saj bi obrtniki radi končali delo v rekordnem času. (Foto: P. P.)

KRŠKE NOVICE

„SAMOBEG“ ŠE NI POŠEL – Prvenec krškega pesnika Silva Mavsarja „Samobeg“, ki so ga lahko pred kratkim na literarnih večerih vsaj bežno spoznali Brežičanci in Krčani, je še na voljo vsem ljubiteljem sodobne slovenske lirike. Mavsarjevo knjigo lahko najdete tudi v krški Valvasorjevi knjižnici, kjer imajo naprodaj le še nekaj izvodov.

PREHRANA IN ŠTRANISČA – Delavci v jedrski elektrarni imajo precej smisla za humor. Tako nekateri, ki očitno niso zadovoljni z malicami, predlagajo, da bi k vsake-mu obroku objavili še njegovo ime. Le redki „strokovnjaki“ namreč prepoznajo čorbo, ki jo včasih dobijo za obrok. Uredništvo glasila nuklearke pa je razpisalo nagradno uganko. Delavce je pozvalo, naj čimprej sporočijo, koliko stranišč je uporabljenih. Zmagovalcu so za nagrado obljubili zavitek toaletnega papirja...

GRAMOZNICE SE ŠIRIJO... Kljub bistveno manjšemu obsegu gradenj Industrija gradbenega materiala Sava v Krškem očitno potrebuje še precej gramozov. To bi lahko sklepali tudi po vprašanju delegata krškega Agrokombinata na zadnji seji občinskega zbora združenega dela. Delegata je zanimalo, zakaj IGM Sava odkupuje od kmetov zemljo za razširitev gramoznice mimo soglasja občinskega izvršnega sveta in neuskajeno s prostorskim planom.

ŠKRATEK IN ZAMUDA – Pisali smo že o tem, da bi v prodajalni Tobaka po besedah Milke Kojan, ki jo je tiskarski škrt „prekrstil“ v Kojan, lahko prodali namesto sedanjih 120 izvodov „Dolenjskega lista“, vsaj deset izvodov več. Primerilo pa se je, da so dobili prav toliko manj izvodov, zadnjič pa je pošiljka kasnila en dan. Tako so številni bralci v četrtek zaman iskali svojega prijatelja „Dolenica.“

„Dejanja nas izdajajo“

Zmaga v boju proti razlikam pri obdaritvi otrok

„Kot dolgoletni dedek Mraz“ pripoveduje Ludvik Metelko iz Brežic, „sem najbolj vesel tega, da smo odpravili razlikovanje pri novoletni obdaritvi otrok. Ena prvih slovenskih občin smo, ki ji je to uspelo, in zdaj jih že več sledi našemu zgledu. Ljubljane in nekaterih ni med njimi, pri nas pa je poziv Zveze prijateljev mladine hitro rodil sadove, saj smo bili deležni tudi politične podpore. Sedem let je tega, odkar imamo samoupravni spozarum, po katerem združeno

Tovariš Metelko je prepričan, da bo izjem vedno manj in da bosta tudi tista dva odstotka zaposlenih spremenila svoj odnos do novoletne jelke ter se enako kot on nekoč vprašala, zakaj naj bi otroci v Pišecah dobili manj kot otroci v mestu.

„Na svojih obhodišč po občini sem te razlike videl in občutil,“ je pripomnil, „direktorji pa ne, ker gledajo le vsak svojo organizacijo.“

Letos si bo Metelko že dvaindvajsetič nadel obleko dedka Mraza. V začetku je bil sam za vso občino, zdaj ima pomoč. Na vseh osnovnih šolah imajo že svoje dedka. Njemu je ostalo mesto z bližnjo okolico. S spremstvom, ki mu ga vsako leto dajo šole, bo obšel Mrzlavo vas, Skopice, Čatež, v Brežicah pa se bo ustavljal v vrtec, v Prosvetnem domu, v Glasbeni šoli in v Domu upokojencev. Ostareli se ga posebej razveselijo, čeprav to ni njihov praznik. Tudi na otroke v bolnišnici nikoli ne pozabi. Letos se bo vozil v sneženem avtu. V Tovarni prikolic IMV bodo vozilo enako kot lani oblekli v stiropor in ga spremenili v belo gmoto. Upa, da jim tokrat na obhodu ne bo nagajal dež. Pred leti se je vozil s kočijo, ki so jo njemu in njegovemu spremstvu odstopili v mokriškem gradu, konja pa jim je posodil neki kmet.

Tovariš Metelko uživa v tej vlogi in prepričan je, da mora biti vsak, kdor jo prevzame, vsaj malo igralca. Tisti hip, ko obleče slovesno dedkovo obleko (zadnja štiri leta leta narejeno po Gasparjevi zamisli), zaživi drugo življenje, zniža glas, upočasní kretanje in se spremeni v mit dobrega, ki daje in nič ne jemlje in ki vsakič najde prizrčen stik z otroki.

J. TEPPEY

Ludvik Metelko: „Samo obleko dedka Mraza sem menjal, nagovora ne, ker so otroci vedno enaki.“

delo prispeva dogovorjeni znesek na zaposlenega v skupno blagajno ZPM. Izjeme so še, vendar redke.

Letos dajejo kolektivi za novoletno jelko po sto dinarjev na delavca. To danes nič ne pomeni, vendar se še najdejo taki, ki vsoto znižujejo. Pa ne reveži, ampak ljudje z visokimi plačami. Tisti z 80-odstotnimi osebnimi dohodki so brez nerganja namenili otrokom celoten znesek.“

NOVO V BREŽICAH

NAJPREJ UPRAVA. Občinska uprava naj bi se prva prilagodila novim razmeram, zato se njen delovni čas in uradne ure spreminjajo. Začetek delovnega časa je pomaknjen na osmo uro zjutraj in traja do štirih popoldne, ob sredah pa do šestih. Uradne ure so od 9. do 12. ure in od 13. do 16. ure, razen ob sredah, ko sprejemajo stranke do 18. ure. Zdaj bodo zaposleni občani lahko marsikaj opravke odložili na popoldanski čas. Zlasti v proizvodnji, kjer delajo v izmenah, si bodo oddahnili, saj bodo imeli manj izgubljenih ur zaradi takih opravkov.

posloval ne bodo naleteli na zaželjen odziv.

NA MESTNIH STREHAH. Pred zimo so brežiški komunalci popravili napeljavo javne razsvetljave, zaradi varčevanja z energijo pa so mestne ulice le za silo razsvetljene. (Foto: J. T.)

SPET BI RADI KINO. Bencinska kriza je v Dobovi ponovno vzbudila zahteve po rednih filmskih predstavah. Mladina si želi tovrstnih prireditelj, saj si zdaj le redkokdaj lahko privoščijo vožnjo do Brežic. S svojo željo so že seznanili vodstvo kina. Krajevna konferenca SZDL je to njihovo željo podprla, vendar se krajani boje, da zaradi „izgube“, s katero je njihov kino prejšnje čase

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Jezni učitelji

Pismo iz osnovne šole

Iz sevniške osnovne šole je prispelo na naslov občinskega izvršnega sveta precej dolgo pismo z vsemi pečati in podpisi o nezavirljivem položaju šole, predvsem šolnikov zaradi novih oddelkov, podaljšanja bivanja in COŠ, kar vse se nešteje pri masi za OD, kaj se da bi jih kdo razen ob dvestoletnici obiskal, kot so obiskovane druge delovne organizacije. To je povedano res hudo zgoščeno, je pa poleg drugih podobnih problemov šol navedlo izvršni svet k vsestranski razpravi o teh vprašanih že samo pri pregledu sklepov s prejšnje seje. Več o tem drugič.

A. Ž.

Program, ki naj ne zadene mimo

Tokrat zajetih vseh enajst krajevnih skupnosti občine — Šolstvo je imelo že dvoje referendumov — V minulem obdobju posojila „dala“ 75 milijonov dinarjev

Po sicer razgibanih razpravah zadnje mesece je v občini zavladalo nekakšno zatišje, ki je bilo, kot kaže sedaj pripravljene program občinskega samoprispevka, vseeno dobro izkoriščeno. Javna razprava je namreč prvotno predloženi program v mnogočem dopolnila in pomagala tudi k razčiščenju nekaterih vprašanj.

Eno takih ključnih je bilo nedvomno: ali tudi tokrat nameniti

Glas javne razprave

„Javna razprava o programu za uvedbo novega občinskega samoprispevka v sevniški občini je navedla predsedstvo občinske konference SZDL k oceni, da smo se lotili izdelave novega programa, ki upošteva predvsem pripombe in predloge občanov in delovnih ljudi iz te razprave. Večina zborov občanov je zahtevala ertanje programa šolstva, predvsem pa naj akcije zajamejo vse krajevne skupnosti v naši občini. Vse to je upošteval odbor za pripravo investicijskega programa, ki je od minulega ponedeljka ponovno v javni razpravi. To razpravo naj bi zaključili v prvi polovici januarja novega leta, ko naj bi končno, če bo ta program sedaj ugodno sprejet, šli pred glasovalne skrinjice. Zato referendum nismo izvedli 12. decembra, kot je bilo prvotno predvideno,“ meni član tega odbora in sekretar občinske konference SZDL Drago Lupšina.

SEVNIŠKI PABERKI

DEDEK MRAZ VABI V VRTEC — Nekaj prednovoletnega razpoloženja prinašajo v mesto ob Savi lični lepaki prizadevnih vzgojiteljic iz sevniškega otroškega vrta Ciciban. Izložb malčke namreč že vabi dedek Mraz, ki jih bo tudi letos sprejel stabilizacijsko, zato pa z nič manj vedrine in v pravilnem vzdušju, kot ga znajo pričarati samo v vrtec. Pripeljte malčke! Sprejem bodo ponavljali, dokler bo kaj mladine.

MANJKA JEKLENK — Dobra preskrba onemogoča mrzlico smo zapisali v naslov minul teden. Kako je to res, so se prepračili trgovci s plinom, kjer jim sedaj bolj kot tega, se donedavna tako iskanega goriva manjka jeklenk. Izvršni svet sevniške občinske skupščine se nadalje vztraja na izkaznicah. To bo koristno že zaradi nečesa. V teku let bi namreč

DRUŽNO V PESMI IN OBRAMBI — Na proslavi ob dnevu JLA v Sevnici so minuli petek podelili priznanja občinskega štaba TO — republiška so bila podeljena na osrednji proslavi za Posavje v Krškem — in sporočili napredovanja rezervnih vojaških starešin. V kulturnem delu sporeda so nastopili: mešani pevski zbor iz Loke pod vodstvom Tatjane Gorišek, šolarji iz sevniške osnovne šole, srednje tekstilne šole in vojaški garnizije iz Cerklje. Slednji so bili dopolndne dobrodošli gostje šol iz vse občine. (Foto: A. Zeleznik)

najbolje obrniti pomoč, če bo samoprispevek izglasovan, za cesto Kojnsko — Laze. V sevniški KS naj bi razširili in uredili cesto od nadvoza v Šmarju s križiščem in mostom čez Sevnico. Ta krajevna skupnost naj bi zgradila še preostali del ceste, ki prihaja s KS Blanca, namreč od Lončarjevega dola do Marofa.

Studenčani, ki so bili v prvotnem programu nekako preslišani, so sedaj vključeni s cesto med Hubajnico in kraji Zavrtec — Vrh — Križe — Ostrdek — Primož. Tudi pri šentjanski KS je vnesena sprememba: posodobili naj bi cesto Šentjanž — Veliki Cirknik. V KS Tržišče naj bi nadaljevali s posodabljanjem ceste Malkovec — Telče. Zabukovčani se navezujejo na cesto sevniške in blanške KS s cesto Marof — Trnovec. Kot objekta posebnega pomena sta v predlogu novega programa navedena most (pešpot) čez Savo in oddajni stolp za sevniški radio, ki naj bi pojačal tudi signal TV. Javna razprava torej ni bilo besedovanje tja v dan, temveč je bistveno spremenila prvotni program. Računajo, da bi s 4. samoprispevkom zbrali 84.660.000 dinarjev.

A. ZELEZNIK

SPOSOJENO TRNJE

V nekaterih naših pisarnah so res složni. Deset jih dela dobesedno kot eden. (Iz Politike ekspres)

Izsiljevanje s kurjavo

Z obljubljenom selitvijo tudi tokrat ni bilo nič „Podpišite!“ sicer ni ključev — Nenavadna izjava

Z obljubljenom selitvijo v prvega od niza blokov na nekdanjem sevniškem sejmišču minuli četrtek ni bilo nič. Marsikdo od 35 pričakovalcev teh dragih stanovanj odkrito izjavlja, da bodo v to verjeli sele, ko bodo dejansko lahko stopili skozi vrata, ne le držali v rokah ključev.

Prof. Mirko Ognjenović, predsednik začasnega odbora bodočih stanovalcev, sicer pa mačelnik oddelka za ljudsko obrambo in član občinskega izvršnega sveta, je moral pove-

dati bridko resnico, zakaj je propadla tudi ta vselitev. Tisti, ki so namreč minuli četrtek pohiteli na pristojno mesto po ključev, so bili nemalo presenečeni. V podpis so dobili nekakšno čudno listino, kjer je pisalo, da prevzemajo obstoječe ogrevanje.

Kaj je s tem ogrevanjem, so žolčno ugotavljali že na petih sestankih. Enoglasno so se ga odpovedali, ker je pač na kurilno olje. Kako je z njimi, je bilo vsem jasno, samo tistim ne, ki so ga veliki vgradili. Bodoči stanovalci se niso zadovoljili niti s pojasnjenji, da kurilno olje bo, (po kakšni ceni verjetno ne ve niti zvezna vlada). Ljudje so se seveda spraševali, zakaj so se mudili z vsemi temi sestanki, kjer so jasno povedali, da bodo kurili vsak po svoje.

V ponedeljek, ko smo že končevali redakcijo te strani, je bil ob 16. popoldne sklican ponovni sestanek s temi stanovalci. A. Z.

ZIVINO NAJPREJ ZAVAROVATI

Občinski izvršni svet je imel tudi tokrat poslušaj za pogorelko Bolhanovo. Vdovi je to jesen strela upepelila veliko gospodarsko poslopje, februarja se je smrtno ponesrečil gospodar. S 5.000 dinarji so sklenili pomagati Danijelu Aupiču iz Vrhka 8, KS Tržišče, ob pogini krave v visoki brejosti. Zahtevku nekoga večjega kmeta, ki je že večkrat prosil za pomoč v takih primerih, niso ugodili, češ da bi si ta živino lahko zavaroval. O slednjem bi lahko razmislili vsi.

Sindikati: ohraniti samoupravljanje

Trebanjsko združeno delo načrtuje precej višjo rast dohodka, kot predvideva resolucija — Skrb za delavčev standard — Preprečiti vse poskuse centralizma

V zaostrenih gospodarskih razmerah ima sindikat brčkone še bolj odgovorne naloge, kot bi jih imel sicer, saj bodo težave prizadele tudi, če ne predvsem, delavce. Toda prav tu je marsikaj še nedorečenega, ne dovolj razjasnjena, kar pred člane sindikata, zlasti pa občinska in vodstva osnovnih organizacij, postavlja še težje naloge.

V trebanjski občini, kjer je bila pred dnevi seja občinskega sveta Zveze sindikatov, so ponovno obravnavali resolucijo o gibanju družbenoekonomskih odnosov ter o izvajanju družbenega plana v občini Trebnje v prihodnjem letu, hkrati so se v razpravi ustavili tudi ob delitvi dohodka, o porabi, o delavčevem standardu. In izkazalo se je, da je bila ponovna razprava potrebna, saj je predlog republiške resolucije o razvoju v prihodnjem letu še bolj okleščen, kar se tiče porabe — skupne splošne, naložbene in osebne — hkrati pa postavlja pred združeno

no delo precej bolj zahtevne naloge pri povečevanju izvoza in omejevanju uvoza. Toda trebanjsko združeno delo je v planih zastavilo precej višje stopnje rasti dohodka, hkrati načrtuje tudi večji izvoz na klirinška področja, medtem ko je splošno sprejeto navodilo, da je treba povečati izvoz predvsem na konvertibilno. Skratka, v organizacijah združenega dela, tako se zdi, se ne zavedajo težavnosti položaja, v katerem smo, zlasti pa ne upoštevajo napovedi za prihodnje leto.

Zelo malo je bilo narejenega tudi na področju planiranja na

drugih področjih življenja in dela, da ne govorimo o nagrajevanju po delu, kjer še zmeraj vlada uravnalovka. Ne samo znotraj neke delovne organizacije, ampak tudi med njimi. Ne dogaja se namreč tako redko, da imajo delavci v organizacijah združenega dela, ki slabo služijo, enake ali celo boljše osebne dohodke kot v dobrih. Podobno je tudi z nagrajevanjem poslovnih kadrov in ustreznih služb, ki prejemajo enake osebne dohodke tudi v primerih, ko niso poskrbeli za hemoten potek proizvodnje.

Sindikati morajo pri organizaciji političnega dela med delavci računati z vsem tem, še posebej pa morajo poskrbeti za angažirano in zavestno spopadanje z vsemi težavami. Pomembna naloga je tudi, da ohranjajo samoupravljanje kot prevladujoč družbenoekonomski odnos, da se upro slehernim poskusom centralističnega upravljanja gospodarskega in političnega življenja.

Čeprav v trebanjski občini ni kričečih primerov preseganja pri izplačilih osebnega dohodka, bo treba v prihodnje tudi na tem področju zaostri ravnatelj. Tako naj bi vsem, ki so za 5 odstotkov presegli dogovorjeno naraščanje osebnih dohodkov, še dopustili poročila, za vse ostale pa bi morali sprejeti ukrepe družbenega varstva.

J. SIMČIČ

Izboljšave zemlje so drage

Kljub temu da trebanjska zemljiška skupnost nima dosti denarja, je bilo opravljenih veliko del — Načrti tudi za prihodnje leto — V celoti je del za dvajset let

„Vse nas gleda, ko začnemo govoriti, da bi bilo treba v trebanjski občini zaradi večjega pridelovanja hrane izboljšati toliko in toliko hektarov zemljišč. Pri tem pa pozabljajo, da naša skupnost niti kadrovske niti finančno ni sposobna za velike projekte,“ pravi inž. Janez Resman iz trebanjske kmetijske zemljiške skupnosti.

„In ker ni denarja in tudi ne kaže, da ga bo v bližnji prihodnosti kaj več, se bo treba sprijazniti s takšnim ritomom del, kakršen je bil doslej. Če bi hoteli na mah izboljšati tistih 3500 hektarov zemljišč, ki bi bila potrebna takih posegov, bi namreč potrebovali veliko več denarja. Tako pa se bomo mo-

rali kar sprijazniti, da bodo ta dela trajala še naslednjih dvajset let.“

Toda vzrokov za pesimizem še ni, saj dela trajajo iz leta v leto, rezultati izboljšav pa so vidni po vsej trebanjski občini. Seveda bi bilo še bolje, če bi že doslej bolj mislili na kmetijstvo in ne bi zaradi „višjih družbenih“ interesov zidali na najbolj plodni zemlji. Štiri in pol milijone dinarjev, kolikor jih kmetijska zemljiška skupnost na leto dobi za svojo dejavnost, je za taka dela malo. Vendar so v trebanjski občini tudi s tem denarjem veliko naredili.

Letos je bila regulirana Radulja, zgrajeni so bili stranski melioracijski jarki in tam je zdaj že za 20 hektarov travnikov več. Dela so potekala tudi ob Lakenšči, Sevnici, Cedilnici, pa okoli Sel Šumberka in druge. Skratka, opravili so hidromelioracije na 30 hektarjih zemljišč, agromelioracije pa na 150 hektarjih. Vse skupaj je veljalo skupnost 2,6 milijona dinarjev, zemljišča pa so vsaj za 30 odst. izboljšana.

Prihodnje leto naj bi se lotili hidromelioracij na desnem bregu Mirne in v okolici Sentruperta, ob Vejerju in Temenci, pripraviti pa bo treba še projekte in denar tudi iz virov skupnosti republiške skupnosti. Agromelioracijska dela pa bodo opravljali še v okolici Sel Šumberka, morda pri Velikem Gabru in še kje. Vse pa je spet odvisno od denarja.

J. S.

Janez Resman

Delovne akcije, kjer je potreba

Trebanjske mladince je na kongresu ZSMJ zastopal Dušan Skerbiš — Govoril je o slabostih na mladinskih delovnih akcijah

Kot delegat trebanjske občine je na 11. kongresu ZSMJ sodeloval Dušan Skerbiš, sekretar občinske konference ZSMS Trebnje. V referatu, ki ga je pripravil za kongres, se je lotil mladinskih delovnih akcij, ki so se doslej pokazale kot pozitivna oblika dela v mladinski organizaciji, a se je obnje prilopilo tudi nekaj slabosti. Predvsem je v njem kritično ošvrknil dosedanja prakso, ko so ponekod mladinci prevzemali velika investicijska dela, ko je šlo samo za ekonomske učinke, ne pa tudi za druge kvalitete. Posebno močno kritiko naj bi doživeli vsi pojavi birokratizacije na mladinskih delovnih akcijah — preštevilni štabi in profesionalno zaposleni „akcijaši“. V prihodnje naj bi več akcij organizirali na področjih, ki so pomoči mladinskih rok v resnici potrebna, ne pa da se nekatere delovne akcije vlečejo iz leta v leto, ker je pač taka tradicija.

POHVALE ZA PROSLAVO OB 40-LETNICI GUBČEVCEV

V Ljubljani je bila pred nedavnimi seja Odbora Gubčeve brigade, na kateri so ocenili delo v iztekajočem se letu. Med drugim so ocenjevali tudi izvedbo proslave ob 40-letnici brigade in ob tej priložnosti dali priznanje občinski konferenci ZSMS Trebnje, vojni pošti Novo mesto, občini Trebnje in krajevni skupnosti Trebelno, ki imata tudi precej zaslug, da je proslava na Trebelnem, kjer je bila brigada ustanovljena, tako uspela.

NAJBOLJSI SO BILI BRŠLJINCANI

Na kvizu „Mladost v pesmi, besedi in spretnosti“, ki je bil v Trebnju, so se najbolje odrezali mladinci iz osnovne organizacije Bršljinci, ki so tekmovali skupaj z vojniki iz novomeške garnizije. Za njimi so se uvrstili mladinci s Ponikev in vojniki iz Mokronoga, tretji pa so bili mladi iz črnomaljske gimnazije „Edvard Kardelj“ in črnomaljski vojniki.

IZ KRAJA V KRAJ

POTREBEN BI BIL HERKULSKI NAPOR — Nedavno so v trebanjskem kulturnem domu predvajali domači film Akcija, ker pa ni bilo propagandnega materiala zanj, so preprosto napisali, da bo akcija, in datum in uro.

Ker so Trebanjci menili, da bo to delovna akcija, med katero bodo obnavljali dom kulture, tisti dan na filmsko predstavo ni bilo niti enega gledalca. Pa ne da bi se Trebanjci bali delovnih akcij, samo za obnovu kulturnega doma, ki na vseh straneh kaže rebra, bi bili potrebni herkulski napor. Zanje pa Trebanjci, očitno, v teh časih niso pripravljivi.

IMENIK NIČ NE VE O NAROČNIKIH — Vse lepo in prav, Sentrupercani so dobili novo avtomatsko telefonsko centralo, dobili so telefon, v novem telefonskem imeniku za prihodnje leto pa je le nekaj novih naročnikov. Kje in kako bodo objavljene telefonske številke novih naročnikov, se pa za zdaj še ne ve.

OBNOVILI BODO POT NA PAVLJINOV HRIB — Prebivalci stanovanjskega naselja na Pavlinovem hribu v Trebnju so morali lani sami napraviti pot do svojih blokov. No, po enem letu je pot pokazala rebra in tamkajšnji prebivalci se že pripravljajo, da jo bodo te dni temeljito obnovili. Pesek je že pripravljen, prizadevne gospodinjice pa tudi že vlečejo vkup silne količine pijače in hrane, s katero se bodo vrli popravljalci poti lahko okrepili. Skratka, popravljanje ceste bo osrednji družabni dogodek za prebivalce tega naselja.

ZDAJ JE NA VRSTI DOMAČA PERJAD — Nekoč smo že poročali o nekem lovcu iz Gorenje vasi, ki je prizadevno pobijal pse in mačke. Ker pa je teh domačih živali zmanjkovalo, se je ta občinski prebivalec vasi pri Mirni lotil še petelinov. Razlika je samo v tem, da so pse in mačke pokopali, medtem ko je petelin končal v lonecu. Ni kaj, kar koristen lov v časih, ko povsod manjka mesa. Za plenom pa niti v gozd ni bilo treba iti.

**SPREMENJE IN
DOPOLNITVE
DRUŽBENEGA PLANA**

Za zadnje sejo zborov občinske skupščine Črnomelj – danes zaseda družbenopolitični zbor, jutri pa ostala dva – bodo največ pozornosti posvetili predlogu sprememb in dopolnitev družbenega plana občine za to srednjeročno obdobje.

**DEDEK MRAZ
PRIHAJA**

Vse predšolske otroke iz črnomaljske občine bo tudi letos obiskal in obdaril dedek Mraz. Obisk dedka Mraza in obdarovanje bodo pripravili po šolah, razen v Črnomlju, kjer bo prireditve v kulturnem domu, in sicer v ponedeljek, 27. decembra; najprej bo dedek Mraz ob 15. uri obdaril otroke iz okolice Črnomlja, ob 17. uri pa bo prišel med otroke mestnih krajevnih skupnosti. Otroci iz vrtca pa pripravljajo za to priložnost igrice.

PRIDNE DOMA IN V SLUŽBI – V viniškem Novoteksovem tozdu nimajo težav z neupravičenimi izostanki. Pravijo, da so tamkajšnje delavke pridne in delavne doma in na delovnem mestu. V devetih letošnjih mesecih so dosegle za 111 odstotkov večji prihodek kot v enakem lanskem obdobju, dohodek je bil večji za 40, čisti dohodek pa za 25 odstotkov.

Izvoz presegele pričakovanja

Novoteksov tozid Konfekcija iz Vinice med najuspešnejšimi delovnimi kolektivi v občini
– Ze v 9 mesecih preseglu letni izvoz – Investiciji se niso odpovedali

Tekstilce so hudi časi pred leti primorali, da se že dalj časa obnašajo stabilizacijsko, da so poiskali notranje rezerve, močno povečali produktivnost, se usmerili v izvoz. Zato tudi sedanje težko gospodarsko stanje ne občutijo tako hudo kot ostali. Tako ni čudno, da je Novoteksova temeljna organizacija Konfekcija Vinica kar se tiče devetmesečnega poslovanja in obetov za poslovanje v letošnjem letu sploh eden najboljših tozvod v črnomaljski občini.

Ta delovni kolektiv, ki šteje 240 članov – v glavnem so to ženske z obeh strani Kolpe – je že v devetih mesecih presegele letošnji izvozni plan; medtem ko so v lanskih devetih mesecih izvozili dobrih 89.000 hlač, so jih v enakem letošnjem obdobju kar 129.000, in to vse na konvertibilno tržišče. Vrednost devetmesečnega izvoza je blizu 40 milijonov dinarjev, pol je klasičnega izvoza, druga polovica pa gre na račun tako imenovanega „John posla“.

„Letos nismo imeli nobenih večjih težav, proizvodnja ni stala niti en dan, s surovinami nimamo skrbi, sicer pa za te stvari v glavnem skrbijo naše skupne službe v Novem mestu in tudi njim gre za sluzga, da mi dobro poslušamo,“ pravi direktor tozda Mirko Mihelič. Malo sicer občutijo pomanjkanje rezervnih delov, vendar najnujnejše dobijo, vzdrževalci se

morajo bolj znajti in potruditi za gre. Čeprav v Vinici nimajo težav z neupravičenimi izostanki z dela, tudi ob sezonskih kmečkih delih ne, pa jim bolniški izostanki povzročajo precej skrbi. Ker je to v glavnem ženski kolektiv, in to dokaj mlad, je vsak dan precej delav na porodniški ali bolniški zaradi nege otroka; ta odstotek znaša blizu 12, se pravi, da vsak dan manjka več kot 25 delavk, od tega jih je kakšnih 15 na porodniškem dopustu.

V srednjeročnem načrtu so za letos predvideli gradnjo še ene proizvodne dvorane, vendar so splošne težave to preprečile in so investicijo preložili na kasnejša let tega ali celo v naslednje srednjeročno obdobje, nikakor pa se ji niso odpovedali. Tako bi delo dobilo 60 do 100 delavk. „Za delovno silo v naših krajih ni težav, saj vsak

dan sprašujejo za zaposlitev. Doslej smo lahko iz naše krajevne skupnosti po končanem šolanju zaposlili vse, ki so za delo v konfekciji sposobni, letos pa jih nismo mogli; smo pa vsem 7 dekletom, ki so končale osemletko in so se želele zaposliti, dali štipendijo za poklicno oz. srednjo šolo. To gre že na račun načrtovane investicije,“ je povedal Mihelič.

A. BARTEJ

Manjši delež za porabo

Za prihodnje leto nekaj več sredstev za SIS, ki jih tarejo izgube, ter za raziskovalno skupnost

Gospodarsko stanje črnomaljske občine se seveda odraža tudi na področju skupne porabe oz. družbenih dejavnosti na sploh. Težave na tem področju izhajajo predvsem iz tega, ker so osnovni kazalci iz srednjeročnega plana precej pod zastavljenimi; tako je dosežena rast družbenega proizvoda le 50-odstotna, isto velja za zaposlovanje in rast produktivnosti, izvoz pa je 20 odst. pod pričakovanji, veča se nezaposlenost. Poleg tega so ob polletnih obračunih namenili 10 milijonov dinarjev za pospeševanje izvoza, to pa predstavlja 3 odstotke vseh sredstev skupne porabe v črnomaljski občini v tem letu.

Ob ugotavljanju 9-mesečnih rezultatov gospodarjenja v občini so glede na gibanje dohodka programe interesnih skupnosti povečali za 2 odst., kar je zneslo okoli 5 milijonov dinarjev. Ta „dodatni“ denar pa so dali tistim interesnim skupnostim, ki so v izgubi: zdravstvu, izobraževanju, kulturi in telesni kulturi. Pri zadnjih treh imajo na izgubo velik vpliv visoke amortizacijske stopnje, kar je še posebej občutno pri srednji šoli Edvarda Kardaža. Pri izdelavi programov in določanju prispevnih stopenj za interesne skupnosti za prihodnje leto so izhajali iz tako valoriziranih letošnjih programov. Tako so več sredstev namenili tem štirim interesnim skupnostim, poleg tega so za 50 odst. povečali program raziskovalne skupnosti, s čimer so poudarili vlogo in pomen te skupnosti oziroma raziskovalne in splošne inovatorske dejavnosti v občini.

Programi interesnih skupnosti so usklajeni z osnutkom občinske resolucije za prihodnje leto, ki vsem oblikam porabe namenja precej manjši delež družbenega proizvoda kot prejšnja leta. Povedati je treba še, da so pri sporne stopnje, ki so jih skupščine interesnih skupnosti sprejele, začasne, saj se niso znane vse stvari o skupni porabi iz republiške resolucije.

A. B.

Ni denarja za lepšo Metliko

Metličani seznanjeni z ureditvijo trgov v starem delu mesta – Različna mnenja – Najprej ureditev ozkih grl – Do prihodnjega leta le doprsni kipi

Na zboru občanov, ki je bil pretekli teden v metliški krajevni skupnosti, je arhitekt prof. dr. Jože Kozelj iz Ljubljane, sicer metliški rojak, seznanil krajanje z idejno zasnovo ureditve Partizanskega trga in Trga svobode ter križišča CBE z ulico Na trg. S tem bi bistveno posegli v urbanistično ureditev starega dela Metlike.

Park na Trgu svobode, kjer stoji spomenik borcu, bi dopolnili z doprsnimi kipi metliških narodnih herojev in tovariša Tita. Da bi omejili avtomobilski promet ali vsaj ustavili parkiranje, bi tlakovali trg s kamni ali kombinacijo asfalta in granitnih kock v različnih višinah, torej v terasah. Znova bi postavili na trg vodnjak, ki bi stal ali na sredini trga in bi predstavljal osrednji prostor ali bi bil pomaknjen na rob trga ali pa bi stari vodnjak postavili tja, kjer je stal, preden so ga odstranili – ob zidu pod parkom. Tako bi ostal ves trg prost za prireditve.

V križišču ulice Na trg in CBE bi, po besedah dr. Kozelja, postavili 7,20 metra visok trikoten obelisk kot simbol treh narodov in spomin na dogodka v mestu julija 1944. Na vrhu stebra bi stal stiliziran metliški grb.

Na Partizanskem trgu naj bi dokončali dela, ki so bila začeta. Vzdlolž trga proti Trgu svobode bi obnovili pločnik, kakršen je pred staro šolo, na nasprotni strani ceste postavili stopnice, Obrtnemu domu prizidali ozek stanovanjski ali po-

slovni objekt ter s tem uredili dvokapnico tudi na drugi strani strehe, obnovili vse fasade hiš, v centru vzhoda v staro šolo pa postavili kamnito stilizirano knjigo v spomin na prvo oficirsko šolo v Sloveniji. Glavna bi bila ureditev tlakov, kar bi pozneje onemogočalo parkiranje avtomobilov.

Čeprav so Metličani s temi predlogi načelno soglašali, pa so v razpravi odpirali mnoge dileme. Tako so poudarili, da v časih varčevanja omejujemo sredstva za mnoge bolj potrebne objekte, ter ne nazadnje, da ima Metlika še mnogo ozkih grl, ki ne le da kot zgoraj omenjeni trgi kazijo mesto, ampak so tudi življenjsko nevarna in zato

gotovo zaslužijo ureditev pred temi trgi. Ureditev metliških „placov“ bi potegnila za sabo tudi adaptacijo stare šole, stare kino dvorane in gradu, s tem pa bi se eni milijardi in 700 milijonom starih dinarjev, kolikor bi po današnjih izračunih potrebovali za navedena ureditvena dela, moralo pridružiti še veliko dodatnih sredstev.

Zato so krajanje menili, da do prihodnjega leta, ko bo v Metliki osrednja republiška proslava ob 40-letnici ustanovitve 15. SNOUB–Belokranjske, na kateri se bodo sodelovali tudi borci 14., 15. in 18. divizije, postavijo le doprsne kipe, ki so že naročeni in ki jih je plačal občinski odbor ZZB, vsa ostala dela pa naj se odmaknejo na poznejši čas. Predvsem pa naj bi bili pri ureditvenih delih čim bolj realni.

M. BEZEK

**O RESOLUCIJI ZA
PRIHODNJE LETO**

Zadnja letošnja seja zborov občinske skupščine Metlika bo v petek, 24. decembra, ko se bosta ob sedmih jutraj šestala zboru združene dela in krajevnih skupnosti, danes pa bo seja družbenopolitičnega zbora. Na obeh sejah bo tekla beseda o rezultatih devetmesečnega gospodarjenja v občini, na dnevnem redu je predlog resolucije za prihodnje leto, ocena stanja in razvojnih možnosti kmetijstva in gozdarstva v metliški občini, predlog dopolnitev družbenega plana občine za to srednjeročno obdobje.

**V POČASTITEV
DNEVA JLA**

Me tličani so v ponedeljek s slavnostno akademijo počastili dan naših oboževanih sil. Na slovesnosti je predsednik občinske skupščine Janez Gačnik izročil Ivanu Želetu priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo. Nekaj posameznikov je prejelo pohvale za uspehe v teritorialni obrambi, izrečena pa so bila tudi napredovanja.

**DEDEK MRAZ
MED OTROKI**

Letos bo dedek Mraz obiskal predšolske otroke v metliški občini po naslednjem rasporedu: 26. decembra ob 13. uri na Radovici, ob 15. uri v Draščih ter ob 17. uri v Rosalnicah. 29. decembra ob 16. uri na Lovkivi (prireditve bodo pripravili učenci OŠ Suhor), isti dan ob isti uri pa bo dedek Mraz tudi v telovadnici metliške osnovne šole. 30. decembra ob 13.30 se bo dedek Mraz ustavljal na Suhorju. Vse prireditve pripravila v sodelovanju z osnovno šolo iz Metlike in Suhorja ter metliškimi otroškimi vrtcem Zveza prijateljev mladine iz Metlike.

**20 NOVIH
TERITORIALCEV**

V okviru usposabljanja mladincev teritorialcev so metliški mladinci v soboto poslušali predavanja o mladinski organizaciji in delu mladih v teritorialni obrambi, se urili v streljanju in metanju bombe, v telovadnici osnovne šole pa so si ogledali orožje. Ob tej priložnosti so sprejeli v vrste teritorialne obrambe 20 mladincev prostovoljcev.

V DOMU POČITKA TUDI PLEŠEJO – Vodstvo metliškega doma počitka poskrbi, da se gojenci doma občasno tudi poveselejo. Po raznih proslavah – kulturni program jim ponavadi pripravijo metliški šolarji – se radi tudi zavrtijo. Posnetek je s proslave za dan republike.

SPREHOD PO METLIKI

OKTET VITIS BI RAD PRIDOBIL dva fanta, ki bi pela prvi in drugi tenor. Postavljajo tudi nekaj pogojev, ki bi jih bilo dobro izpolnjevati. Poleg posluha in glasu bi bilo zaželeno, če bi bila fanta doma iz Metlike ali njene okolice, stara naj bi bila 20 do 30 let, po možnosti naj bosta neporočena (ali pa z ženama, ki sta navajeni biti veliko sami), imeti morata veselje do petja, poleg tega pa ne bi bilo odveč, če bi bila družabna, zabavna in sploh vesela. Zahtev je sicer veliko, vendar se bosta našla dečka, ki jim bosta kos.

Bela krajina) bi se dalo pripraviti zanimive večere, ki gotovo ne bi ostali brez gledalcev. Spomnimo se samo na kabaret V vnu so resnica, ljubezen in ženske, ki je imel pred letom močan odjek med vsemi obiskovalci! Veljalo bi pripraviti kaj podobnega.

VODSTVO INTEGRALOVEGA GOSTINSTVA je pripravljeno sodelovati z vsakomer, ki namerava organizirati v njihovih objektih družabni ples ali večer, namenjen razveseljevanju ljudi. Te vrste zabave je zadnje čase v Beli krajini vse premalo. V hotelih (Lahinja, penzion Smuk,

ZE BRNIJO TELEFONI IN LJUDJE SPRAŠUJEJO po višini konsumacij za silvestrsko novenje. Poleg zasebnih gostincev, ki sicer groze, da bodo zaprli vrata svojih lokalov za najdaljšo noč, pripravljajo čakanje novega leta v integralovih lokalih. Kdor se bo odločil plesati v Semiču, Črnomlju, ali Metliki, bo moral potegniti iz denarnice 900 dinarjev, kar je enako lanskoletnemu znesku. Vztrajanje pri lanskem cenah zasluži pohvalo, zdaj je le vprašanje, če bodo ljudje zagrizli v vabo. Rezervacije so se na razpolago.

Referendum v številkah

Od 12.510 volilnih upravičencev v črnomaljski občini jih je na nedavnem referendumu o uvedbi samo prispeljka za obdobje 1983–1987 za uresničitev programa javnih del glasovalo 11.687 ali 93,4 odst. Za uvedbo je glasovalo 9.384 občanov ali 75 odst., proti 2.129, neveljavnih pa je bilo 174 glasovnic. Po krajevnih skupnostih so bili izidi taki (prva številka je odstotek udeležbe, druga pa pove, koliko odstotkov od vpisanih volilcev je glasovalo za samoprispeljke): Loka 96,5 odst., „za“ 70,2 odst.; Griček 86,4 odst., „za“ 62,4 odst.; Heroja Starihe 86,1 – 69,9; Adlešiči 92,6 – 72,5; Butoraj 99,3 – 90,5; Dragatuš 97,1 – 79,4; Doblice–Kanižarica 95,9 – 80; Griblje 99,4 – 80,3; Petrova vas 96 – 84,6; Semič 96 – 75,6; Stari trg 99,4 – 92,6; Taličji vrh 97,9 – 71,2; Tribučje 94,8 –

81,8; Vinica 92,4 – 79,9. Tako po udeležbi kot po odstotku „za“ so se najbolj izkazali v KS Stari trg, sledi pa KS Butoraj.

Najbolj so se odrezali na voliščih Planina, Bojanci, Perudina in Vučkovci, kjer so prišli na volišče vsi upravičenci in vsi so glasovali za. Stoodstotno udeležbo so imeli tudi na voliščih: Otavec, Rožič vrh, Stari trg, Vrčice, Strekljevec, Nestoplja vas, Ručetna vas, Rožanec, Grič, Zapudje, Golek, Dragovanja vas, Marindol, Gorenci, Fučkovi, Sela pri Adlešičih, Svibnik, Vranoviči. Najslabši odstotek so zabeležili na voliščih v Kočevju in Zuničih.

Spet se je izkazalo, da so rezultati tako po udeležbi kot po izidu najslabši v razvitejših mestih krajevnih skupnostih, znotraj krajevnih skupnosti pa so zabeležili slabše rezultate na voliščih v krajevnih središčih.

ČRNOTMALJSKI DROBIR

NOVO LETO, RES? – Tako se je še v začetku tega tedna spraševal marsikateri občan, ko je šel skozi občinsko središče. Nobenega znamenja vrtoglavo bližajočega se novega leta ni mogel opaziti, razen redkih sramežljivih obeskov po trgovinah. Ne novoletnih jelk, ne malo bolj pisano razsvetljenih pročelij glavnih mestnih stavb pa tudi nobenih kaj bolj razposajanih sindikalnih zabav ne. Skratka: za ta čas kar preveč stabilizacijsko razpoloženje. Morda bo pa dedek Mraz v zadnjem času prinesel težko pričakovane pakete. Samo da ne bodo v njih kakšni novi ukrepi...

hotel Lahinja je za tako imenovano najdaljšo (in marsikdaj tudi najdražjo) noč že razprodan. V njem bo silvestrovanje priredilo Združenje samostojnih obrtnikov. Sto članov je že plačalo po 750 dinarjev, kolikor velja vstopnina, večerja in nekaj pijače. Da se bojo obrtniki veselo zavrteli v novo leto, bo poskrbel Silvo Mihelič s svojo harmoniko.

RUMA DOVOLJ, KAVA PA... – V teh prednovoletnih dneh so tudi v nekaterih črnomaljskih trgovinah poskrbeli za reklamne prodaje. Trgovci tako ponujajo po nižjih cenah razne stvari, od keksov, rdeče pese do ruma. Kavje in prškov pa niti pod pultom ni...

Množičnosti ni, a je kvaliteta

V kočevski občini sicer niso zadovoljni s številom mladih teritorialcev, zato pa so z njihovo prizadevnostjo

Ceprav v enote kočevske teritorialne obrambe se ni vključenih dovolj mladincev — pri tem bi se morala prav gotovo malo bolj vključiti tudi občinska konferenca ZSMS — je vendarle res, da so v občinskem štabu z mladinci, ki so vključeni zdaj, zadovoljni.

Komandant Ivan Mihelič je povedal, da je bila lani v mladinske enote teritorialne obrambe vključena poldruga stotnja fantov in deklet, letos pa je v njene vrste vstopilo še 12 novih članov. Ceprav je evidentiranje za vstop v te enote potekalo vse leto, rezultati niso najbolj spodbudni. Ravno prav bi namreč bilo, če bi se v enote priključilo vsaj še enkrat toliko mladincev.

Toda že ti, ki so člani mladinskih enot teritorialne obrambe, so se letos v novembru posebej izkazali pri usposabljanju. Na predavanjih so se seznanjali z ustrojem naših oboroženih sil, splošno ljudsko obrambo, družbeno samozavest in vprašanja iz družbenopolitičnega življenja.

Hkrati so se seznanjali tudi s čisto vojaško—strokovnimi vsečinami, posebno dobre rezultate pa so dosegli pri streljanju. Ceprav je bilo učenje sorazmerno kratko in izvedeno v času, ki ni bil najbolj primeren, je v celoti uspelo, kar se kaže tudi v tem, da so se mladinci dobro vključili v vojaške kolektive. Kljub temu v štabu kočevske teritorialne obrambe načrtujejo vzgojo v poletnem času, ko bi se vanjo lahko vključilo še več mladincev in bi bili tudi učni rezultati prav gotovo še boljši.

Da je sodelovanje v teh enotah v prid vseh mladincev, ki tudi na ta način lahko zapolnijo svoje življenje s koristnimi aktivnostmi, bi morali spoznati tudi mentorji mladinske organizacije po šolah, odkoder doslej ni bilo pravega pritoka mladih.

MLADI OBVLADAJO VOJAŠKE VEŠČINE — Novembra so imeli v kočevski občini nekajdnevno usposabljanje za mlade pripadnike teritorialne obrambe. Usposabljanje je v celoti uspelo, najbolj pa so se mladi izkazali pri streljanju. (Foto: J. P.)

Vsako leto dražje zdravje

Kljub ukrepom za varčevanje kočevska zdravstvena skupnost še vedno ne shaja z denarjem — Višja stopnja?

Še pred dvema letoma je kočevska občinska zdravstvena skupnost razpolagala s presežki denarja, zdaj pa se že dve leti otepa s precejšnjimi primanjkljaji in nič ne kaže, da bo kmalu bolje. Denarja namreč manjka tudi po tem, ko je skupnost letos julija sprejela ukrepe, s katerimi naj bi privarčevali nekaj denarja.

V kočevski občini namreč v primerjavi z drugimi porabijo kar veliko denarja za zdravstveno varstvo, s tem pa še ni rečeno, da je njegova raven kaj višja. Resnica je ravno nasprotna, veliko denarja gre zaradi slabe organiziranosti pa tudi

prekomejnega trošenja dobrin, ki so vsak dan dražje, še posebej, če bolniki potujejo preko občinskih mej. Znano je namreč, da je kočevska občina med vodilnimi v Sloveniji po bolniškem staležu, po poškodbah izven dela pa nesporno vodi. Resda je občina tudi med največjimi, kjer pa je naseljenost sorazmerno redka. Toda to še ne more biti vzrok za primanjkljaje, ki gredo v milijone dinarjev.

Zaradi tega so letos poleti v Kočevju sprejeli program ukrepov, s katerimi naj bi precej zmanjšali stroške za zdravstveno varstvo. V kratkoročnem programu so zapisali predvsem, da bo treba izboljšati organizacijo dela, disciplino, nekatere zdravstvene postaje pa, ki so blizu dobrih cest in večjih središč preprosto ukiniti. V prihodnosti naj bi bilo tudi manj nadurnega dela, manj hospitalizacij, manj specialističnih pregledov izven občine, manj nepotrebnega izdajanja zdravil, več participacije. Še posebej pa naj bi se z enotno družbeno akcijo lotili manjšanja bolniškega staleža, ki se je doslej iz leta v leto povečeval in je zdaj za okoli 2 odst. večji kot v republiki.

Ceprav so v večjo participacijo — ta je za okoli 40 odst. večja, kot je bila prej — deloma povečati prihodke, je to še vedno premalo za pokrivanje vseh izdatkov. Zato ostaja naloga za prihodnost tudi povečanje prispevne stopnje, s katero doslej nikakor ni bilo moč pokriti vseh stroškov. To bi bila po vsej priliki tudi edina možna rešitev, saj je težko pričakovati, da se bo okoli 20 tisoč zavarovancev — manj kot polovica od teh je aktivnih — lahkega srca do zdaj odreklo pridobljeni ravni zdravstvenega varstva.

J. SIMČIČ

SPOSOJENO TRNJE

— Imamo občutek, da če bi se ob vseh težavah angažirali tako, kot se ob tisku, težav kmalu ne bi bilo več.

— Tisti, ki je svoja najlepša leta preživel med točkami in boni, je imel za kaj živeti.

— V tujino odhajamo kot Jugoslavlani. Tako bi se morali ponašati tudi, kadar gremo iz republike v republiko.

(Iz Svijeta)

ULICE SO PRAZNE — Kočevje, ki je znano po ostri klimi, kar se menda pozna tudi po številnih boleznih dihal in še bolj številnih obiskih pri zdravnikih ter bolniškem staležu, je v poznih jesenskih dneh in ob bližajoči se zimi vse bolj prazno. TU in tam kakšen avto ali samotni pešec, vsi ostali pa se držijo doma, če imajo to srečo, da so si pravočasno dobili dovolj kurjave. (Foto: J. Simčič)

DROBNE IZ KOČEVJA

KAKO ŽIVETI S SLADKORNO? — Sladkorni bolniki iz kočevske in ribniške občine imajo svoje društvo. Da to društvo ni kar tako na papirju, kažejo tudi številna predavanja, na katerih se ti bolniki seznanjajo s tem, kako živeti s to težko in nič kaj prijetno boleznijo. Podobno predavanje — bržkone zadnje leto — je bilo tudi pred nedavnim, ko je v Kočevju predaval dr. Metod Koselj. Govoril je o tem, kako morajo ti bolniki živeti, s čim se morajo hraniti in podobno, da bi imeli v vsakdanjem življenju čim manj težav. Podobna predavanja bodo pripravili tudi prihodnje leto, saj je za ta predavanja veliko zanimanje med sladkornimi bolniki in med zdravimi občani.

DARILA ZA ČLANE AVTOMOTO DRUŠTVA — Ceprav je tudi v kočevski občini pomanjkanje benzinca, zanimanje za opravljanje šofer-

skih izpitov ni upadlo. Tudi ni opaziti, da bi bilo zaradi tega kaj manj članov Avto—moto društva. In zvestoba za zvestobo bi lahko rekli ob darilih, ki so jih v AMD pripravili za svoje člane. Vsi, ki so v tem društvu, bodo za novo leto dobili darilo, v katerem bo tudi brošura, kako ostati zdrav in varen na cesti. Hkrati bodo člani dobili zbirko prometnih predpisov, knjigo o motoroznanstvu, cestne zemljevide in podobno.

BO ODLOK UKINIL TUDI CESTNE DIVJAKE? — V Kočevju je bilo slišati kar precej pritožb čez mlade motoriste, ki niso spoštovali cestnih predpisov in so se vozili po parkih in pločnikih ter nekaznovano ogrožali varnost pešcev. Zdaj pa, ko je skupščina sprejela odlok o urejanju prometa v mestu, upajo, da se bodo tudi mladi divjaki malo umirili.

Steklina prihaja

Steklina se bliža tudi kočevski občini — Več previdnosti

Potem ko je steklina iz srednje Evrope preko Avstrije in Madžarske prišla tudi v Slovenijo, se vse bolj bliža tudi kočevski občini. O tem imajo zbrane podatke na veterinarski inšpekciji v Kočevju, na bližnji obisk stekline pri nas pa opozarjajo tudi stekle živali, ki so jih našli v ribniški občini.

Ker steklina nikakor ni nenevarna bolezen, je potrebna vsa previdnost. Ker pa je boljše preprečiti, kot lečiti, so tudi v kočevski občini že razdelili več prospektov, kjer priznani strokovnjaki s sliko in besedo opozarjajo, kako se pred steklino branimo in kako ravnamo, če smo njene žrtve. Prospekt „Steklina nas spet ogroža“ je izdal Rdeči križ Slovenije, o steklini pa v njej govori priznana strokovnjaka dr. Štefan Gruškovnjak in dr. Karel Senker.

Pomembno nalogo pri obrambi pred steklino imajo zlasti lastniki psov in mačk. Mnogi med njimi kljub resnim svarilom namreč ne upoštevajo, da je treba pse privezati na verige, mačke pa zapreti. To je žal opaziti tudi samem Kočevju, kjer je klateških psov in mačk še vedno dosti opaziti.

ANDREJ ARKO

Delavska univerza naj ostane

Pomanjkanje denarja, kadrov in programov je pripeljalo delavsko univerzo pod družbeno varstvo — Ukrep bo trajal eno leto

Troje glavnih vzrokov je pripeljalo do tega, da je bilo treba v ribniški Delavski univerzi urediti ukrep družbenega varstva: financiranje te izobraževalne organizacije ni bilo urejeno, primanjkovalo je predavateljskega kadra in s tem je bilo ogroženo tudi izvajanje programov, pa tudi na razpis za direktorja se ni nihče javil. Vse to je po svoje vplivalo, da so se začeli kaliti odnosi v kolektivu, ki se je zaradi težav znašel v slepi ulici.

Septembra letos je bil zato na čelo Delavske univerze postavljen kolektivni organ družbenega varstva, katerega člana sta Prvin Lavrič in Marijana Radivojevič predsednik pa Vinko Bojc.

„Ceprav so vzroki za nastalo situacijo več ali manj znani, pa je vendarle tudi res, da smo o njih preveč govorili in pisali, a le malo ukrepali. Zaradi tega se nam je na začetku delovanja ponujalo več variant. Med drugim tudi ukinitve delavske univerze, njena združitve s katero

Najprej „Izvir“

Sodružica turistično spet oživlja — Obnova gostilne

Turistično društvo Sodružica se vse bolj vključuje v turistično ponudbo, za to pa ima tudi potrebne gostinske in druge objekte. Ti so v sami Sodružici in na Travnju gori. Da je Sodružica v resnici zanimiva tudi za druge goste, kaže zanimanje ljubljanskega Integrala, ki bo v času zimskih počitnic v Sodružico in na Travnju goru vozil šolsko mladino iz vse Slovenije.

Integral je pripravljen vložiti tudi nekaj denarja. Še posebej se v Integralu zanimajo za Travnjo goru, ki bi z obnovo lahko dobila nekdanji sloves in ugled. Tam je namreč objekt, v katerem je 100 ležišč, z njimi pa se uvršča med največje v tem delu Dolenjske.

Novi upravni odbor in predsednik društva Vinko Drobnič so v zadnjem času veliko dela vložili tudi v obnovo gostinskega objekta pri Izviru. Ta stavba je bila namreč že precej načeta, zato so vsi člani društva krepko zavihali rokave. Okoli objekta so nasuli okoli 100 kubikov različnega materiala, v gostinskem objektu pa so obnovili toplotno in zvočno izolacijo. Obnova je veljala 100 milijonov starih dinarjev, kar četrtino tega pa so s prostovoljnimi delom prispevali člani tega društva.

Predsednik društva Vinko Drobnič je dejal, da bodo poskrbeli za ceste. Za asfaltiranje 800 metrov dolgega odseka ceste, ki vodi proti Izviru pa so zagotovili 20 milijonov starih dinarjev. Vsega tega gotovo ne bi uresničili, je poudaril Drobnič, če jim ne bi priskočile na pomoč tudi delovne organizacije. Med njimi so bile Riko, Inles, Brest iz Cerknice, Gramis, Tekstilana, Velana in Transport gradnje. Pri obnovi gostilne v Izviru so se še posebno dobro odrezali tudi člani društva: Rudi Mihelič, Stane in Jože Petrič, Stane Rigler, Roman Ogrinc, Dare Vesel, Marjan Zajc, Ivan Francelj in Anton Mihelič.

MILAN GLAVONJIČ

AKCIJA PO MERI ČASA

Akcija, v kateri ribniško Avtomoto društvo preverja porabo goriva v avtomobilih, je prišla v pravi čas. Na testiranjih porabe goriva, ki so jih pripravili v Sodružici in Ribnici, se je namreč pokazalo, da mnoga vozila potrebujejo veliko več goriva, kot bi bilo treba, hkrati pa se je pokazalo, da mnoga med njimi niso bila dobro tehnično vzdrževana in regulirana. Zato so sklepani, da bodo akcijo testiranja porabe goriva in nastavitve vžiga še nadaljevali.

V SODRAŽICI SO IZDELALI 2200 TRENIRK ZA IZVOZ

V sodraškem obratu ljubljanske Pletenine je začetek tega meseca minil v znamenju velike delovne vneme. V 120-članskem delovnem kolektivu je bilo okoli 80 delavcem naročeno, da v najkrajšem možnem času izdelajo 1200 trenirk za Kuvajt in 1000 za Švico. V tem času so opravili 550 nadur. Seveda se bodo te nadure prav gotovo poznale pri deviznem učinku, saj so trenirke izvozili za konvertibilno valuto.

izmed drugih ustanov, ali pa, da deluje še naprej. Odlučili smo se za zadnjo možnost, saj tako izobraževalno ustanovo zelo potrebujemo,“ je dejal Vinko Bojc. „Seveda bo treba v načinu dela marsikaj spremeniti. Predvsem moramo urediti financiranje, poskrbeti moramo, da bodo delavne organizacije predložile načrte izobraževanja, kar so v Inlesu in v Riku že uredili. Hkrati mislimo še bolj kot doslej prislusniti željam in potrebam občanov. Organizirali bomo tečaj za obrtnike, za kmete in druge. Seveda vsega tega ne bomo zmogli, če ne bomo imeli predavateljev. Zato moramo poskrbeti, da bomo imeli več zunanjih sodelavcev. Predvsem pa moramo poskrbeti, da bo delo teklo nepretrgoma, in ne tako kot doslej, ko je bilo marsikaj odvisno tudi od naključij,“ je dejal Bojc.

Vsem, ki so nase sprejeli breme sanacije v delavski univerzi,

je več kot jasno, da v enem letu ne bo mogoče vsega urediti. Zdaj je glavna naloga, da se univerza vključi v izobraževalne programe delovnih organizacij, treba je urediti njeno financi-

Vinko Bojc

ranje, jo samoupravno konsolidirati in poskrbeti, da bo nekdo profesionalno skrbel za njeno usodo. To pa pomeni, da bo treba dobiti direktorja zanjo, saj se na dosedanje razpise za to vodilno funkcijo nihče ni javil. Ureditve razmer v univerzi namreč terjajo vse večje potrebe po izobraževanju za delegate, za člane družbenopolitičnih organizacij itd.

MILAN GLAVONJIČ

Priljubljen med domačini

Gostilničar Liman Gjekiqi je priljubljen med Sodražani — Njegov lokal med najbolj obiskovanimi — Dogodki na Kosovu prizadejejo vse poštene Albance

Med najbolj obiskovalnimi in priljubljenimi gostinskimi lokali v Sodražici je gostilna Limana Gjekiqija, ki je blizu smučarskih terenov Izvir. Nekateri ta lokal imenujejo Kosovo ali Priština, pač zato, ker lastnik izvira iz tistih krajev.

„Da, tudi jaz sem slišal, da ljudje tako imenujejo moje gos-

tilno. Verjetno zaradi tega, ker sem doma s Kosova,“ pravi Gjekiqi, šestindvajsetletni natakar, zdaj pa zasebni gostilničar. Kako dobro se je že privadil življenju v Sodražici, kaže tudi to, da se je dobro naučil slovenskega jezika. Pa tudi sicer je Gjekiqi priljubljen in cenjen.

„V Slovenijo sem prišel leta 1973. Najprej sem živel pri štri-

cu v Mariboru, potem pa v Ljubljani, kjer sem končal gostinsko šolo. Po njej sem se zaposlil v znanem ljubljanskem hotelu Slon, kjer sem ostal tri leta. Pred tremi leti me je pot zanesla v Sodražico, kjer sem nekaj časa delal v zasebni gostilni Kaprol. Zamikalo me je, da bi začel s svojo gostilno, in po pogovoru s prijaznimi ljudmi na turističnem društvu sem obnovil ta lokal. Vanj je vložena dosti skupnega dela in truda, rezultat pa je takšen, kot ga vidite. Mislim, da nam je uspelo narediti prijeten lokalček,“ pravi ne brez ponosa.

Na vprašanje, kako se je znašel v Sloveniji kot priseljenec iz druge republike, pravi, da mu je tu izredno lepo. Ceprav ga je brat vabil v Prištino, se mu je za vabilo lepo zahvalil. Kot je dejal, na Sodražico ni navezan samo zaradi gostilne, ampak tudi zaradi žene, ki je domačinka in pomaga v kuhinji. V pogovoru, ki se je dotaknil tudi dogodkov na Kosovu, je Gjekiqi dejal, da vse poštene pripadnike albanske narodnosti ti dogodki globoko prizadevajo. „Težko nam je, da se tisti nepošteni ljudje, ta manjšina ekstremistov, tako obnaša. Mene je teh ljudi sram!“ je dejal na koncu razgovora.

MILAN GLAVONJIČ

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

„POGUMNI“ VLOMILCI — Neznanci so letos že tretjič razbili steklo na kiosku Dela v Ribnici. Resda so odnesli samo nekaj malenkosti, kot so cigarete, žvečilni gumi, elektronski računalniki in podobno, toda „pohvaliti“ je treba njihov pogum. Ta kiosk stoji namreč v strogem središču Ribnice in je z vseh strani osvetljen, zraven je tudi avtobusna postaja. Zakaj se vlomilci kar naprej lotevajo prav tega kioska, še niso odkrili, bržkone pa ni kriva samo nedavna podražitev cigaret.

RIBNICANI IMAJO RADI GLEDALIŠČE — Ob nedavnem gostovanju Mestnega gledališča ljubljanskega, ki se je v Ribnici predstavilo s komedijo Dušana Jovanovića Pritožba Franca Mrzleža, se je pokazalo, da imajo Ribničani radi komedije. Polna dvorana ribniškega doma JLA je namreč prav „vpijala“ po podobnih prireditvah.

VOJAKI SO PRILJUBLJENI — Vojaški zabavnoglasbeni ansambel iz

TUDI GASILCI BODO ZAKLJUČILI BILANCO — Pred nedavnim je bilo v Ribnici občinsko tekmovanje pionirskih gasilskih desetini, najboljši pa so bili pionirji iz Ribnice, medtem ko so se na drugo in tretje mesto uvrstili pionirji iz Dolenje vasi in Bukovice. To je bila hkrati zadnja prireditev v nadpoprečno bogatem „gasilskem“ letu. Septembra so namreč organizirali tudi 2. srečanje gasilcev Jugoslavije.

REŠETO

KOČEVJSKE NOVICE

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 23. decembra - Viktorija Petek, 24. decembra - Eva Sobota, 25. decembra - Božidar Nedelja, 26. decembra - Stefan Ponedeljek, 27. decembra - Janez Torek, 28. decembra - Zivko Sreda, 29. decembra - Tomaž Četrtek, 30. decembra - Branimir

LUNINE MENE
23. decembra ob 15.16 - prvi kra-
jev
30. decembra ob 12.32 - ščip

KINIO

BRESTANICA: 25. 12. nemški barvni film Ljubezen pred 17.
BREŽICE: 24. in 25. 12. hongkonški barvni film Nepremagljivi iz pekla. 26. in 27. 12. hongkonški barvni film Mister Boo. 28. in 29.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

AVTOKLEPARJA, samostojnega, zaposlim takoj. Naslov v upravi lista (5357/82).

DRUŽABNIKA za obrt, avtomehanika ali avtokleparja, iščem v Novem mestu. Sifra: „PROSTOR ZAGOTOVLJEN“.

STANOVANJA

MLADO DEKLE išče sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (5359/82).

SAMSKA išče garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu. Naslov v upravi lista (5360/82).

SOBO, opremljeno, ogrevano, z dvema ležiščema, oddam. Božo Sušteršič, K Roku 82, Novo mesto.

ZOBOTEHNIK išče samsko sobo ali garsonjero v Novem mestu ali bližnji okolici. Telefon 22-124, interna 348, od 7. do 13. ure, Zoran Rajčič.

GARSONJERO, centralno ogrevano, in s toplo vodo, v novejšem bloku, prodam najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi lista (5353/82).

Motorna vozila

FIAT 850, registriran od septembra 1983, prodam. Djaip, Cesta herojev 60, Novo mesto.

VRSTNI RED za ZASTAVO 750 oddam. Informacije na tel. 24-603, po 14. uri.

ZASTAVO 101 comfort, letnik 1979, prodam. Telefon 22-582. Ključite od 17. ure dalje!

ZASTAVO 750, letnik september 1979, dobro ohranjeno, prodam. Viktor Hrovat, Dol. Sušice 10, Dolenjske Toplice.

R 4, letnik 1979, ugodno prodam. Telefon 25-656, po 15. uri.

TOMOS 15 SLC, letnik 1981, pro-

in verige za ZASTAVO 101. Telefon 24-055, po 19. uri.

ZASTAVO 750, letnik 1976, ohranjeno, prodam za 6,5 M. Informacije dopolne po telefonu (068) 62-476.

Motorno kolo TOMOS 15 SLC prodam. Redeč kal 8, 68211 Dobrič.

KREIDLER 50 ccm „Moto cros“, malo vožen, pripravljen za tekmovanje, prodam ali zamenjam za fička (novejšega). Dušan Žbogar, Semič 1.

PARCELO (22 arov) na Vinjem vrhu, primerno za vinograd in vikend, prodam. Dostop z vsakim vozilom, elektrika na parceli. Muhar, Orešje 14, Smarjške Toplice.

V bližini Krmelja prodam MANJŠE POSESTVO z gospodarskim poslopijem in novejšo stanovanjsko hišo, vsejivo takoj. Informacije dobite pri Ladišlavu Močniku, Lukovec n. h., Boštanj.

VIKEND, nedograjeno, adaptiran, s parcelo, ob vznožju Gorjančev prodam. Telefon (068) 22-178, popoldne.

HISO, večjo, enodružinsko, komfort, garaža, telefon, v središču mesta Brežice, primerno tudi za določeno obrt ali podobno dejavnost, ugodno prodam. Maks Topolišek, Ulica 21. maja 6, 68250 Brežice.

PRODAM zazidljivo parcelo (2200 m²) na Ratežu, ob glavni cesti. Naslov v upravi lista (5354/82).

PRODAM 4900 m² zemlje s starejšo hišo in gospodarskim poslopijem v Ljubljani na Ižanski cesti. Informacije dobite po telefonu (061) 327-741.

VINOGRAD in KLET (od Krške vasi-Gomila) v bližini Čateških Toplic prodam. Idealno za vikend. Oskar Markevič, Vila Rita, 52394 Umag.

VIKEND in 5 arov vinograda v Trški gori prodam. Telefon (061) 572-725, (068) 22-216.

GRADBENO PARCELO v Novem mestu, na Grmu, prodam. Arsič, Zagrebška 8 a, Novo mesto.

DRUŽINSKO - dvostanovanjsko hišo na lepem kraju, v okolici Novega mesta, z vrtom in sadovnjakom, prodam takoj najboljšemu ponudniku. Popovič, Stopičje 1/b.

VINOGRAD z novo zidnico, na Tolstem vrhu (v Globokem), prodam. Električna je v zidnici. Informacije dobite pri Jožetu Antončiču, Praproče 1, Smarjške Toplice.

POSLOVNO STAVBO v Skočjanu, primerno za obrt ali skladišče, prodam. Informacije dobite po telefonu (068) 85-223.

VINOGRAD (8 arov) v Golobinju, dobro obdelan, primeren tudi za gradnjo vikenda, prodam. Električna v vinogradu, dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi lista (5349/82).

PRODAM enodružinsko (štirisobno) hišo z vrtom v Vinici pri Črnomlju ali zamenjam za hišo ali stanovanje v Ljubljani. J. Podgorelec, Kržičeva 4, Ljubljana.

HISO, starejšo, z gospodarskim poslopijem, v bližini Otočca - Smarjške Toplice, primerno za stanovanje, vikend ali obrt, prodam. Telefon (061) 50-077.

PARCELO v Semiški gori, delno zasajeno z vinogradom, ostalo primerno za gradnjo vikenda, ugodno prodam. Električna in cesta do parcele. Naslov se dobi v upravi lista (5350/82).

GRADBENO PARCELO na Dvoru prodam. Naslov v upravi lista (5351/82).

ISCEM primerno osebo za varstvo 6-letnega fantka na domu - v izmeni. Lahko nudim tudi stanovanje. Franc Pirš, Titova 110, 68281 Senovo.

V SOBOTO dopolnile sem v blagovnici na Glavnem trgu kupil sanke in album. Stvari sem dal v zeleno stoenko (katera pa ni bila prava). Prosim lastnika avtomobila, da sporoči svoj naslov na upravo

in verige za ZASTAVO 101. Telefon 24-055, po 19. uri.

ZASTAVO 750, letnik 1976, ohranjeno, prodam za 6,5 M. Informacije dopolne po telefonu (068) 62-476.

Motorno kolo TOMOS 15 SLC prodam. Redeč kal 8, 68211 Dobrič.

KREIDLER 50 ccm „Moto cros“, malo vožen, pripravljen za tekmovanje, prodam ali zamenjam za fička (novejšega). Dušan Žbogar, Semič 1.

PARCELO (22 arov) na Vinjem vrhu, primerno za vinograd in vikend, prodam. Dostop z vsakim vozilom, elektrika na parceli. Muhar, Orešje 14, Smarjške Toplice.

V bližini Krmelja prodam MANJŠE POSESTVO z gospodarskim poslopijem in novejšo stanovanjsko hišo, vsejivo takoj. Informacije dobite pri Ladišlavu Močniku, Lukovec n. h., Boštanj.

VIKEND, nedograjeno, adaptiran, s parcelo, ob vznožju Gorjančev prodam. Telefon (068) 22-178, popoldne.

HISO, večjo, enodružinsko, komfort, garaža, telefon, v središču mesta Brežice, primerno tudi za določeno obrt ali podobno dejavnost, ugodno prodam. Maks Topolišek, Ulica 21. maja 6, 68250 Brežice.

PRODAM zazidljivo parcelo (2200 m²) na Ratežu, ob glavni cesti. Naslov v upravi lista (5354/82).

PRODAM 4900 m² zemlje s starejšo hišo in gospodarskim poslopijem v Ljubljani na Ižanski cesti. Informacije dobite po telefonu (061) 327-741.

VINOGRAD in KLET (od Krške vasi-Gomila) v bližini Čateških Toplic prodam. Idealno za vikend. Oskar Markevič, Vila Rita, 52394 Umag.

VIKEND in 5 arov vinograda v Trški gori prodam. Telefon (061) 572-725, (068) 22-216.

GRADBENO PARCELO v Novem mestu, na Grmu, prodam. Arsič, Zagrebška 8 a, Novo mesto.

DRUŽINSKO - dvostanovanjsko hišo na lepem kraju, v okolici Novega mesta, z vrtom in sadovnjakom, prodam takoj najboljšemu ponudniku. Popovič, Stopičje 1/b.

VINOGRAD z novo zidnico, na Tolstem vrhu (v Globokem), prodam. Električna je v zidnici. Informacije dobite pri Jožetu Antončiču, Praproče 1, Smarjške Toplice.

POSLOVNO STAVBO v Skočjanu, primerno za obrt ali skladišče, prodam. Informacije dobite po telefonu (068) 85-223.

VINOGRAD (8 arov) v Golobinju, dobro obdelan, primeren tudi za gradnjo vikenda, prodam. Električna v vinogradu, dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi lista (5349/82).

PRODAM enodružinsko (štirisobno) hišo z vrtom v Vinici pri Črnomlju ali zamenjam za hišo ali stanovanje v Ljubljani. J. Podgorelec, Kržičeva 4, Ljubljana.

HISO, starejšo, z gospodarskim poslopijem, v bližini Otočca - Smarjške Toplice, primerno za stanovanje, vikend ali obrt, prodam. Telefon (061) 50-077.

PARCELO v Semiški gori, delno zasajeno z vinogradom, ostalo primerno za gradnjo vikenda, ugodno prodam. Električna in cesta do parcele. Naslov se dobi v upravi lista (5350/82).

GRADBENO PARCELO na Dvoru prodam. Naslov v upravi lista (5351/82).

ISCEM primerno osebo za varstvo 6-letnega fantka na domu - v izmeni. Lahko nudim tudi stanovanje. Franc Pirš, Titova 110, 68281 Senovo.

V SOBOTO dopolnile sem v blagovnici na Glavnem trgu kupil sanke in album. Stvari sem dal v zeleno stoenko (katera pa ni bila prava). Prosim lastnika avtomobila, da sporoči svoj naslov na upravo

in verige za ZASTAVO 101. Telefon 24-055, po 19. uri.

ZASTAVO 750, letnik 1976, ohranjeno, prodam za 6,5 M. Informacije dopolne po telefonu (068) 62-476.

12. ameriški film Show strahu in groze.

CRNOMELJ: 23. 12. ameriški film Zbogom, Djidi. 24. 12. film Stan in Olio v tujski legiji. 24. 12. film Ton Horn. 26. 12. hongkonški film Zlati zmaj in srebrna kača. 26. 27. in 30. 12. ameriški film Navadni ljudje. 28. 12. ameriški film Na desno ramo.

KOSTANJEVICA: 25. 12. ameriški film Uragon. 26. 12. jugoslovanski film Gostje iz Galaksije.

KRSKO: 25. in 26. 12. ameriški film Vsi smo bili hipiji. 28. 12. ameriški film Poslednji show E. Preisyja. 29. 12. ameriški film Xanadu. 30. 12. ameriški film Hallo, Dolly.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 24. do 26. 12. film Nemoralna. Od 27. do 30. 12. jugoslovanski film Klip klop.

SEVNICA: 24. do 26. 12. jugoslovanski film Maratonci tečejo častni krog. 29. in 30. 12. argentinski film Skrivnost zapuščene hiše.

dam. Zoran Kastelec, Gotna vas 76, Novo mesto.

ZASTAVO 101, letnik 1975, na novo obnovljeno, prodam. Ogled vsak dan popoldne. Stane Zupan, Veliki Ban 1, 68310 Sentjerne.

FIAT 850, registriran do oktobra 1983, prodam. Stane Kolenc, Trstenik 6, 68233 Mirna.

FIAT 126, letnik 1977, dobro ohranjen, prodam. Zupančič, Stavča vas 20, 68361 Dvor.

LADO 1300 S prodam. Kostrevc, Mestne njive 7, Novo mesto, telefon 22-387, popoldne.

LADO KARAVAN, staro dve leti, prodam ali zamenjam za manjši avto. Informacije na telefon 22-713, od 7. do 8. ure.

R 16, letnik 1976, prodam za 12 M. Telefon (068) 25-167.

GOLF JGL, star štiri mesece, bordo barve, prodam. Potok 32, Straža.

FAP 13, dva pogona, prodam kompletnega za dele. Eržen, Vel. Strmica 3, Trebelno.

ZASTAVO 750 de luxe, letnik 1978, prodam. Medle, Velike Brusnice 47.

STOENKO, letnik 1974, poceni prodam. Strajnar, Sela pri Ratežu.

TAM 5500, kason - kiper, z generalno na motorju, ugodno prodam. Telefon 85-756 ali naslov v upravi lista (5361/82).

PRODAM zimski gumi za Z 750. Kristanova 32/28, Novo mesto, popoldne.

ZASTAVO 750, letnik 1970, neregistrirano, celo ali po delih, in ZASTAVO 750, letnik 1974, prodam. Vidic, Segova 20, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik 1976, prevoženih 58.000 km, po ugodni ceni prodam. Vse informacije dobite po telefonu (068) 55-345.

ZASTAVO 750, letnik 1976, prodam. Katica Lulič, Partizanska 29, Novo mesto.

Osební avto ZASTAVA 1300, starejši letnik, registrirano do julija 1983, in 13-colski gumi voz ugodno prodam. Anton Može, Dol. Kamence 41, Novo mesto.

PRODAM novo moško kolo, motor

in verige za ZASTAVO 101. Telefon 24-055, po 19. uri.

ZASTAVO 750, letnik 1976, ohranjeno, prodam za 6,5 M. Informacije dopolne po telefonu (068) 62-476.

Motorno kolo TOMOS 15 SLC prodam. Redeč kal 8, 68211 Dobrič.

KREIDLER 50 ccm „Moto cros“, malo vožen, pripravljen za tekmovanje, prodam ali zamenjam za fička (novejšega). Dušan Žbogar, Semič 1.

PARCELO (22 arov) na Vinjem vrhu, primerno za vinograd in vikend, prodam. Dostop z vsakim vozilom, elektrika na parceli. Muhar, Orešje 14, Smarjške Toplice.

V bližini Krmelja prodam MANJŠE POSESTVO z gospodarskim poslopijem in novejšo stanovanjsko hišo, vsejivo takoj. Informacije dobite pri Ladišlavu Močniku, Lukovec n. h., Boštanj.

VIKEND, nedograjeno, adaptiran, s parcelo, ob vznožju Gorjančev prodam. Telefon (068) 22-178, popoldne.

HISO, večjo, enodružinsko, komfort, garaža, telefon, v središču mesta Brežice, primerno tudi za določeno obrt ali podobno dejavnost, ugodno prodam. Maks Topolišek, Ulica 21. maja 6, 68250 Brežice.

PRODAM zazidljivo parcelo (2200 m²) na Ratežu, ob glavni cesti. Naslov v upravi lista (5354/82).

PRODAM 4900 m² zemlje s starejšo hišo in gospodarskim poslopijem v Ljubljani na Ižanski cesti. Informacije dobite po telefonu (061) 327-741.

VINOGRAD in KLET (od Krške vasi-Gomila) v bližini Čateških Toplic prodam. Idealno za vikend. Oskar Markevič, Vila Rita, 52394 Umag.

VIKEND in 5 arov vinograda v Trški gori prodam. Telefon (061) 572-725, (068) 22-216.

GRADBENO PARCELO v Novem mestu, na Grmu, prodam. Arsič, Zagrebška 8 a, Novo mesto.

DRUŽINSKO - dvostanovanjsko hišo na lepem kraju, v okolici Novega mesta, z vrtom in sadovnjakom, prodam takoj najboljšemu ponudniku. Popovič, Stopičje 1/b.

VINOGRAD z novo zidnico, na Tolstem vrhu (v Globokem), prodam. Električna je v zidnici. Informacije dobite pri Jožetu Antončiču, Praproče 1, Smarjške Toplice.

POSLOVNO STAVBO v Skočjanu, primerno za obrt ali skladišče, prodam. Informacije dobite po telefonu (068) 85-223.

VINOGRAD (8 arov) v Golobinju, dobro obdelan, primeren tudi za gradnjo vikenda, prodam. Električna v vinogradu, dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi lista (5349/82).

PRODAM enodružinsko (štirisobno) hišo z vrtom v Vinici pri Črnomlju ali zamenjam za hišo ali stanovanje v Ljubljani. J. Podgorelec, Kržičeva 4, Ljubljana.

HISO, starejšo, z gospodarskim poslopijem, v bližini Otočca - Smarjške Toplice, primerno za stanovanje, vikend ali obrt, prodam. Telefon (061) 50-077.

PARCELO v Semiški gori, delno zasajeno z vinogradom, ostalo primerno za gradnjo vikenda, ugodno prodam. Električna in cesta do parcele. Naslov se dobi v upravi lista (5350/82).

GRADBENO PARCELO na Dvoru prodam. Naslov v upravi lista (5351/82).

ISCEM primerno osebo za varstvo 6-letnega fantka na domu - v izmeni. Lahko nudim tudi stanovanje. Franc Pirš, Titova 110, 68281 Senovo.

V SOBOTO dopolnile sem v blagovnici na Glavnem trgu kupil sanke in album. Stvari sem dal v zeleno stoenko (katera pa ni bila prava). Prosim lastnika avtomobila, da sporoči svoj naslov na upravo

in verige za ZASTAVO 101. Telefon 24-055, po 19. uri.

ZASTAVO 750, letnik 1976, ohranjeno, prodam za 6,5 M. Informacije dopolne po telefonu (068) 62-476.

Motorno kolo TOMOS 15 SLC prodam. Redeč kal 8, 68211 Dobrič.

KREIDLER 50 ccm „Moto cros“, malo vožen, pripravljen za tekmovanje, prodam ali zamenjam za fička (novejšega). Dušan Žbogar, Semič 1.

PARCELO (22 arov) na Vinjem vrhu, primerno za vinograd in vikend, prodam. Dostop z vsakim vozilom, elektrika na parceli. Muhar, Orešje 14, Smarjške Toplice.

V bližini Krmelja prodam MANJŠE POSESTVO z gospodarskim poslopijem in novejšo stanovanjsko hišo, vsejivo takoj. Informacije dobite pri Ladišlavu Močniku, Lukovec n. h., Boštanj.

VIKEND, nedograjeno, adaptiran, s parcelo, ob vznožju Gorjančev prodam. Telefon (068) 22-178, popoldne.

HISO, večjo, enodružinsko, komfort, garaža, telefon, v središču mesta Brežice, primerno tudi za določeno obrt ali podobno dejavnost, ugodno prodam. Maks Topolišek, Ulica 21. maja 6, 68250 Brežice.

PRODAM zazidljivo parcelo (2200 m²) na Ratežu, ob glavni cesti. Naslov v upravi lista (5354/82).

PRODAM 4900 m² zemlje s starejšo hišo in gospodarskim poslopijem v Ljubljani na Ižanski cesti. Informacije dobite po telefonu (061) 327-741.

VINOGRAD in KLET (od Krške vasi-Gomila) v bližini Čateških Toplic prodam. Idealno za vikend. Oskar Markevič, Vila Rita, 52394 Umag.

VIKEND in 5 arov vinograda v Trški gori prodam. Telefon (061) 572-725, (068) 22-216.

GRADBENO PARCELO v Novem mestu, na Grmu, prodam. Arsič, Zagrebška 8 a, Novo mesto.

DRUŽINSKO - dvostanovanjsko hišo na lepem kraju, v okolici Novega mesta, z vrtom in sadovnjakom, prodam takoj najboljšemu ponudniku. Popovič, Stopičje 1/b.

VINOGRAD z novo zidnico, na Tolstem vrhu (v Globokem), prodam. Električna je v zidnici. Informacije dobite pri Jožetu Antončiču, Praproče 1, Smarjške Toplice.

POSLOVNO STAVBO v Skočjanu, primerno za obrt ali skladišče, prodam. Informacije dobite po telefonu (068) 85-223.

VINOGRAD (8 arov) v Golobinju, dobro obdelan, primeren tudi za gradnjo vikenda, prodam. Električna v vinogradu, dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi lista (5349/82).

PRODAM enodružinsko (štirisobno) hišo z vrtom v Vinici pri Črnomlju ali zamenjam za hišo ali stanovanje v Ljubljani. J. Podgorelec, Kržičeva 4, Ljubljana.

HISO, starejšo, z gospodarskim poslopijem, v bližini Otočca - Smarjške Toplice, primerno za stanovanje, vikend ali obrt, prodam. Telefon (061) 50-077.

PARCELO v Semiški gori, delno zasajeno z vinogradom, ostalo primerno za gradnjo vikenda, ugodno prodam. Električna in cesta do parcele. Naslov se dobi v upravi lista (5350/82).

GRADBENO PARCELO na Dvoru prodam. Naslov v upravi lista (5351/82).

ISCEM primerno osebo za varstvo 6-letnega fantka na domu - v izmeni. Lahko nudim tudi stanovanje. Franc Pirš, Titova 110, 68281 Senovo.

V SOBOTO dopolnile sem v blagovnici na Glavnem trgu kupil sanke in album. Stvari sem dal v zeleno stoenko (katera pa ni bila prava). Prosim lastnika avtomobila, da sporoči svoj naslov na upravo

in verige za ZASTAVO 101. Telefon 24-055, po 19. uri.

ZASTAVO 750, letnik 1976, ohranjeno, prodam za 6,5 M. Informacije dopolne po telefonu (068) 62-476.

Motorno kolo TOMOS 15 SLC prodam. Redeč kal 8, 68211 Dobrič.

KREIDLER 50 ccm „Moto cros“, malo vožen, pripravljen za tekmovanje, prodam ali zamenjam za fička (novejšega). Dušan Žbogar, Semič 1.

PARCELO (22 arov) na

ZAHVALA

V 96. letu starosti je umrla naša edina teta

ANA ZAGORC

iz Orehovice 36 pri Šentjerneju

Zahvaljujemo se vsem za udeležbo pogreba in darovano cvetje. Iskreno se zahvaljujemo Rezki in Francu Zagorčevićima za večletno pomoč. V zahvalo gre tudi sosedom Bevčevim in Radeščkovičim, pevcem pevskega zbora Orehovičica in kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoča nečakinja Alojzija v imenu vsega sorodstva

Orehoviča, Šmartno pod Šmartno goro

V SPOMIN
(24. 12. 1980 –
24. 12. 1982)

24. decembra bosta minili dve leti,
odkar nas je zapustil

NIKO BADOVINAC

gostilničar
iz Metlike

Čas hitro beži, a bolečina za teboj je iz dneva v dan vse večja. Pogrešamo te, toda nihče te nam ne more nadomestiti.

V globoki žalosti: tvoja mama, oče, hčerki Petra in Danica, brat in sestra

ZAHVALA

Ob veliko prerani izgubi dragega

IVANA GAŠPERIČA

iz Metlike

se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje na njegov grob, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja govornikom in sodelavcem iz delovnih organizacij, v katerih je pokojnik delal, družbenopolitičnim organizacijam občine Metlika, prijateljem, znancem in sosedom. Enako velja za zdravnike iz Ljubljane, Novega mesta in Metlike. Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA JENIČ

iz Konca 5 pri Podgradu

Zahvaljujemo se vsem dobrim sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za pomoč, izraženo sožalje, darovane vence in cvetje ter spremstvo pokojne na njeni zadnji poti. Iskrena hvala GG Novo mesto, tov. Murnu za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Podgrad, Konec, Ljubljana, Semič

Dom je prazen, dom je tih,
čas prišel je za oddih,
tebe, ata, zdaj več ni,
da bi skupaj še bili.

V SPOMIN

16. decembra je minilo leto dni,
odkar nas je zapustil naš dragi mož,
ata in stari ata

IGNAC PRPAR

Dolenji vrh 7 pri Dobrniču

Hvaležni smo za vse, kar si dobrega storil za nas, in te bomo ohranili v najlepšem spominu.

Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke na njegovem preranem grobu.

Žalujoči: vsi njegovi

Kje si ti, naš zlati ati,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbel je za nas?

V SPOMIN

21. decembra je minilo žalostno leto
dni od tragične smrti našega nadvse
dobrega moža, očeta, brata in strica

MILANA VIDMARJA

iz Straže, Jurka vas 20

Ne moremo verjeti, da se ne boš nikoli več vrnil med nas. Praznina v našem domu je vse večja. Iskrena hvala vsem, ki se ga na kakršenkoli način spominjate.

Neutolažljivi: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

ALOJZA PIRCA

iz Dol. Vrhpolja pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in nas tolažili. Hvala delovnim kolektivom Elektra, IMV, tovarni zdravil „Krka“ in „Kovinotehni“ iz Celja za podarjeno cvetje in izrečeno-sožalje. Posebno zahvalo dolgujemo Društvu upokojencev in krajevni skupnosti za organizacijo pogreba in poslovilne besede, šentjernejski godbi in zdravnikom za lajšanje bolečin.

Žena Marija, sin Darko, hčerka Vida in sin Tone z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, dedka in tasta

JOŽETA JUREJEVČIČA

iz Boršta 13

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom v Črnomlju, vaščanom Boršta, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniškemu osebju ZD Črnomelj in patronažni sestri Anici za pomoč med dolgotrajno boleznijo. Zahvaljujemo se delovnim organizacijam Iskri Črnomelj in Beti Črnomelj za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Iskrena hvala sosedu Niku Rožmanu za tople besede slovesa, župniku za opravljeni obred in godbi na pihala iz Črnomlja. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: sin Slavko, hčerke Anica, Malka in Mimi z družinami, brat in sestri z družinami

ZAHVALA

V 45. letu nas je zapustil mož, oče, sin in brat

ANTON RATAJC

iz Rodin 26 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo vaščanom za vso pomoč v najtežjih trenutkih. Pristrčna hvala pevcem in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Umrla nam je naša

EVICA KORBAR

iz Novega mesta, Ljubljanska 38

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence in cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja sosedom, delavcem Komunalnega podjetja in IMV, kakor tudi župniku za tolažilne besede in lepo opravljeni obred. Vsem skupaj še enkrat pristrčna hvala!

Žalujoči: mama, oče, brata Marjan in Jernej z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

ANICE SAVNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in sosedom, ki ste v tem težkem trenutku sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in jo spremili ob slovesu. Posebna zahvala velja zdravstvenemu osebju internega oddelka novomeške bolnišnice, zlasti dr. Romani Gunzekovi, ki ji je v zadnjih dneh življenja nudilo zdravniško oskrbo in pomoč, dr. Miru Vodniku za dolgoletno zdravstveno nego, občinski organizaciji ZB NOV, kolektivu ZKO, pihalnemu orkestru, Šentjernejskemu oktetu in govorniku za poslovilne besede.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, moža, brata, strica, starega očeta

FRANCA TURKA

s Hriba 7

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje in pokojnemu darovali vence. Zahvala velja tudi DO Zaporj, Dob, ter vsem, ki so pokojnega v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Hvala župniku Ovnčku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Franciška, sinovi Branko, Milan in Miha z družinama ter ostalo sorodstvo

NEDELJKO IVKOVIČ

Vojaški poklic si je podpolkovnik Nedeljko Ivković izbral pri petnajstih letih. O življenju in delu v armadi je malo vedel, vendar vseeno več kot o drugih poklicih, saj so 1948 načrtno usmerjali mlade edino v vojaške šole. Kot skojevec je znal ceniti čuti dolžnosti pri sebi in svojih vrstnikih, to pa je lastnost, ki ga spremlja še danes. Za svoje delo v armadi živi podpolkovnik Ivković z duhom in srcem.

Iz rodnega Mostarja je odšel najprej na šolanje v Zadar, na akademijo za artilerijsko raketne enote in protiletalsko obrambo. Pozneje je tam predaval elektroniko. Kot mlad starešina je služboval najprej na letališču Pleso v Zagrebu, nakar je obšel številne druge kraje Jugoslavije od Bihaća do Beograda in Cerklj ob Krki.

V Cerkljah je že petindvajset let in je zdaj komandant aerodroma. Stanuje v Brežicah. Četrto stoletja že prebiva med Slovenci, zato se čuti kot eden izmed njih. Oba sinova sta odrasla v Sloveniji in obiskovala slovenske šole. Eden je elektroinženir v Mariboru, drugi živi v Krškem in slovi daleč naokoli kot odlični športnik, nogometaš.

Podpolkovnik Ivković ima rad armado, zato mu ni težko, kadar mu dolžnost jemlje proste ure. Delo, ki ga opravlja, ne pozna običajnega delovnega časa. Vsak trenutek mora biti pripravljen, če je to potrebno. Zelo rad dela v enoti, v

četi med vojaki in starešinami. Življenje z ljudmi je dinamično, stalno se nekaj dogaja. Spremljajo ga tudi številni problemi. Tako je povsod, kjer se pri delu srečuje veliko ljudi. V armadi je še bolj kot drugje pomembno, da ne odpove nobeno kolesce, da vsak pozna in vestno izpolnjuje svoje dolžnosti.

Starešina Ivković je tudi človek, ki ima zelo rad naravo. Ribolov na Krki je zanj najljubša rekreacija. Šele tam se zares spoji. Kadar mu je najtežje, ko se nakopijo največ problemov, gre čisto sam sedet na naravno obrežje. V družbi z naravo se mu misli kmalu zbistrijo, utrujenost izgine in spet se povrne čistost duha.

Vsak komandant aerodroma deluje tudi navzven in to širi krog Ivkovićevih dolžnosti na vso posavsko regijo. Garnizija Cerklje namreč slovi po tem, da je vse povojno obdobje razvijala kulturno, športno, družbenopolitično in gospodarsko sodelovanje z brežiško občino in obema posavskima sosedama. Za te dosežke ji je brežiška občinska skupščina za letošnji občinski praznik podelila oktobrsko priznanje. To spodbuja garnizijo k poglobljanju medsebojnih stikov, tovarištva in prijateljstva, saj je po Ivkovićevih besedah prav armada tista najvplivnejša kovačnica bratstva in enotnosti, kjer so vse narodnosti popolnoma enakovredne.

JOŽICA TEPPEY

NOVA KONJENISKA STEZA V KRŠKEM?

Konjeniški klub „Posavje“ v Krškem si je že ob ponovni ustanovitvi leta 1980 (ta občini zbor je sledil večletnemu mrtvili) postavil za enega izmed ciljev ureditev konjeniške steze. Ta naj bi bila tam, kjer je že bil nekoč hipodrom. Ob sodelovanju s šentjernejskim konjeniškim klubom naj bi v Posavju razvili močno konjersko športno dejavnost.

ZADUŠILA SE JE Z MONOKSIDOM

V Gorenjih pri Adlešičih se je v noči na 14. december zadušila z monoksidom 61-letna Marija Požek. Kot je pokazala preiskava, si je Požekova ponoči rada prižigala svečo, čeprav je imela v hiši električno napeljavno. Stabilizacija pač! Tako je bilo tudi usodno noč. Tokrat pa je sveča, kot kaže, vnela posteljnino, ki je pričela tleti. Monoksid, ki je uhajal med tlenjem, je bil za Požekovo poguben.

Nočni obisk blagovnice

K novi obleki pristoje tudi novi čevlji, zraven pa še diplomatski kovček – Vlomilec nosi čevlje št. 39

Vlomilec, ki je v noči na nedeljo obiskal blagovnico v Ulici 4. julija v Krškem, je, po sledovih sodeč, dejanje izredno dobro zrežiral. Poglejmo, zakaj.

Zaenkrat še neznan storilec je najprej obiskal tehnični oddelek blagovnice. V nočnih urah je imel dovolj časa za ogledovanje in zagotovo kasetofon, ki ga je odnesel, ni bil slabe znamke. To potrjuje tudi dejstvo, da je s seboj odnesel še zvočnike in nekaj kaset. Še mnogo bolj odkrit je bil ob obisku v tekstilnem oddelku. Svojo identiteto je označil s krajšo moške obleke in čevljev številka 39. Med dvometraši vlomilca torej ne gre iskati. Konec koncev je miličnikom olajšal delo s tem, da je svoja oblačila pustil kar v blagovnici. Dosedanji dogodki pa imajo še svoje logično nadaljevanje.

Z LUTKAMI V NOVO LETO

Na novoletnih prireditvah za otroke v šolah, vrtcih in kulturnih domovih po vseh brežiških občini bo letos gostovalo lutkovno gledališče iz Maribora, amaterska lutkovna skupina iz Dobove, vzgojiteljice iz vzgojno varstvene ustanove iz Brežic pa pripravljajo predstavo Mojca praznuje novo leto. Gledališke predstave za najmlajše se bodo začele 26. in bodo trajale do 30. decembra.

PUJS OBSOJEN NA SMRT – Upajmo, da bo vsaj med zimo manj žalostnih obrazov pred praznimi kavli v mesnicah in da bodo marsikje dodobra napolnili zmrzovalnike, prijetno pa bo zadišalo iz šij. Marsikateri mešan, ki je čez leto, ko je veliko kmečkih opravil, pozabil na svoje poreklo, se bo zdaj spomnil svojih korenin. Štirinsedemdesletni Rozaliji Kraševci iz Jela pri izpiranju črev v mrzlem potoku pomagajo sosede, saj so navsezadnje tudi koline težko delo. (Foto: Janez Pavlin)

Bogatela s šolskimi dinarčki

Novembra vložena obtožnica zoper Magdaleno Setinšek – Kot šolska blagajničarka naj bi si v 19 mesecih prilastila 679.000 dinarjev

O dogodku, ki še danes ni povsem umiril duhov v Posavju, smo pred dvema letoma v našem listu na kratko že poročali. No, vsa zadeva je danes tako daleč, da o njej lahko zapišemo kakšno besedo več. Te-

VARNEJŠA SMUČIŠČA

Telesnokulturna skupnost iz Novega mesta je pripravila seminar za 26 delavcev, ki delajo ob smučarskih vlečnicah. Predavali so strokovnjaki republiškega zavoda za promet in zveze. Slušatelji so morali opraviti tudi izpit iz prve pomoči, poznavanja strojnega in elektro dela vlečnic, obvladovanja predpisov na vlečnicah, iz varnosti pri delu in pripravo prog. Tako bodo doletnja smučišča Javorovica, Gorjanci, Gabrje, Regerča vas, Semiška gora, Črmošnjice in Trebnje veliko varnejša.

RAČKA V KOČEVJU

Z lutkovno igrico „Račka“ bo v okviru novoletnih prireditev za otroke nastopala te dni po Kočevju lutkovna skupina osnovne šole Stara cerkev, ki jo vodi Matija Glad. V soboto, 25. decembra, bodo ob 10. uri nastopili v Inkopu; v nedeljo, 26. decembra, ob 10. uri (za vse otroke iz mesta) v hotelu Pugled; v sredo, 29. decembra, ob 16. uri pa za otroke članov kolektiva občinske skupščine.

NOVOLETNI PLES NA DVORU

V soboto, 25. decembra, bo ob 19. uri na Dvoru pri Žužemberku DO ZSMS priredila tradicionalni novoletni ples. Gost večera bo Sončni zahod iz Žužemberka.

meljni javni tožilec iz Novega mesta je namreč prejšnji mesec vložil zoper Magdaleno Setinšek iz Spodnjega Starega gradu obtožnico pri krški enoti temeljnega sodišča Novo mesto.

Ze marca 1980 smo zapisali, da je vodstvo osnovne šole Jurij Dalnatin v Krškem obvestilo krško postajo milice o tem, da naj bi 24-letna Magdalena Setinšek iz Spodnjega Starega gradu poneverjala denar, pri čemer naj bi se „izgubilo“ kakih 50.000 din. Kmalu zatem se je izkazalo, da je ta številka neprimer- no večja. Delavci krške UNZ so ob pregledu dokumentacije, ki jo je Setinškova kot šolska blagajničarka vodila, že po dveh dneh dela prišli do številke 360.000 din. Ze takrat je obstajal sum, da je Setinškova denar pobirala od vplačil za malice in kosila. To naj bi počela tako, da je dvojnik potrdil o vplačilu uničevala, od šolarjev sprejetega denarja pa ni potem nikjer prikazovala.

Kouko teh ugibanj je zadelo v črno, bo pokazala obravnava pred sodiščem, danes le nekaj podatkov iz obtožnega predloga. Na podlagi preiskovalnega postopka je temeljni javni tožilec obtožil Setinškovo kaznivih dejanj grabeža in ponarejanja poslovnih papirjev. Obtožnica naj bi si namreč v samo enem letu in tričetrt kot šolska blagajničarka po navedbah obtožnice pridržala kar blizu 68 starih milijonov. Ta denar naj bi si prilastila od posameznih zneskov, ki so jih učenci in tudi učitelji vplačali za prehrano. Preprost izračun kaže, naj bi si Setinškova od septembra 1978 do marca 1980 prilastila mesečno 40.000 din. Izredno visok znesek, ki med drugim postavlja tudi vprašanje (to več ne zajema obtožnice – op. p.), kako da je grabež v ustanovi, ki nima tako velikega denarnega prometa, da bi se milijonski zneski v njem izgubili, ostal tako dolgo neodkrit?

B. B.

TANKA LOČNICA – Neznani objektneži so očitno menili, da ljudje še nimajo dovolj najrazličnejših težav, pa so na avtobusnem postajališču pri Novolesovem upravnem posloju v Novem mestu takole upognili tablo z voznim redom. Seveda so se morale pripogniti tudi utrujene, branja ne najbolj večje oči. Kako tanka je včasih ločnica med smešnim in žalostnim. (Foto: J. Pavlin)

Letalski konstruktor in pisec v Sevnici

Z domevnega predavanja inž. Milivoja Jugija

„Vedno rad zahajam med prijatelje,“ je uvodoma pojasnil pred polno dvorano poslušalcev v sevniskem gasilskem domu inž. Milivoj Jugin iz Beograda, naš ugledni konstruktor vojaških letal „Galeb“ in „Jastreb“ in znan publicist o osvajanju vesolja.

Prizadevnj astronomični raketarski klub Vega iz Sevnice je vsakekor naredil dobro potezo s povabilom tega doma in v svetu priznanega strokovnjaka. Številni poslušalci med njimi niso manjkali tudi visoki častniki iz cerkveljskega garnizona, so lahko odšli iz sevniske dvorane bogatejši za prenekatero spoznanje.

Inž. Jugin je izredno neposreden in pronicljiv predavatelj. Bil je priča prve uspešne izstre-

SKROMNI ZNANSTVENIK – Inž. Milivoj Jugin se bo Sevnčanom v bližnji prihodnosti predstavil tudi kot uspešen slikar.

litve in tudi pristanka „vesoljskega taksija“ – „Space Shuttle“ v ZDA. Na predavanjih vedno pokaže svoje edinstvene barvne diapozitive o tem dogodku, prinese pa tudi še kakšen drug zanimiv film. Tokrat je bil to film o misiji Appolla 15, znamenitih prvih korakov človeka na mesecu.

Predavatelj se vedno trudi pojasniti koristnost vesoljskih raziskav za človeštvo, kar je na ekranih beograjske televizije, v dvanajstih knjigah in na številnih predavanjih vedno znova nazorno pojasnil. Bo lahko tudi kateri od Jugoslovanov kmalu med prvimi 72 potniki ameriškega vesoljskega taksija? „Malo verjetno,“ je zbadljivo pripomnil, ne sicer zaradi depozita, temveč predvsem 15 milijonov dolarjev, kolikor zaenkrat velja karta. Pač pa tudi mi na Balkanu tudi že sedaj izkoriščamo številne znanstvene izsledke vesoljskih raziskav, kot nam pač dopuščajo skromna sredstva. Ugotovite satelitov iz vesolja so že mnogokrat povečali prirast koruze, ker je z občutljivimi kamerami s satelitov mogoče ugotoviti boleznin na koruziščih vsaj dva do tri tedne prej kot to opazi človeško oko z Zemlje! Seveda to še niso najpomembnejše koristi.

A. ZELEZNIK

KJE JE JAKŠA?

Ze od 13. novembra naprej domačini pogrešajo 28-letnega Romana Jakšo iz Mršče vasi. Iskanija pogrešanega so se pred dnevi priključili tudi miličniki in gasilci, vendar do danes še brez uspeha. Pomoč vsakogar bi bila iskalcem v veliko pomoč.

Trobčeve krušne peči

Natanko tako se imenuje zagrebški punk ansambel, ki je nedolgo tega nategoval strune, mučil instrumente, sebe in gledalstvo na koncertu v Ljubljani.

Na glasbo se ne razumem, kakor se tudi najbrž oni ne, sicer mladež ne bi pljuvala vanje, zato te njihove plati ne nameravam ocenjevati. Pri nas imamo tozadevnih strokovnjakov že tako preveč, gnoj, to tako iskano kmečko sredstvo, bi se lahko delal iz njih. Pozoren sem postal na ime zagrebških punkovcev: Trobčeve krušne peči. Koliko mi-

zerije, neizvirnosti, puhlosti, človeške zlobe, nizkotnosti, nefantazije je v njem! Trobčeve krušne peči!

Priznam: smejal sem se ob tej duševni revščini, ob želji po šoku, ki je zletek v prazno. V zrak, v nič, v črno, kajti v mojih možganskih zavojčkih se je v trenutku porodilo več imen, ki bi si jih lahko nadeli snujoči se punkovski ansambli. Nazivov, s katerimi bi jim bila odprta vrata na vse koncertne odre, v vse snemalne studije, ne samo pri nas, ampak si upam trditi, da tudi v tujini. Zavoljo odsevajoče se

sedanjosti, balkanske in evropske, če hočete: svetovne. Zainteresirani si lahko izberejo katero koli predlagano ime, brezplačno, brez pogojev, tudi avtorja ni treba navesti

Tule so: Prerešetani papež, Preluknjani Reagan, Zalkani palestinski otroci in starci, Ameriški embargo, Varšavska policijska ura, Klinika doktorja Medenice, Pobešli Inin šejk, Bencinski infarkt, Studirani, brezposelni in v pogodbenem razmerju, 2560 pobitih Iračanov, Jugoslovanski depozit, Živeči na bone, Do-

jenčki v smeteh, Splošeni na cesti, Otroci brez vode in hrane, Posiljeni in abortirani, Bomba v želodcu, Milijarderji socializma, Afganistanska svoboda, Zaspani brez kave, Sto korakov do praška, Kamen v čelado, Buzaranti in lezbijke, 1260. razoroževalno zasedanje, Slovenci samomorilci, Od vseh pozabljeni starci, Neuvoženi repromateriali, Skiksan turizem, Bela tehnika na meji, Prazni mesarski kavli, Izseljeni s Kosova, Redukcija električnega orgazma, Samo še flam in tako naprej. Ne pa: Trobčeve krušne peči, četudi ne gre tudi temu imenu zanikati predvsem zažigalnosti.

TONI GAŠPERIČ